

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Αναπτυξιακές Δραστηριότητες
του Δήμου Ζωγράφου**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΒΛΑΧΟΥΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

A. M. 200 50 79

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΘΩΜΑΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Καλαμάτα, Ιανουάριος 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	8
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	8
1.1. Η ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ ΤΩΝ ΟΤΑ	8
1.2. ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΟΤΑ	11
1.2.1 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ, ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ.	13
1.3. Η ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΟΤΑ ΚΑΙ Η ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ	14
1.4. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	15
1.4.1. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	16
1.4.2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΟΤΑ	16
1.5. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	21
1.5.1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ.	22
1.5.2. ΕΥΡΟΣ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	22
1.5.3. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΟΤΑ	25
1.5.4. ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	26
1.6. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	28
1.6.1. Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΚΗΣ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΙΑΣ	28
1.6.2 Η ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ 1912	29
1.6.3. ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΟΥ 1927	31
1.6.4. ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΟΥ 1952	32
1.7. ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΟΥ 1975	33
1.8. Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ	34

1.9. Η ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΩΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	40
1.10. ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ «ΤΟΠΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ» ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	44
1.11. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ	47
1.12. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ ΜΕ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ.	49
1.13. ΟΦΕΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ	51
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	53
ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ	53
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	53
2.1.ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	53
2.2.Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	54
2.3.ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	54
2.4.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	57
2.5.ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΡΑΣΗΣ	60
2.6.Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	62
2.7.ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	63
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	66
ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ	66
3.1.ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ	66
3.2.ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ	68
3.3.ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	69
3.4.ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	70
3.5.ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΌΡΑΜΑ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ	72
3.6.ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	74

3.7. ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ:	74
3.7.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΆΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ	75
3.7.2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ	78
3.7.3.ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ	79
Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 4^ο	93
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ	93
4.1. SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ Δήμου Ζωγράφου	93
4.2. ΈΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	97
4.2.1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	97
4.2.2. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	98
4.2.3. ΠΑΙΔΕΙΑ	99
4.2.4. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	99
4.2.5. ΈΡΓΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	100
4.2.6. ΈΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	100
4.3. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ	101
Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 5^ο	103
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	103
5.1. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	105
Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 6^ο	108
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	108
6.1. ΠΟΣΟΤΙΚΗ	110
6.2. ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	111
6.3. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΕΙΓΜΑ	115
6.4. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ / ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ	115
6.5. ΔΕΙΓΜΑ / ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	116

6.6. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	117
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο	118
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	118
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ –ΕΠΙΛΟΓΟΣ	136
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	138
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	141

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι ταχύτατες μεταβολές που συμβαίνουν στην εποχή μας διαμορφώνουν νέες συνθήκες ζωής όσον αφορά στην ανάπτυξη και στην προοπτική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι τοπικές κοινωνίες, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που παρέχονται σήμερα, μπορούν να επιδιώξουν και τελικά να πετύχουν την πολύπλευρη ενδυνάμωσή τους. Δύνανται να αποτελέσουν σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές οντότητες και να θεμελιώσουν τις προϋποθέσεις για υψηλότερο επίπεδο ζωής.

Ο ρόλος που διαδραματίζουν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) στην ανάπτυξη είναι ιδιαίτερος σημαντικός. Σπουδαίος αρωγός των Ο.Τ.Α. - προς την κατεύθυνση της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης - είναι η κατάρτιση και στοιχειοθέτηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, που περιλαμβάνουν τους άξονες των αναπτυξιακών δραστηριοτήτων κάθε σύγχρονου Δήμου.

Επίσης, οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται τόσο σε Ευρωπαϊκό όσο και σε Εθνικό επίπεδο, καλούν την τοπική κοινωνία να ανταποκριθεί σε προκλήσεις, να επιλύσει κρίσιμα προβλήματα και να αξιοποιήσει ευκαιρίες. Ο νέος ρόλος που οφείλει να διαδραματίσει λοιπόν κάθε «τόπος», απαιτεί συστηματική δράση και εφικτούς στόχους που να αξιοποιούν τις ενδογενείς δυνάμεις και να εξασφαλίζουν τη συναίνεση φορέων και πολιτών.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιάσει τις αναπτυξιακές δραστηριότητες του **Δήμου Ζωγράφου** και το πώς αυτές οι δραστηριότητες έχουν βοηθήσει αλλά και θα βοηθήσουν και στο μέλλον τη βελτίωση της εικόνας του Δήμου και της ποιότητας ζωής των πολιτών του.

Για την εκπόνηση της εργασίας μελετήθηκε σχετική βιβλιογραφία που αφορά σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης και επιχειρησιακής ανάπτυξης. Ωστόσο, εξέχοντα

ρόλο κατείχε η έρευνα στα αρχεία του Δήμου Ζωγράφου καθώς και η συνομιλία με εργαζομένους στο Δήμο αλλά και ειδικούς στην τοπική αυτοδιοίκηση. Τέλος, η έρευνα συνεχίστηκε σε οργανισμούς και σε επιχειρήσεις αναπτυξιακών δραστηριοτήτων (Γραφεία Υγειονομικής Υπηρεσίας, Δημοτικοί παιδικοί σταθμοί, ΚΕ.Π.ΧΕ.Ο: κέντρα πρόληψης & χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών & προαγωγής υγείας – ΚΑΠΗ κλπ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1.1.Η ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ ΤΩΝ ΟΤΑ

Η «διοικητική αυτοτέλεια» κατά το άρθρο 102 παρ. 2 του Συντάγματος είναι «η ικανότητα των ΟΤΑ να παίρνουν μέσω των οργάνων τους και με δική τους ευθύνη πολιτικές αποφάσεις για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων τις οποίες εφαρμόζουν με δικά τους μέσα και με δικό τους προσωπικό». Τα δύο βασικά στοιχεία που αποτελούν την έννοια της διοικητικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ είναι οι αρμοδιότητες που αναλαμβάνουν και ο έλεγχος της κρατικής εποπτείας σε αυτούς.

Τον βασικό πυρήνα ύπαρξης της τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελεί το άρθρο 102 παρ. 1 του Συντάγματος το οποίο αναφέρει ότι «Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης» που καθορίζει τελικά της αρμοδιότητες των ΟΤΑ.

Η έννοια της τοπικής υπόθεσης θεωρείται αόριστη έννοια και δε μπορεί να δοθεί γενική απάντηση προσδιοριζόμενη βάσει αντικειμενικών κριτηρίων. Για το προσδιορισμό της έννοιας της τοπικής υπόθεσης υπάρχουν κάποιοι παράμετροι όπως α) η τοπικότητα, δηλαδή η εδαφική έκταση των ΟΤΑ, β) η σύνθεση των υποθέσεων αυτών με κάποια χωρικά προσδιοριζόμενη ομάδα πολιτών δηλ. τους δημότες ή τους πολίτες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, και γ) η ύπαρξη τοπικού συμφέροντος για την διενέργεια των υποθέσεων αυτών σε τοπικό επίπεδο και με ιδιαίτερη έκφραση του δημοσίου συμφέροντος.

Με τους νόμους 2218 και 2240 του 1994 που αφορούν την ίδρυση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, νέα ερμηνευτικά ζητήματα ήρθαν στο φως για το προσδιορισμό της έννοιας της τοπικής υπόθεσης τα οποία αφορούν αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, σε συνάρτηση με τη διοικητική αποκέντρωση του κράτους.

Βασικός στόχος Ν. 2218 ήταν η μεταφορά του διοικητικού μηχανισμού της Νομαρχίας, μαζί με το προσωπικό και σχεδόν το σύνολο των αρμοδιοτήτων της στις νεοϊδρυθείσες τότε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, χωρίς να εξασφαλίζονται οι οικονομικοί πόροι. Η παρουσία του Κράτους σε τοπικό επίπεδο περιορίστηκε στις περιφερειακές υπηρεσίες ορισμένων Υπουργιών, δεδομένου ότι ο κρατικός Νομάρχης είχε καταργηθεί.

Καταργήθηκε επίσης η Κρατική εποπτεία στους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. Ο νόμος 2218 αντικαταστήθηκε από το Ν. 2240, σύμφωνα με τον οποίο η κρατική εκπροσώπηση σε επίπεδο νομού και νομαρχίας αποκαταστήθηκε με ένα νέο Κρατικό όργανο τον Περιφερειακό Διευθυντή, ο οποίος προϊστάναται των Πολιτικών κρατικών υπηρεσιών του νομού και της νομαρχίας ως επικεφαλής των υπηρεσιών Περιφερειακής Διοίκησης της οικείας Περιφέρειας.

Στην αρμοδιότητα του ήταν η άσκηση εποπτείας στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ. Στη συνέχεια ο Περιφερειακός Διευθυντής καταργήθηκε και τις αρμοδιότητες του ανέλαβαν οι Γενικοί Γραμματείς των Περιφερειών (αρθρ.14 Ν. 2399/1996). Παρόλα αυτά το πρόβλημα προσδιορισμού των τοπικών υποθέσεων παρέμεινε σε σχέση με τις αρμοδιότητες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων αλλά και των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ.

Το 1997 ο νομοθέτης διέκρινε τις τοπικές υποθέσεις σε γενικές - κρατικές και σε τοπικές δημόσιες υποθέσεις. Οι γενικές υποθέσεις αφορούν τη διαχείριση γενικής Κρατικής Πολιτικής και ισχύουν για όλοι την επικράτεια, τα αντικείμενα αυτών των παρεμβάσεων ασκούνται από τη Περιφέρεια όπου καθοδηγούνται ανάλογα με τις αρμοδιότητες τους.

Οι τοπικές υποθέσεις αφορούν την τοπική διοίκηση, συνδεδεμένη με τη φύση και το αντικείμενο αποκλειστικά ενδιαφερόντων ζητημάτων της περιφέρειας του εκάστου ΟΤΑ. Οι γενικές υποθέσεις χαρακτηρίζονται ως «επιτελικές» και ασκούνται από τα κεντρικά όργανα του κράτους και ως «εκτελεστικές» που

ασκούνται από τα περιφερειακά όργανα του κράτους, ενώ οι τοπικές υποθέσεις αναγνωρίζονται ως εξαίρεση και ανήκουν στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ορισμένες Κρατικές υποθέσεις μπορούν να μεταβιβαστούν από τη περιφέρεια στους ΟΤΑ για άσκηση τους απλώς, όπου τους εξασφαλίζεται η μεταφορά των αναγκαίων πόρων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους αλλά με πλήρη έλεγχο του Κράτους.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι οι τοπικές υποθέσεις δεν αποτελούν τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ των ΟΤΑ, αφού χαρακτηρίζονται ως εξαίρεση. Οι τοπικές υποθέσεις των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων χαρακτηρίζονται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και αναφέρονται ενδεικτικά :

α) Η διατοπικότητα, το γεγονός ότι ορισμένες δημόσιες υποθέσεις αναφέρονται σε περισσότερους Α' βαθμίου ΟΤΑ, οι οποίοι βρίσκονται εντός του ιδίου διοικητικού διαμερίσματος του νομού,

β) Την τεχνική και οικονομική αδυναμία των Α' βαθμίων ΟΤΑ να αντεπεξέλθουν στην διεκπεραίωση ορισμένων δημοσίων υποθέσεων

γ) Το γεγονός ότι στις αρμοδιότητες των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων δεν μπορούν να περιέλθουν εκείνες που θεωρούνται κρατικές επί των Α' βαθμίων ΟΤΑ και των κρατικών ΝΠΔΔ,

δ) Επίσης στις Ν.Α δεν μπορούν να περιέλθουν αρμοδιότητες που από τη φύση τους είναι κρατικές.

Το 1997 με αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας ΣΤ' 888/1997, τονίστηκε ότι το Σύνταγμα παρέχει στους ΟΤΑ μόνο αυτοδιοίκηση δηλαδή εξουσία να αποφασίζουν με δικά τους όργανα, εντός των γενικών κανόνων που διέπουν την οργάνωση και τη λειτουργία αυτών, υπό τη προϋπόθεση ότι ο οικείος ΟΤΑ διαθέτει την ανάλογη τεχνική και οικονομική ανεξαρτησία για την αποτελεσματική άσκηση αυτών.

Οι αποφάσεις των τμημάτων ΣΤ' και Ε' διενέργησαν συγκεκριμένο έλεγχο για την συνταγματικότητα των νόμων της Ν.Α προκειμένου να προσδιοριστεί αν η επίδικη αρμοδιότητα εμπίπτει στο κύκλο των τοπικών υποθέσεων Νομαρχιακού επιπέδου. Και στις δύο όμως αποφάσεις δεν αναγνωρίζεται τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ των ΟΤΑ για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων αφήνοντας τον κοινό νομοθέτη να τις κατανέμει στα διάφορα επίπεδα οργάνωσης του Κράτους, με την επιφύλαξη της τήρησης του οργανωτικού σχήματος κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ Κράτους και ΟΤΑ.

Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις αποφάσεις 3440-4/1998, τέθηκε υπέρ της συνταγματικότητας των νόμων 2218 και 2240 του 1994 και πρόκρινε τον έλεγχο της συνταγματικότητας των νόμων για να αποφανθεί κατά πόσο μια συγκεκριμένη αρμοδιότητα εντάσσεται, σύμφωνα με το Σύνταγμα στο κύκλο των τοπικών υποθέσεων Νομαρχιακού επιπέδου.

Επιπλέον αναγνωρίζεται ότι ο συγκεκριμένος έλεγχος, ως προς το χαρακτηρισμό των δημοσίων υποθέσεων σε Κεντρικές, Περιφερειακές ή Τοπικές είναι έλεγχος οριακός και δε σημαίνει ότι έχουν αυτόνομη κανονιστική αρμοδιότητα, επιβεβαιώνοντας έτσι την έλλειψη κανονιστικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ. Στις Ν.Α είχαν παραχωρηθεί αρκετές αρμοδιότητες που αφορούσαν θέματα παιδείας, χωροταξίας, αθλητισμού κλπ. απορρίφθηκαν όμως κρίνοντας ότι αποτελούν γενικές κρατικές υποθέσεις.

1.2.ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΟΤΑ

Το άρθρο 118 «Περί συστάσεως των Δήμων» του νόμου 1833, καθιέρωνε τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων του δημοτικού συμβουλίου. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, οι αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου είχαν κύρος και ενεργούνταν μετά την άπρακτη πάροδο δεκαπενθήμερης προθεσμίας.

Το άρθρο 43 του νόμου ΔΝΖ' του 1912 κατήργησε το προληπτικό αυτό έλεγχο και προέβλεπε ότι οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των Ο.Τ.Α.

κηρύσσονταν ``αφ' εαυτών εκτελεστέ`` μετά την πάροδο νόμιμης προθεσμίας τριάντα ημερών. Η απαγγελία της ακυρότητας γινόταν από το νομάρχη μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από την παραλαβή της απόφασης. Η ακυρότητα μπορούσε να προκληθεί από κάθε εκλογέα ή έχοντα έννομο συμφέρον με προσφυγή στο νομάρχη μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την τοιχοκόλληση της απόφασης.

Το 1954 η προθεσμία αυτή μειώθηκε, ενώ καθιερώθηκε ο κατασταλτικός έλεγχος των πράξεων των συλλογικών οργάνων των Ο.Τ.Α., των οποίων οι πράξεις ήταν πλέον άκυρες εφόσον αντέκειντο στο νόμο. Έως το 1984, οι πράξεις των Ο.Τ.Α. δεν ήταν άμεσα εκτελεστές. Ο νομάρχης έλεγχε τις πράξεις των Ο.Τ.Α. και αν διαπίστωνε παρανομία, κήρυσσε την πράξη αυτεπάγγελτα άκυρη. Με το νόμο 1416/1984, καταργήθηκε το σύστημα της αναστολής της εκτελεστικότητας και προβλέφτηκε ότι οι πράξεις των Ο.Τ.Α. είναι εκτελεστές αφότου εκδοθούν.

Ο νομάρχης ακύρωνε αυτεπάγγελτα τις πράξεις των Ο.Τ.Α., μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι ημερών αφότου λάμβανε τις πράξεις αυτές μαζί με τα έγγραφα στοιχεία που ήταν αναγκαία για τη νόμιμη έκδοσή τους. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής, ο νομάρχης δεν μπορούσε να ελέγξει την πράξη. Το άρθρο 102 παρ. 5 του Συντάγματος αναφέρει ότι το «Κράτος ασκεί στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης εποπτεία που να μην εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους», με σκοπό τη διασφάλιση της κρατικής ενότητας και συνέχειας.

Η Κρατική αυτή εποπτεία, με την ευρεία έννοια περιλαμβάνει τη νομοθετική, τη διοικητική και τη δικαστική εποπτεία. Ο όρος κρατική εποπτεία νοείται με τη στενή έννοια της διοικητικής εποπτείας.

1.2.1 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ, ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ.

Με τον όρο «νομοθετική εποπτεία» νοείται το δικαίωμα του Κράτους να ρυθμίζει, μέσω της νομοθετικής λειτουργίας, την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου. Η νομοθετική εποπτεία διακρίνεται και από τον κοινοβουλευτικό έλεγχο, ο οποίος ασκείται στο πλαίσιο της νομοθετικής λειτουργίας. Ο κοινοβουλευτικός ή πολιτικός έλεγχος αποτελεί εξωτερική μορφή έλεγχου της δημόσιας διοίκησης, όπου η Βουλή ελέγχει έμμεσα τους ΟΤΑ. Το νομοθετικό όργανο του κράτους δεν έχει δυνατότητα επίβλεψης του τρόπου διοίκησης των τοπικών οργανισμών, μέσα στα όρια του νόμου, και δεν έχει επίσης τη δυνατότητα να εξακριβώσει και να τιμωρήσει τις διάφορες παράνομες ενέργειες.

Με τον όρο «δικαστική εποπτεία» νοείται το δικαίωμα του Κράτους να ελέγχει μέσω των δικαστικών αρχών του, την από μέρους των ΟΤΑ τήρηση των νόμων.

Η «διοικητική εποπτεία» ασκείται από τα άμεσα ή από τα έμμεσα κρατικά όργανα και συνιστά διαρκή έλεγχο των οργάνων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή άλλων αυτοδιοικούμενων οργανισμών. Έχει σκοπό να εξασφαλίσει αφενός τη κανονική και αποδοτική λειτουργία των τοπικών οργανισμών και αφετέρου τη διατήρηση τη κρατικής ενότητας και συνέχειας του Κράτους. Η εποπτεία συνιστά άσκηση διοικητικής αρμοδιότητας, αποτελεί καθήκον της εποπτεύουσας αρχής και παρανομεί εφόσον δεν την ασκεί. Μεταξύ διαφορετικών βαθμίδων αυτοδιοίκησης δεν υφίσταται διοικητική εποπτεία.

Ο ιδρυτικός της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης νόμος (2218/94) κατήργησε τον έλεγχο σκοπιμότητας και των αυτεπάγγελτο έλεγχο του Νομάρχη, αναθέτοντας την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α., σε ανεξάρτητη τριμελή επιτροπή. Η σύνθεση της επιτροπής ήταν:

- α) Δύο Δημόσιοι Υπάλληλοι και
- β) Ένας Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Οι Τριμελείς Επιτροπές συνιστώνται στην έδρα κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Στην επιτροπή αυτή μπορεί να προσφύγει, οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον και κάθε δημότης για τις πράξεις των Ο.Τ.Α. Επίσης, επιλαμβάνεται επί προσφυγών τόσο κατά των πράξεων των συλλογικών οργάνων της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και των νομικών της προσώπων, όσο και προσφυγών κατά των οργάνων των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων. Κατά των αποφάσεων (πράξεων) της Επιτροπής, επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Υπουργού, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 3200/1955. Το ίδιο ισχύει και για τις πράξεις του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

1.3.Η ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΟΤΑ ΚΑΙ Η ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ

Ο κατακερματισμός και η πολυδιάσπαση των ΟΤΑ σε πολλές μικρές κοινότητες αναιρούσε ουσιαστικά τη λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το πρόβλημα εντοπίστηκε από τη δεκαετία του 80' και επέφερε την αναζήτηση μιας νέας οργανωτικής δομής προσαρμοσμένη στα νέα δεδομένα. Οι νόμοι 1416/1984, 1622/1986 και 2218/1994, 2240/1994 αποτελούν σταθμούς για την αναδιάρθρωση του Κράτους.

Το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης προετοίμασε, μια ολοκληρωμένη και πλήρη πρόταση για το πρόγραμμα συνενώσεις των ΟΤΑ της χώρας μας, το οποίο εκφράζει το γενικό πολιτικό πλαίσιο ανασυγκρότησης του Α' βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το πρόγραμμα αυτό ονομάστηκε "ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ" και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο την Τετάρτη 26 Φεβρουαρίου 1997. Βασική επιδίωξη αυτής της μεταρρύθμισης είναι να έχει την ευρύτερη δυνατή πολιτική και κοινωνική συναίνεση.

Οι βασικές αρχές του προγράμματος ήταν ο συνδυασμός των αρχών της δημοκρατικότητας και της αποτελεσματικότητας (μεγάλοι ΟΤΑ αλλά με ισχυρή δημοτική αποκέντρωση), συντονισμένη εφαρμογή νομικών ρυθμίσεων και

αναπτυξιακών μέτρων για την εξασφάλιση της ευρύτερης δυνατής πολιτικής και κοινωνικής συναίνεσης.

Ο καθορισμός των εδαφικών περιφερειών των νέων ΟΤΑ έγινε στη βάση χωροταξικών ενοτήτων, σε συνδυασμό με το μέγεθος του πληθυσμού. Το πρόγραμμα ήταν πενταετές για την χρονική διάρκεια 1997 - 2001 και περιλάμβανε 7 υποπρογράμματα:

1. **Επεξεργασία Νομικού Πλαισίου,**
2. Χωροταξικός Σχεδιασμός των Νέων ΟΤΑ,
3. Τοπικές Δημόσιες Επενδύσεις,
4. Στελέχωση των Νέων ΟΤΑ,
5. Οργάνωση και Εκσυγχρονισμός Υπηρεσιών - Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού,
6. Κάλυψη λειτουργικών δαπανών,
7. Ενημέρωση - Δημοσιότητα και το κάθε υποπρόγραμμα περιλάμβανε μέτρα

1.4. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Όσον αφορά τους τύπους α' βαθμού ορίζονται τα εξής: οι Δήμοι και οι Κοινότητες ορίζονται με διαφορετικό θεσμικό πλαίσιο.

Οι Κοινότητες διοικούνται από ένα συμβούλιο το οποίο αποτελείται από 7 έως 11 μέλη, με υπεύθυνο τον πρόεδρό της όσον αφορά τις αποφάσεις.

Οι Δήμοι διοικούνται από συμβούλιο το οποίο απαρτίζεται από 11 έως 39 μέλη. Το συμβούλιο εκλέγει τη δημαρχιακή επιτροπή και ο Δήμαρχος ορίζεται ως πρόεδρος του, όπου και ασκεί τις αρμοδιότητές του μέσω του νόμου και του συμβουλίου. Ο Δήμαρχος είναι η εκτελεστική αρχή του Δήμου. Τα δημοτικά συμβούλια εκλέγονται κάθε 4 χρόνια με άμεση καθολική ψηφοφορία.

Οι Νόμοι 2218/1994 καθώς και ν.2240/1994 για την Ίδρυση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και Συμπλήρωση διατάξεων για τη Ν.Α, επεδίωκαν να εφαρμόσουν μέσω ενός θεσμικού πλαισίου ένα σύγχρονο πρόγραμμα το οποίο θα αφορά την οργάνωση και τη λειτουργία των τοπικών αρχών σε όλα τα επίπεδα. Το 1986 με το Νόμο 1622/86 παρουσιάζεται ο τρίτος βαθμός Αυτοδιοίκησης, που είναι η Περιφέρεια η οποία θεωρείται ένα ολοκληρωμένο παραγωγικό σύστημα.

1.4.1. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Το κάθε έννομο κράτος είναι χωρισμένο σε Δήμος και Κοινότητες. Υπάρχει η κεντρική κυβέρνηση η οποία μεριμνά για τα προβλήματα όλης της χώρας αλλά την πολιτική της την υλοποιεί σε επίπεδο μεγάλων περιφερειών, δηλαδή τις Κοινότητες και τους Δήμους. Υπάρχουν δημόσια νομικά πρόσωπα μέσω των οποίων ασκείται δημόσια εξουσία. Η λειτουργία αυτής της οργάνωσης ονομάζεται αυτοδιοίκηση. Επιπλέον έχουν συσταθεί νομικά πρόσωπα τα οποία ασκούν δημόσια εξουσία και είναι αμιγώς δημόσια. Επίσης παίρνουν αποφάσεις για τα προβλήματα και ζητήματα που αφορούν την κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή των πολιτών.

Σκοπός των Ο.Τ.Α. είναι να φροντίζουν για την επίλυση όλων των προβλημάτων που προκύπτουν στην κάθε περιοχή καθώς και να βελτιώνουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες και την ποιότητα ζωής των πολιτών.

1.4.2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΟΤΑ

A. Αρμοδιότητες Δήμων και Κοινοτήτων

Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων, κύρια μέριμνα των οποίων αποτελεί η προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων, καθώς και των πολιτιστικών και πνευματικών

ενδιαφερόντων των κατοίκων της. Στην αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων ανήκουν οι εξής λειτουργίες:

1. Περιβαλλοντικές λειτουργίες.

Η περιβαλλοντική υγεία αποτελεί μία από της σημαντικότερες λειτουργίες της τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι δήμοι και οι κοινότητες έχουν την ευθύνη για τον καθαρισμό των δρόμων, για την περισυλλογή των απορριμμάτων, για την κατασκευή δημοσίων αποχωρητηρίων.

Ειδικότερα στην αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων ανήκει η κατασκευή, η συντήρηση και η λειτουργία: συστημάτων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών και εγγειοβελτιωτικών έργων, έργων δημοτικής και κοινοτικής οδοποιίας, πλατειών, γεφυρών και έργων ηλεκτροφωτισμού των κοινόχρηστων χώρων, χώρων πρασίνου, υπαίθριων κοινόχρηστων χώρων, κοιμητηρίων, δημοτικών και κοινοτικών χώρων άθλησης και αναψυχής, δημοτικών, κοινοτικών και λαϊκών αγορών, καθαριότητα και διαχείριση των απορριμμάτων, κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία λουτρών και αποχωρητηρίων.

Στην αρμοδιότητα των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ ανήκει η υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου, καθώς και κάθε άλλο σχέδιο χωροταξικού επιπέδου και η τήρηση των δεδομένων του κτηματολογίου της περιοχής τους, όπως αυτά προκύπτουν από το συνολικό σχεδιασμό και την ολοκληρωμένη διαχείριση του Εθνικού Κτηματολογίου.

Επίσης οι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ έχουν ευθύνη για τη ρύθμιση της κυκλοφορίας, τον καθορισμό πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, τον προσδιορισμό και τη λειτουργία των χώρων στάθμευσης οχημάτων, την ονομασία των οδών και των πλατειών και την τοποθέτηση πινακίδων, την αρίθμηση των κτισμάτων καθώς και την διοίκηση της αστικής συγκοινωνίας.

2. Προσωπικές υπηρεσίες

Στις προσωπικές υπηρεσίες ανήκει ο τομέας της εκπαίδευσης και της κοινωνικής μέριμνας. Ο τομέας της εκπαίδευσης περιλαμβάνει τη κατασκευή, επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων, των δημοτικών και κοινοτικών σταδίων, των γυμναστηρίων και των αθλητικών κέντρων. Ο τομέας της κοινωνική μέριμνας περιλαμβάνει την ίδρυση και λειτουργία παιδικών, βρεφικών, βρεφονηπιακών σταθμών και νηπιαγωγείων, ορφανοτροφείων, Κ.Α.Π.Η, και κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με ειδικές ανάγκες καθώς και την μελέτη και εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων, την εξασφάλιση στέγης και την δημιουργία θέρετρων.

3. Υπηρεσίες αναψυχής

Οι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ είναι αρμόδιοι για την ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, όπως βιβλιοθήκες, μουσεία, πινακοθήκες, φιλαρμονικές, θέατρα, για την επισκευή και συντήρηση παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ή κοινωνικές και πολιτιστικές λειτουργίες, και σε συνεργασία με τους δημόσιους φορείς που είναι αρμόδιοι για την συντήρηση και λειτουργία αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής.

4. Υπηρεσίες προστασίας

Στην αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων ανήκει η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, η προστασία της ζωής και της υγείας των κατοίκων και η κατάρτιση ειδικών προγραμμάτων πρόληψης, άμεσης βοήθειας και θεραπείας. Επίσης είναι αρμόδιοι για τον έλεγχο των διατάξεων που αφορούν τη καθαριότητα, τη κυκλοφορία και τη στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση, την άρδευση, την αποχέτευση, την ηχορύπανση, τη ρύπανση των θαλασσών από πηγές ξηράς, τη προστασία των επίγειων και υπόγειων υδάτινων αποθεμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Στο τομέα αυτό εντάσσονται η ίδρυση και η λειτουργία δημοτικών ή κοινοτικών εργαστηρίων και ο έλεγχος των υγρών, στερεών και αέριων αποβλήτων, της ρύπανσης των υδάτων και της θάλασσας καθώς και η

προστασία, η αξιοποίηση και η εκμετάλλευση των τοπικών φυσικών πόρων και περιοχών, των ιαματικών πηγών και ήπιων μορφών ενέργειας.

5. Παραγωγικές και αναπτυξιακές υπηρεσίες.

Στον τομέα αυτό εντάσσονται η μελέτη, η εκτέλεση και η εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες, που καθορίζονται στο πλαίσιο του πολεοδομικού και του χωροταξικού σχεδιασμού, η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής και η πολεοδομική ανάπτυξη.

6. Εμπορικές υπηρεσίες.

Στις αρμοδιότητες των δήμων και κοινοτήτων εντάσσονται: η λειτουργία των εμποροπανηγύρεων, ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν στη λειτουργία κάθε φύσης επιτηδευμάτων και επαγγελμάτων, η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας όλων των καταστημάτων και επιχειρήσεων, οι όροι λειτουργίας που καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις, η χορήγηση αδειών μικροπωλητών και λειτουργίας κυλικείων σε κοινόχρηστους χώρους (άλση, κήπους κλπ.), η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας θεάτρων, κινηματογράφων και παρεμφερών επιχειρήσεων, η χορήγηση των αδειών λειτουργίας μουσικής σε δημόσια κέντρα, η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ψυχαγωγικών παιδιών, που προβλέπονται από της αστυνομικές διατάξεις και η αποθήκευση και η εμπορία υγρών και αέριων καυσίμων.

Β. Αρμοδιότητες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων

Στις αρμοδιότητες των Ν.Α. όπως αναφέρονται στο αρθρ. 8 παρ. 1 Π.Δ. 30/1996, οι Ν.Α. ασκούν τις αρμοδιότητες που ασκούσαν έως το 1994 οι μετακλητοί νομάρχες και οι νομαρχιακές υπηρεσίες με εξαίρεση τις αρμοδιότητες που αφορούν θέματα δημόσιας περιουσίας και τις αρμοδιότητες

των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, την εποπτεία των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας και των Συνοριακών Σταθμών Υγειονομικού Ελέγχου (Σ.Υ.Κ.Ε.).

Με προεδρικά διατάγματα μπορούν να ανατίθενται στις Ν.Α. και άλλες αρμοδιότητες της κρατικής διοίκησης (εκτός των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας) των Ν.Π.Δ.Δ., των δημοσίων επιχειρήσεων και των οργανισμών κοινής ωφέλειας. Επίσης, με απόφαση της ΝΑ μπορεί να ανατίθενται η άσκηση αρμοδιοτήτων της Ν.Α. σε πρωτοβάθμιους ΟΤΑ ή σε συμβούλια περιοχής ύστερα από αίτησης τους. Μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις με δήμους ή κοινότητες, με άλλες Ν.Α και Ν.Π.Δ.Δ. με τις οποίες ανατίθεται η άσκηση αρμοδιοτήτων η στον έναν φορέα η στον άλλον.

1.5. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ

Ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας είναι το πρώτο πολυμελές νομικό εργαλείο που προσδιορίζει και προστατεύει τις αρχές της τοπικής αυτονομίας, είναι ένα από τα βήματα της δημοκρατίας, που το συμβούλιο της Ευρώπης, έχει αποστολή να υπερασπίσει και να προωθήσει. Κείμενο που κατά το άρθρο 28 του Συντάγματος έχει υπέρτερη ισχύ από τους νόμους μετά τη κύρωση του από το οποίου το Ελληνικό Κοινοβούλιο με το νόμο 1850/89.

Σκοπός του Ευρωπαϊκού Χάρτη της τοπικής αυτονομίας είναι να αντισταθμίσει να καλύψει, τα ελλείμματα κοινών θεσμικών διατάξεων για την έκταση και την προστασία των δικαιωμάτων των ΟΤΑ (των τοπικών κοινοτήτων), που είναι οι πιο κοντινοί στον πολίτη και του δίνουν τη δυνατότητα να μετέχει ενεργά στη λήψη των αποφάσεων, που αφορούν την καθημερινή του ζωή και τον τόπο που ζει.

Οι βασικές αρχές στις οποίες στηρίζεται ο Χάρτης είναι:

- Η δυναμική συμβολή της τοπικής αυτονομίας της αυτοδιοίκησης στη δημοκρατία, σε μια αποτελεσματική διοίκηση και στην αποκέντρωση της εξουσίας.
- Ο σημαντικός ρόλος των τοπικών κοινοτήτων των ΟΤΑ στην οικοδόμηση της Ενωμένης Ευρώπης.
- Η ανάγκη, οι τοπικές κοινότητες, οι ΟΤΑ να έχουν ένα δημοκρατικό καθεστώς καταστατικά και να απολαμβάνουν την πιο πλατεία αυτονομία.

1.5.1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ.

Τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της αυτοδιοίκησης, όπως επιτάσσονται από το Χάρτη και πρέπει να κατανοούνται και να ερμηνεύονται. Η έκφραση «πραγματική ικανότητα» εμπεριέχει την ιδέα ότι, το τυπικό – νομικό δικαίωμα ρύθμισης και διαχείρισης ορισμένων από τις δημόσιες υποθέσεις, πρέπει να συνοδεύεται από τα μέσα για την πραγματική άσκησή τους. Και το μέρος της φράσεις «μέσα στα πλαίσια του νόμου» αναγνωρίζει το γεγονός ότι αυτή η ικανότητα, μπορεί να προσδιορίζεται πιο αναλυτικά από τον νομοθέτη αλλά χωρίς να αναιρείται.

1.5.2. ΕΥΡΟΣ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Δεν είναι εύκολη ούτε πρόσφορη η εξαντλητική απαρίθμηση των αρμοδιοτήτων που πρέπει να ανήκουν στην αυτοδιοίκηση και για όλη την Ευρώπη. Έτσι αυτό το άρθρο περιγράφει τις γενικές αρχές, πάνω στις οποίες πρέπει να στηριχθούν οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ και η φύση – ο χαρακτήρας των εξουσιών τους.

Με δεδομένο ότι ο χαρακτήρας – η φύση των αρμοδιοτήτων, είναι θεμελιώδεις στοιχείο, για την ύπαρξη – πραγματικότητας της τοπικής αυτονομίας, είναι ενδιαφέρον, για την καθαρότητα και τη νομική διασφάλιση του δικαιώματος της αυτοδιοίκησης, οι βασικές αρμοδιότητες, χωρίς βέβαια να αναφέρονται μία προς μία *ad hoc*, να θεμελιώνονται και να στηρίζονται ικανοποιητικά στη νομοθεσία.

Οι αρμοδιότητες πρέπει κανονικά να παραχωρούνται από το Σύνταγμα κι ένα νόμο. Παρά τη χρησιμοποίηση του όρου «ο Νόμος» σ' αυτή την παράγραφο έχει αναγνωρισθεί σε μερικές χώρες ένα κάποιο δικαίωμα εξουσιοδότησης – ανάθεσης στην εξουσία του κοινοβουλίου να αναθέτει ειδικές αρμοδιότητες, ιδιαίτερα για λεπτομέρειες σε ζητήματα που η ενεργοποίηση τους πηγάζει από ντιρεκτίβες τις Ε. Κοινότητας, κάτι που μπορεί να υποστηριχθεί για λόγους αποτελεσματικότητας.

Υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι το κοινοβούλιο θα κρατεί εξουσίες επαρκούς ελέγχου στον τρόπο άσκησης των κατά ανάθεση εξουσιών. Ακόμη μια εξαίρεση εφαρμόζεται, στην περίπτωση των κρατών – μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και στο μέτρο που οι κοινοτικοί κανονισμοί (οι οποίοι κατά το άρθρο 189 της συνθήκης της Ρώμης είναι ευθέως εφαρμόσιμοι) μπορούν να περιλάβουν ρήτρα κατά την οποία η εφαρμογή ενός ειδικού μέτρου ανατίθεται σε ένα επίπεδο διοίκησης.

Εκτός από τις αρμοδιότητες που αποδίδονται δια νόμου στα επί μέρους επίπεδα των τοπικών αρχών, και άλλες ανάγκες ή δυνατότητες δράσης των ΟΤΑ είναι δυνατό να εμφανισθούν. Όταν τέτοια ζητήματα, έχουν επιπτώσεις στο τοπικό επίπεδο και δεν έχουν ρητά αποκλεισθεί από τη γενική αρμοδιότητα τους, όπως συμβαίνει στο πλαίσιο των χωρών – μελών, είναι σημαντικό (για τις τοπικές αρχές, οι οποίες πρέπει να ευνοούνται ως πολιτικοί οργανισμοί – οντότητες, που δρουν-ενεργούν κατά πλήρες δικαίωμα για την προώθηση γενικά μιας καλύτερης ζωής για το πληθυσμό) να έχουν το δικαίωμα να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες σ' αυτά τα ζητήματα.

Όμως, οι γενικοί κανόνες, σύμφωνα με τους οποίους μπορούν να δρουν, σε παρόμοιες περιπτώσεις, είναι δυνατό να ρυθμίζονται με νόμο. Και σε μερικά κράτη-μέλη, οι τοπικές αρχές πρέπει, για τέτοιες παρεμβάσεις, να καλύπτονται από τη νομοθεσία. Μια μεγάλη ελευθερία, πέραν των ειδικών υπευθυνοτήτων, κρίνεται ότι πρέπει να δοθεί στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, κατά το σύστημα και το μέτρο, που διαγράφεται στην παρ. 2 του άρθρου 4.

Αυτή η παράγραφος εκφράζει τη γενική αρχή, ότι η άσκηση των δημοσίων υπευθυνοτήτων πρέπει να είναι αποκεντρωμένη. Αυτή η αρχή έχει κατ' επανάληψη επιβεβαιωθεί, στα πλαίσια των εργασιών του Συμβουλίου της Ευρώπης και κυρίως στα συμπεράσματα της διάσκεψης των Ευρωπαίων Υπουργών (αρμοδίων για θέματα αυτοδιοίκησης) στη Λισσαβόνα το 1977.

Αυτή η αρχή επιβάλλει, εάν, η ευρύτητα και η φύση του καθήκοντος, δεν είναι τέτοια που να επιβάλλει στην εκπλήρωση του, από ένα ευρύτερο χωρικά οργανισμό και δεν υπάρχουν επιτακτικοί λόγοι μεγεθών οικονομίας και αποτελεσματικότητας, τότε Οι υποθέσεις αυτές οφείλουν κανονικά να ανατίθενται στο κοντινό τοπικό επίπεδο των οργανισμών αυτοδιοίκησης.

Αυτή η ρήτρα, από την άλλη, δεν σημαίνει βέβαια ότι επιβάλλεται να αποκεντρώνεται συστηματικά οι λειτουργίες σε ΟΤΑ τοπικής κλίμακας οι οποίοι από τη φύση τους και το μέγεθος τους δεν μπορούν να χρεωθούν με αποστολές που ξεπερνούν την εμβέλεια τους.

Αντιμετωπίζει τις αλληλοεπικαλύψεις των αρμοδιοτήτων για λόγους καθαρότητας και για να αποφευχθεί η βαθμιαία απώλεια-απορρόφηση των αρμοδιοτήτων, οι σχετικές εξουσίες πρέπει να είναι πλήρεις και αποκλειστικές. Επειδή όμως μια συμπληρωματική δράση διαφόρων επιπέδων είναι αναγκαία σε μερικούς τομείς, εκείνο που επιβάλλεται είναι το είδος και οι παρεμβάσεις αυτές της κεντρικής εξουσίας και των περιφερειακών επιπέδων να καθορίζονται νομοθετικά με απόλυτη νομική καθαρότητα.

Η διοικητική δομή των τοπικών οργανισμών αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και η γνώση τους των τοπικών συνθηκών, μπορεί να τους κάνει πιο κατάλληλους για την εκτέλεση μερικών λειτουργιών, των οποίων η ευθύνη, σε τελευταία ανάλυση, βαρύνει τα υποτροπικά επίπεδα λειτουργίας.

Όμως ενδιαφέρει να σημειώσουμε, ότι η προσφυγή σ' αυτό το τύπο ανάθεσης, δεν επιτρέπεται να περιορίζει ιδιαίτερα την έκταση της τοπικής αυτονομίας στο τοπικό επίπεδο. Και πρέπει να επιτρέπεται, ο τοπικός οργανισμός να λαμβάνει υπόψη, όσο αυτό είναι δυνατό, τις τοπικές συνθήκες κατά την άσκηση των κατά ανάθεση εξουσιών. Αναγνωρίζεται πάντως ότι για κάποιες λειτουργίες, όπως π.χ. ο εφοδιασμός με πιστοποιητικά ταυτότητας, η ανάγκη ενιαίου κανονισμού ρύθμισης, μπορεί να μην αφήνεται καμία διακριτική ευχέρεια στην τοπική αρχή.

Οι τρόποι και το χρονοδιάγραμμα διαβούλευσης-συμβουλευτικής γνώμης (κατά τη διαδικασία προγραμματισμού και αποφάσεων που αφορούν άμεσα την αυτοδιοίκηση) πρέπει να είναι τέτοιοι που να επιτρέπουν στους ΟΤΑ να έχουν τη δυνατότητα να ασκήσουν αποτελεσματική και ενεργό επίδραση σε όλη τη σχετική διαδικασία. Αυτή η διαβούλευση πρέπει να γίνεται άμεσα με τον ή τους σχετικούς ΟΤΑ ή και όπου είναι πολλοί οι ενδιαφερόμενοι, εμμέσως με τις ενώσεις τους.

1.5.3. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΟΤΑ

Αφορά μόνο των έλεγχο των δραστηριοτήτων των ΟΤΑ από τις αρχές άλλων επιπέδων και δεν έχει σχέση με τις προσφυγές ιδιωτών κατά των ΟΤΑ ή με το διορισμό και τις δραστηριότητες του ή με άλλο επίσημο όργανο σε ρόλο ανακριτικό και έρευνας.

Οι διατάξεις που πηγάζουν από τη φιλοσοφία της άσκησης εποπτείας ή της επίβλεψης, συνδεδεμένης με τους «ελέγχους κηδεμονίας». Παράδοση που έρχεται από παλιά, σε ένα κάποιο αριθμό χωρών. Αυτοί οι έλεγχοι στην πρακτική τους, περιλάμβαναν προληπτικούς ελέγχους και άδειες για όποια ενέργεια ή πράξη, επικύρωση για ισχύ και εφαρμογή τους, το δικαίωμα ακύρωσης αποφάσεων, έλεγχο λογαριασμών κλπ.

Κάθε έλεγχος πρέπει να στηρίζεται σε βάση νομοθετική (στο νόμο και το σύνταγμα) και αποκλείει τις διαδικασίες ad hoc (περιστασιακού) ελέγχου.

Ο έλεγχος πρέπει κανονικά να περιορίζεται μόνο στη νομιμότητα των πράξεων χωρίς να επεκτείνεται και στη σκοπιμότητα τους. Μια εξαίρεση, αλλά όχι η μόνη, προβλέπεται στις περιπτώσεις ανάθεσης λειτουργιών, όποτε η αναθέτουσα αρχή μπορεί να διεκδικήσει την άσκηση ενός κάποιου ελέγχου στον τρόπο άσκησης του ανατεθέντος καθήκοντος.

Αυτό βέβαια δεν πρέπει να έχει σαν αποτέλεσμα να εμποδίζει την τακτική αρχή να ασκεί μια εξουσία προσαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 4 & 5. Το κείμενο της βασίζεται στην αρχή της <<αναλογικότητας>>, σύμφωνα με την οποία η εποπτεύουσα αρχή στην άσκηση των προνομίων της πρέπει να σέβεται την τοπική αυτονομία και να φτάνει στο επιθυμητό αποτέλεσμα με τη μικρότερη δυνατή πίεση.

Με δεδομένο ότι το άρθρο 11 καλύπτει το δικαίωμα προσφυγής εναντίον των καταχρηστικών ελέγχων και εποπτείας δεν κρίθηκαν αναγκαίες λεπτομερείς διατάξεις για τις συνθήκες και τους τρόπους της εποπτείας και των ελέγχων σε ειδικές καταστάσεις.

1.5.4. ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η νομική (δια του νόμου) εξουσία άσκησης ορισμένων λειτουργιών (αρμοδιοτήτων), στερείται ουσίας, είναι κενή περιεχομένου, εάν οι ΟΤΑ δεν έχουν τα αναγκαία οικονομικά μέσα για την άσκηση αυτών των λειτουργιών. Αυτή η παράγραφος, αντιμετωπίζει την <<εξουσία δαπανών>> των ΟΤΑ. Την ελευθερία τους να καθορίζουν τις προτεραιότητες προγραμματισμού και δαπανών.

Αφορά την αρχή της συσχέτισης-αντιστοίχισης των οικονομικών πόρων που έχει στη διάθεση της μια τοπική αρχή, με την αποστολή (τις αρμοδιότητες) που έχει να εκπληρώσει. Αυτή η σχέση είναι ιδιαίτερα αυστηρή στην ειδική περίπτωση λειτουργίας κατά ανάθεση.

Η δυνατότητα πολιτικής επιλογής και εκτίμησης της χρησιμότητας προσφοράς ορισμένων υπηρεσιών ανταποδοτικά, με κάλυψη των δαπανών από τον <<τοπικό φορολογούμενο>> ή το χρήστη, είναι θεμελιώδεις δικαιώματα των εκλεγμένων αρχών. Έχει αναγνωρισθεί ακόμη ότι η κεντρική-εθνική ή η περιφερειακή νομοθεσία μπορούν να καθορίσουν τα συνολικά χρηματοοικονομικά πλαίσια-όρια της εξουσίας των ΟΤΑ. Όμως αυτό δεν πρέπει να εμποδίζει την ενεργό άσκηση της πολιτικής τους υπευθυνότητας στο τοπικό επίπεδο.

Μερικοί φόροι ή άλλες πηγές χρηματοδότησης των ΟΤΑ είναι, από τη φύση τους ή για πρακτικούς λόγους, με σχετική μικρή ευαισθησία στις πληθωριστικές πιέσεις, και άλλους οικονομικούς παράγοντες. Μια υπερβολική εξάρτηση από αυτούς τους φόρους και πηγές χρηματοδότησης, μπορεί να φέρει τους ΟΤΑ σε δύσκολη κατάσταση, δεδομένου ότι, το κόστος παροχής των υπηρεσιών επηρεάζεται άμεσα από την εξέλιξη των οικονομικών συντελεστών.

Είναι παραδεχτό, όμως, ότι ακόμη και σε περιπτώσεις πηγών εσόδων, σχετικά δυναμικών, δεν μπορεί να υπάρξει αυτόματη σύνδεση μεταξύ της εξέλιξης του κόστους και της εξέλιξης των πηγών χρηματοδότησης.

Όταν οι ανακατανεμόμενοι πόροι, παραχωρούνται με ειδικά κριτήρια, που καθορίζονται από το νόμο, οι διατάξεις αυτής της παραγράφου θα είναι σεβαστές, εάν έχει προηγηθεί διαβούλευση με τους ΟΤΑ, κατά την επεξεργασία της σχετικής νομοθετικής ρύθμισης.

Σε ότι αφορά την ελευθερία των ΟΤΑ, οι συνολικά γενικές επιχορηγήσεις ή ακόμη αυτές κατά τομέα, είναι προτιμότερες από τις επιχορηγήσεις τις προορισμένες για ειδικούς σκοπούς. Δεν θα είναι όμως ρεαλιστικό να περιμένουμε ότι όλες οι επιχορηγήσεις ειδικών σκοπών θα αντικατασταθούν από γενικές, ειδικά όταν θα πρόκειται για σημαντικές επενδύσεις. Όμως, μια υπερβολική προσφυγή σε επιχορηγήσεις-χρηματοδοτήσεις ειδικών σκοπών,

περιορίζει πολύ την εξουσία δαπάνης των ΟΤΑ και το δικαίωμα τους επιλογής των προτεραιοτήτων στις δαπάνες τους.

Πάντως, το μέρος των συνολικών πόρων που αντιπροσωπεύουν οι επιχορηγήσεις, ποικίλλει από χώρα σε χώρα, και μια σχέση πιο υψηλή μεταξύ των επιχορηγήσεων ειδικού σκοπού και εκείνων για γενικούς σκοπούς, μπορεί να θεωρηθεί ως αποδεκτή, όταν το σύνολο των επιχορηγήσεων αντιπροσωπεύει ένα σχετικά μικρό ποσοστό στα συνολικά έσοδα των ΟΤΑ.

Η δεύτερη φράση της παραγράφου, θέλει να διασφαλίσει ότι μια επιχορήγηση ειδικού σκοπού, δεν θα οδηγήσει σε προσβολή της ελευθερίας επιλογής των ΟΤΑ σε ζητήματα της δικής τους αρμοδιότητας.

Είναι σημαντικό για τους ΟΤΑ να έχουν δυνατότητα πιστώσεων και πρόσβασης σε πιστωτικούς οργανισμούς για την χρηματοδότηση των επενδύσεων τους. Οι δυνατές πηγές αυτής της χρηματοδότησης θα εξαρτηθούν, σε κάθε περίπτωση, αναπόφευκτα από τις δομές της αγοράς κεφαλαίων στις διάφορες χώρες και οι διαδικασίες και οι προϋποθέσεις προσφυγής σ' αυτές τις πηγές πρέπει να ορίζονται από τη νομοθεσία.

1.6.ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1.6.1. Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΚΗΣ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

Η συγκρότηση του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, στο πλαίσιο της νεοελληνικής Πολιτείας συντελέστηκε με το Βασιλικό Διάταγμα της 27ης Δεκεμβρίου 1833. Είχε προηγηθεί η ανεκπλήρωτη προσπάθεια του Ιωάννη Καποδίστρια ενώ η πολύχρονη ιστορική εμπειρία της κοινοτικής αυτοδιοίκησης την περίοδο της τουρκοκρατίας είχε καταγραφεί ως φιλελεύθερη κληρονομιά του ελληνικού θεσμικού πολιτισμού την οποία μάλιστα δεν αξιοποίησε η

βαυαρική αντιβασιλεία. Ο Γεώργιος Λουδοβίκος φον Μάουρερ μέλος της Βαυαρικής αντιβασιλείας δημιούργησε το νόμο για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Οι βασικές αρχές που εισήγαγε η νομοθεσία του Μάουρερ ήταν ότι η διοίκηση του δήμου είχε το σύμπλεγμα ενός οργάνου, το οποίο ήταν πολυμελές και του δημάρχου, ενός μονομελούς εκτελεστικού οργάνου, του οποίου η εκλογή γινόταν από ένα ειδικό εκλεκτορικό σώμα, ο δε διορισμός του γινόταν από το βασιλεία. Η χώρα μας διαιρέθηκε σε 470 δήμους, οι οποίοι ήταν συγχρόνως επίπεδο άσκησης της κεντρικής διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η αντιβασιλεία εισήγαγε ένα δημοκρατικό σύστημα στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι ανάδειξη των τοπικών αρχόντων γινόταν από ενεργούς πολίτες που είχαν κάποια περιουσία ή να γίνουν οι ίδιοι μέσω εκλογών τοπική άρχοντες.

Οι δημοτικές αρχές ήταν ο δήμαρχος, οι δημαρχιακοί πάρεδροι και το δημοτικό συμβούλιο. Η άσκηση της κρατικής εποπτείας στις πράξεις των δημοτικών συμβουλίων είχε ανατεθεί στους νομάρχες. Ο νομάρχης ασκούσε όχι μόνο έλεγχο νομιμότητας αλλά και ουσιαστικό έλεγχο.

Η κεντρική διοίκηση ήθελε τους δήμους κατόχους σημαντικών εξουσιών, ιδιαίτερα στους τομείς της αστυνομίας, της υγείας, της πρόνοιας, της διαχείρισης των πηγών ενέργειας κ.α. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνταν από την αστική τάξη, που είχε πλέον τη δυνατότητα να αναδείξει τους τοπικούς άρχοντες με τον όρο ότι δε θα διεκδικούσαν την κεντρική εξουσία. Ο συμβιβασμός αυτός κράτησε περίπου ένα αιώνα και κατέληξε στο σύνταγμα της Βαϊμάρης (1919), όταν πια η αστική κοινωνία κατέκτησε τη διαχείριση τόσο των τοπικών όσο και των κρατικών υποθέσεων.

1.6.2 Η ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ 1912

Η νέα νομοθετική ρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης έγινε με το νόμο ΔΝΖ' του 1912 «περί συστάσεως δήμων και κοινοτήτων» που άρχισε να ισχύει από το 1914. Η σπουδαιότερη μεταβολή που επέφερε ο νόμος υπήρξε η διάκριση των αυτοδιοικούμενων πρωτοβάθμιων τοπικών οργανισμών, από άποψη οργάνωσης και λειτουργίας, σε αστικούς και αγροτικούς, από τους οποίους οι πρώτοι αποτελούσαν τους δήμους και οι δεύτεροι της κοινότητες.

Η διάκριση αυτή ήταν αναγκαία λόγω του διαφορετικού πληθυσμού (αστικού-αγροτικού), της οικονομικής δυνατότητας και της διαφορετικής ανάπτυξης των οργάνων της αυτοδιοίκησης, που ήταν μεγαλύτερη στους δήμους και μικρότερη στις κοινότητες.

Ένα από τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα του νόμου ΔΝΖ' ήταν η ύπαρξη μικρότερων οργανισμών, όπου διατίθεντο όλοι οι πόροι της αυτοδιοίκησης για την κάλυψη των τοπικών αναγκών, αλλά ταυτόχρονα προέκυπτε και ένα μειονέκτημα, ότι οι πόροι δεν ήταν επαρκείς για την κάλυψη τοπικών έργων. Δημιουργήθηκαν 6000 περίπου οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης που είχαν ως αποτέλεσμα την εξασθένηση των οικονομικά μικρότερων κοινοτήτων.

Μια άλλη καινοτομία που εισήγαγε ο νόμος ΔΝΖ' ήταν ο θεσμός των συνδέσμων κοινοτήτων. Δύο ή περισσότερες κοινότητες είχαν την δυνατότητα να ιδρύσουν ένα νομικό πρόσωπο για την εξυπηρέτηση κοινών τοπικών συμφερόντων ή για εκτέλεση κοινών τοπικών υπηρεσιών.

Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ήταν ανατεθειμένη σε διάφορα όργανα, στις κοινότητες και στις δημοτικές αρχές. Οι αρχές αυτές ήταν για τις κοινότητες το κοινοτικό συμβούλιο και για τους δήμους, ο δήμαρχος, οι πάρεδροι, το δημοτικό συμβούλιο και η δημαρχιακή επιτροπή. Ο δήμαρχος, οι πάρεδροι και οι δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι εκλέγονται κάθε τέσσερα χρόνια άμεσα από το λαό.

Ενώ μέχρι τότε ίσχυε ο προληπτικός έλεγχος με το νόμο ΔΝΖ' καταργείται. Έτσι οι αποφάσεις του κοινοτικού συμβουλίου καθίστατο εκτελεστές, εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις που όριζε ο νόμος, ευθύς μόλις περνούσαν 30 ήμερες από την αποστολή τους στο νομάρχη. Όπου οι αποφάσεις του κοινοτικού συμβουλίου ήταν άκυρες αν αναφέρονταν σε αντικείμενα εκτός της αρμοδιότητάς τους ή είχαν ληφθεί κατά παράβαση νόμου (Μπέσιλα –Βίκα, Ε., 2001).

1.6.3. ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΟΥ 1927

Ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης κατοχυρώθηκε για πρώτη φορά από τις διατάξεις του άρθρου 104 του Συντάγματος της Τριακονταμελούς το 1925, που περιλήφθηκαν με ορισμένες τροποποιήσεις στο άρθρο 107 του Συντάγματος του 1927.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα του 1927, το κράτος θα έπρεπε να διαιρεθεί σε περιφέρειες μέσα στις οποίες οι πολίτες θα διαχειρίζονταν απ' ευθείας τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με το νόμο (αρθρ.107)

Την πρώτη βαθμίδα τοπικής αυτοδιοίκησης θ' αποτελούσε ο δήμος και η κοινότητα. Το Σύνταγμα προέβλεπε τοπική αυτοδιοίκηση δύο βαθμών, ανεξάρτητα από τους δήμους και τις κοινότητες.

Οι αποφάσεις για θέματα που αφορούσαν τον κύκλο αρμοδιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης λαμβάνονταν έμμεσα από όργανα, τα οποία εκλέγονταν με καθολική ψηφοφορία, ή άμεσα από ενεργούς πολίτες κάθε αυτοδιοικούμενης περιφέρειας.

Επί των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ανεξαρτήτου βαθμίδας, η κεντρική διοίκηση θ' ασκούσε ανωτάτη εποπτεία. Η εποπτεία αυτή περιλάμβανε έλεγχο νομιμότητας, χωρίς να εμποδίζει την ελεύθερη δράση των τοπικών οργανισμών.

Προκειμένου οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, να ασκήσουν τα καθήκοντά τους, το κράτος μπορούσε να συντρέχει αυτούς οικονομικά παρέχοντας τους οικονομική ενίσχυση από τον κρατικό προϋπολογισμό, σε περίπτωση που οι πόροι δεν επαρκούσαν.

Με το ν.δ. της 31/7/1936 καταργήθηκε κάθε δαπάνη των δήμων και κοινοτήτων για την εκπαίδευση και ο μισθός των οπλιτών της Χωροφυλακής. Τούτο σημαίνει, ότι η τοπική αυτοδιοίκηση ήταν υπεύθυνη για την οργάνωση της τοπικής αστυνομίας για την κατασκευή σχολείων καθώς και για τη συντήρηση και λειτουργία αυτών. Το Σύνταγμα του 1927 καταργήθηκε με το Θ΄ Ψήφισμα της 16 Οκτωβρίου 1935 της Ε΄ Εθνικής Συνέλευσης η οποία επανέφερε σε ισχύ το Σύνταγμα του 1911 (Μπέσιλα –Βίκα, Ε., 2001)

1.6.4. ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΟΥ 1952

Στο Σύνταγμα του 1952 εισάγεται για πρώτη και, υπό αυτή τη διατύπωση, μοναδική φορά η ισότιμη και ισοσθενής ανάδειξη της αυτοδιοίκησης ως οργανωτικού συστήματος της Διοίκησης μαζί με την διοικητική αποκέντρωση. Συμφώνα με το άρθρο 99, η διοικητική οργάνωση του κράτους βασιζόταν στην αποκέντρωση και την τοπική αυτοδιοίκηση.

Από το 1954 ο δήμαρχος εκλέγεται πλέον άμεσα και με καθολική ψηφοφορία. Η μεταρρύθμιση αυτή συνδυάστηκε με τη μεταρρύθμιση του εκλογικού συστήματος, όπου τότε καταργήθηκε το εκλογικό σύστημα μαζί με το δήμαρχο, που εκλεγόταν μια συγκεκριμένη ομάδα ως πλειοψηφία δεδομένη από το νόμο.

Κατοχυρώθηκε ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης, ως βασικός οργανωτικός θεσμός του κράτους. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκε στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθορίζονται οι αρμοδιότητες της τ.α. που

διακρίνονται σε αυτές που αναφέρονται στο περιβάλλον (υπόνομοι, αποχέτευση, δρόμοι, πλατείες, γέφυρες, ύδρευση, καθαριότητα), στην αναψυχή (άλση, παιδικοί κήποι, χώροι αναψυχής, θαλάσσια λουτρά), στις εμπορικές υπηρεσίες (αγορές, επιχειρήσεις), στις παραγωγικές και αναπτυξιακές υπηρεσίες (άρδευση, εγγειοβελτικά έργα, βοσκότοποι) και στις προσωπικές υπηρεσίες (παροχή ηλεκτρικού ρεύματος).

Στο επίπεδο άσκησης ελέγχου σκοπιμότητας του νομάρχη αφαιρέθηκε η δυνατότητα μεταρρύθμισης της πράξης. Ο νομάρχης είχε την εξουσία της εγκρίσεως ή της πράξης, όχι όμως της μεταρρυθμίσεως.

Επίσης, κατά τη χρονική διάρκεια αυτής της περιόδου κατοχυρώθηκε και το δικαίωμα ψήφου των γυναικών. Η σύζυγος μπορούσε πλέον να είναι δημότης και να ψηφίζει σε άλλον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης από εκείνον που ψηφίζε ο άνδρας της, διότι η γυναίκα μετείχε πλέον στην πολιτική ζωή με τη δική της φωνή.

Αυτά ήταν τα σημαντικότερα γεγονότα που σημάδεψαν την εποχή εκείνη το θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης. Από το 1968 έως το 1973 η Ελλάδα βρισκόταν υπό το καθεστώς της δικτατορίας, όπου της αναιρούσε κάθε δικαίωμα για ανάπτυξη της τοπικής αυτοδιοίκησης, δηλ. το αιρετό των αρχών της (Μπέσιλα –Βίκα, Ε., 2001)

1.7. ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΟΥ 1975

Το Σύνταγμα του 1975 περιελάμβανε στο άρθρο 102 λεπτομερείς διατάξεις για το θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης, προκειμένου να προσδιοριστεί πλήρως η δομή της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα προέβλεπε την αναβάθμιση του θεσμού και την εξασφάλιση της νομική της θέση μέσα στο Σύνταγμα, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου όπου της δίνει κίνητρα οικονομικής ανεξαρτησίας.

Συνεπώς η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει πλέον στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίοι αναδιοργανώνονται σε βαθμίδες. Την πρώτη βαθμίδα καταλαμβάνουν οι δήμοι και οι κοινότητες, ενώ οι υπόλοιπες βαθμίδες καθορίζονται από το κοινό νομοθέτη.

Τα αιρετά όργανα εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία. Δια μέσω του νόμου είναι δυνατό να προβλέπονται αναγκαστικοί ή εκούσιοι σύνδεσμοι τοπικής αυτοδιοίκησης, για την εκτέλεση έργων ή παροχής υπηρεσιών. Το κράτος ασκεί εποπτεία επί των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, χωρίς όμως να εμποδίζει την ελεύθερη δράση αυτών. Η διαχείριση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το κράτος σαν στόχο έχει να εξασφαλίσει τα αναγκαία για την εκπλήρωση της αποστολής τους. Ορίζει πώς οι αναγκαίοι πόροι θα κατανεμηθούν μεταξύ των οργανισμών και καθορίζει και υπό το Κράτος, τους εισπραττόμενους φόρους ή τέλη. Το άρθρο 102 του Συντάγματος είναι πιο σαφές όσον αφορά την συνταγματική κατοχύρωση του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης σε σχέση με εκείνη του άρθρου 107 που έχει να κάνει με θέματα που αφορούν την οικονομική ενίσχυση, την ύπαρξη των ΟΤΑ ως εδαφικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, την άμεση εκλογή, τη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, τη Κρατική εποπτεία, καθώς και τη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Το Σύνταγμα του 1975 διατηρήθηκε σχεδόν είκοσι πέντε χρόνια όπου σημάδεψε της ιστορία της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα, διαγράφοντας ένα λαμπρό μέλλον έργων και υπηρεσιών, για την αποτελεσματική πορεία του θεσμού.

1.8. Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Η Ζ' Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων με το από 6-4-2001 Ψήφισμα της προχώρησε στην αναθεώρηση ενός μεγάλου αριθμού συνταγματικών διατάξεων. Υπήρχε μια ανάγκη αναθεώρησης του Συντάγματος, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 110 του Συντάγματος του 1975.

Η πρόσφατη αναθεώρηση, λόγω του εύρους της και των θεσμικών τόνων που επιφέρει, αποτελεί ένα σημαντικό θεσμικό γεγονός στο πλαίσιο της Τρίτης Ελληνικής Δημοκρατίας, δεδομένου ότι η προηγούμενη αναθεώρηση εστιάστηκε αποκλειστικά στον περιορισμό των αρμοδιοτήτων του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Από την άλλη, η πρόσφατη αναθεώρηση έχει να κάνει με όλα σχεδόν τα μεγάλα θέματα που αφορούν την πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας, όπως τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, η σχέση του ελληνικού Συντάγματος με τη διεθνή και ευρωπαϊκή έννομη τάξη, το εκλογικό σώμα και το καθεστώς των Βουλευτών, η οργάνωση και λειτουργία της Βουλής και της Δικαιοσύνης, η Δημόσια Διοίκηση, η Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές.

Η αναθεώρηση του Καταστατικού Χάρτη της χώρας μπορεί κυρίως να λειτουργήσει είτε επιβεβαιωτικά, επιστεγάζοντας και οριστικοποιώντας θεσμικές μεταβολές που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί στο επίπεδο της κοινής νομοθεσίας και της νομολογίας, θεσπίζοντας τομείς που μόνο σε συνταγματικό επίπεδο μπορούν να επιτελεστούν, όπως για παράδειγμα ζητήματα οργάνωσης, λειτουργίας και σχέσεων ανάμεσα στις συντεταγμένες εξουσίες του Κράτους, δηλαδή τη νομοθετική, την εκτελεστική και τη δικαστική, είτε τέλος, προγνωστικά, διαβλέποντας ζητήματα που θα απασχολήσουν κυρίως την οικονομική και κοινωνική ζωή, όπως για παράδειγμα η κοινωνία της πληροφορίας, οι νέες τεχνολογίες η περαιτέρω θωράκιση των υφιστάμενων και κατοχυρωμένων νέων ατομικών δικαιωμάτων κλπ.

Άκρως διαφωτιστική για της πραγματικές προθέσεις και τους στόχους της πρόσφατης αναθεώρησης είναι η μελέτη των πρακτικών των συζητήσεων της αρμόδιας επιτροπής και της ολομελείας της Βουλής, καθώς και της έκθεσης της Επιτροπής Αναθεώρησης του Συντάγματος.

Σχετικά με το σημείο εκείνο της αναθεώρησης που αφορά το συνταγματικό καθεστώς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αναφέρεται ότι η επιχειρούμενη αναβάθμισή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχει να κάνει:

α) με την διοικητική αυτοτέλεια, τις αρμοδιότητες και τον έλεγχο

β) με την οικονομική αυτοτέλεια για τη εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, δυνατότητα επιβολής και είσπραξης τοπικών εσόδων για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση της αποστολής της και

γ) με την οργανωτική συγκρότηση των ΟΤΑ μετά την πρόσφατη αναθεώρηση της, όπου κατοχυρώνεται ρητά ο πρώτος και ο δεύτερος βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Πιο συγκεκριμένα η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 102 του Συντάγματος αναφέρει τα εξής: «Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού».

Η εξέλιξη της τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς επίσης και τα ζητήματα τα οποία έχουν σχέση με την εφαρμογή της δημοκρατικής αρχής, δηλαδή την εκλογή των Αιρετών Οργάνων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, έχουν σχέση όχι μόνο με το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, αλλά και με την καρδιά της πολιτικής σήμερα.

Από τη Μεταπολίτευση και μετά, δηλαδή τα τελευταία τριάντα χρόνια, η Τοπική Αυτοδιοίκηση γνωρίζει μια άλλη εποχή. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση περνά σε μια νέα εποχή και δεν είναι πια η Τοπική Αυτοδιοίκηση των μικρών καθημερινών υποθέσεων. Η έννοια της τοπικής υπόθεσης, η οποία αποτελεί τον πυρήνα των αρμοδιοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, έχει αλλάξει με ραγδαίους ρυθμούς.

Οι αλλαγές αυτές, οι οποίες σχετίζονται με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, εντοπίζονται σε δύο επίπεδα. Το πρώτο επίπεδο έχει να κάνει με το πολιτικό επίπεδο και το δεύτερο με το θεσμικό. Η αλλαγή αυτή αποτυπώθηκε θεσμικά

αφού προηγουμένως οι συνθήκες οι οικονομικές και οι κοινωνικές είχαν ήδη αλλάξει τον ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το θεσμικό επίπεδο είναι πολύ σημαντικό καθότι οι θεσμικές παρεμβάσεις είναι το εποικοδόμημα, ύστερα από τις μεγάλες μεταβολές της κοινωνικής και οικονομικής πραγματικότητας.

Η ουσία είναι ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση διαμόρφωσε την πορεία της μέσα από τις μεγάλες αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν σε κοινωνικό, σε οικονομικό και σε πολιτικό επίπεδο.

Οι σημαντικές αλλαγές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης φάνηκαν ήδη από το 1975 όταν για πρώτη φορά στη συνταγματική μας ιστορία, με το άρθρο 102 του Συντάγματος, είχαμε μια τόσο σημαντική, αλλά και τόσο ολοκληρωμένη ρύθμιση για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Μια ρύθμιση που είναι η πιο σημαντική που είχαμε ποτέ σε Σύνταγμα, η εκτενέστερη, αλλά ταυτοχρόνως και η πιο ορθολογική. Μια ρύθμιση η οποία σχετιζόταν με τις αρμοδιότητες και τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Εκεί όμως που πραγματοποιήθηκε η μεγάλη θεσμική μεταβολή ήταν στην αναθεώρηση του 2000. Όταν προστέθηκαν συγκεκριμένες ρυθμίσεις, οι οποίες, από τη μια πλευρά καθιέρωσαν το τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και από την άλλη, επέτρεψαν να εκχωρούνται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση ακόμα και αρμοδιότητες πέρα από τις τοπικές υποθέσεις δηλαδή και κρατικής φύσεως.

Εκτός από αυτό έγιναν πιο ολοκληρωμένες οι ρυθμίσεις που σχετιζόνταν με την οικονομική αυτοτέλεια των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με την υποχρέωση του κράτους να εγγυάται την αυτοτέλεια αυτή, αλλά και να εξασφαλίζει τους πόρους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η παραπάνω είναι και η πιο σημαντική μεταβολή που δείχνει ότι θεσμικά ο Συνταγματικός Νομοθέτης αποτύπωσε την αλλαγή που ήδη είχε συντελεσθεί σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο.

Αποτέλεσμα αυτών είναι ότι έχουμε πλέον μια Τοπική Αυτοδιοίκηση που χειρίζεται σημαντικότερες τοπικές υποθέσεις, κρατικές υποθέσεις και η οποία έχει την οικονομική αυτοτέλεια που της αρμόζει. Υπάρχουν πολλοί λόγοι που μας οδήγησαν σε αυτή την κατάσταση. Καταρχήν ο ρόλος των τοπικών υποθέσεων άλλαξε πολύ και έπρεπε πλέον να αποτελέσει αρμοδιότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Επίσης η τεχνολογία, επέτρεψε στις αρμοδιότητες που θεωρούνταν αρμοδιότητες του κράτους, να είναι πλέον αρμοδιότητες τοπικές. Επίσης η εξέλιξη της τεχνολογίας βοήθησε σημαντικά προς την κατεύθυνση του να έχει πλέον τη δυνατότητα να ασκεί αρμοδιότητες η Τοπική Αυτοδιοίκηση που κάποτε ήταν καθαρά κρατικές.

Είναι πλέον γεγονός ότι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν την αυξημένη δημοκρατική νομιμοποίηση των τοπικών κοινωνιών. Είναι πιο κοντά στους ανθρώπους και στα προβλήματά τους. Η αποκέντρωση έχει σαν στόχο να επιβάλλει να έχουν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης όλες εκείνες τις υποθέσεις που μπορούν να ασκήσουν πολύ καλύτερα και με μεγαλύτερη δημοκρατική νομιμοποίηση από το κεντρικό κράτος. Συνεπώς αυτό που άλλαξε τον ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι αυτή η μεγάλη πολιτική, κοινωνική και οικονομική μεταβολή.

Ο ρόλος των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι πολύ σημαντικός και αυτό φάνηκε από την πορεία μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ήδη το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είναι ένα Κοινοτικό Πλαίσιο το οποίο ανήκει κυρίως στις Περιφέρειες και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα είναι πολύ περισσότερο το Κοινοτικό Πλαίσιο το οποίο θα σχετίζεται με την Περιφέρεια και με την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αυτό και μόνο αποδεικνύει ποια είναι η σημασία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πόσο περνάει η διαχείριση πολλών σημαντικών υποθέσεων προς την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, μέσα από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Συνεπώς το κράτος οφείλει να ενισχύσει τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης του μέλλοντος, όχι μόνον για λόγους πολιτικής ή για λόγους ιδεολογίας, αλλά και για λόγους που αφορούν την ίδια την πορεία του Τόπου στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι.

Επίσης είναι αναγκαίο να επιτρέψουμε στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με τη δική τους θέληση και υπό όρους νομιμότητας, να συμπράξουν με τον ιδιωτικό τομέα. Το προνόμιο αυτό το έχει μόνο το δημόσιο μέχρι στιγμής. Η σύμπραξη αυτή μπορεί να γίνει είτε με τον παραδοσιακό τρόπο σύμπραξης, είτε με το νέο θεσμικό πλαίσιο σύμπραξης, ώστε να αξιοποιήσουν αυτή τη δυνατότητα σύμπλευσης με τον ιδιωτικό τομέα προς τους στόχους τους έχοντας πάντα ως γνώμονα το δημόσιο συμφέρον.

Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι το Σύνταγμα στο άρθρο 102 αναφέρει ότι το εκλογικό σύστημα για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ορίζεται με νόμο. Επίσης το άρθρο 54 ορίζει ότι το εκλογικό σύστημα για τις εθνικές εκλογές, προσδιορίζεται με νόμο.

Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι η ίδια περίπου διατύπωση του Συντάγματος, υπάρχει και στις δυο περιπτώσεις γεγονός που σημαίνει ότι αφήνει στον νομοθέτη ένα πλαίσιο διακριτικής ευχέρειας για τον τρόπο με τον οποίον θεσμοθετεί τις σχετικές ρυθμίσεις. Το μέλλον επιδιώκει την επίτευξη ισχυρών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης με αυξημένη δημοκρατική νομιμοποίηση. Θα πρέπει δηλαδή να έχουν τη στήριξη των τοπικών κοινωνιών, από τις οποίες εκλέγονται,

για να εφαρμόσουν συγκεκριμένα πράγματα, μπροστά σε συγκεκριμένες προκλήσεις (Παυλόπουλος, Π., 2005)

1.9. Η ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΩΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Την σημερινή εποχή οι λειτουργίες του σύγχρονου κράτους απεικονίζουν τα πλαίσια και τα όρια μέσα στα οποία κινείται η σφαίρα της δημόσιας ζωής. Η κατανομή των λειτουργιών στο εσωτερικό ενός κράτους, με άλλα λόγια η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων οργανώσεων της δημόσιας διοίκησης και μεταξύ της κεντρικής εξουσίας και της τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελεί βασικό κριτήριο του βαθμού αποκέντρωσης αλλά και του ιδιαίτερου ρόλου των θεσμών της αυτοδιοίκησης στο κράτος αυτό.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί ένα μέσο έκφρασης της ταυτότητας και των αντιλήψεων περί τοπικής εξουσίας των πολιτών της περιοχής και για τον λόγο αυτό η πολιτική της υπόσταση είναι πολύ σημαντική από μόνη της. Ωστόσο, η πολιτική υπόσταση πραγματώνεται μέσα από την ενεργό δράση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στο πλαίσιο των λειτουργιών που έχουν να επιτελέσουν. Η προσφορά βασικών αγαθών και υπηρεσιών υποδομής, η ρύθμιση του τοπικού κοινωνικού και οικονομικού γίνεσθαι και ειδικότερα η παρέμβαση στην αναπτυξιακή διαδικασία διευρύνουν και καταξιώνουν το ρόλο της τοπικής δημοκρατίας.

Χωρίς την ύπαρξη σημαντικών λειτουργιών η επιλογή ενός τοπικού συνασπισμού πολιτικών δυνάμεων με την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος έχει περιορισμένη σύνδεση με την εκπροσώπηση της πόλης, του χωριού ή της περιοχής σε υπερ-τοπικό επίπεδο.

Χωρίς σημαντικές λειτουργίες η τοπική εξουσία δρα τις περισσότερες φορές ως αποδέκτης παραπόνων και ως μεσολαβητής προς την κεντρική εξουσία για την κάλυψη των τοπικών αναγκών. Συνεπώς η ταυτότητα της Τοπικής

Αυτοδιοίκησης προσδιορίζεται κυρίως αφενός από τον πολιτικό ρόλο του θεσμού στο σύστημα διακυβέρνησης της χώρας και αφετέρου από το εύρος των λειτουργιών για τις οποίες έχει αρμοδιότητα.

Μάλιστα, οι (Hesse και Sharpe L.J, 1991) σε συγκριτική μελέτη ομαδοποιούν τα συστήματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με βάση του βασικούς άξονες του θεσμού. Οι ομάδες οι οποίες διακρίνονται είναι οι εξής: η ομάδα του γαλλικού προτύπου, η ομάδα του αγγλο-σαξωνικού προτύπου, και η ομάδα της βόρειας και κεντρικής Ευρώπης. Στα κράτη της ομάδας του γαλλικού προτύπου ο λόγος ύπαρξης της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι κυρίως πολιτικός και λιγότερο λειτουργικός. Ο θεσμός είναι έντονα πολιτικός και σχετίζεται περισσότερο με την κοινοτική ταυτότητα των πολιτών παρά με την αυτο-κυβέρνησή τους.

Αυτά τα κράτη χαρακτηρίζονται από παραδοσιακά συγκεντρωτικές δομές κατά το πρότυπο της Ναπολεόντιας διοίκησης. Το τεκμήριο αρμοδιότητας της τοπικής αυτοδιοίκησης για τις τοπικές υποθέσεις, η γενικού χαρακτήρα εποπτεία από τον κρατικό εκπρόσωπο και η έντονη άσκηση πολιτικής πίεσης των αιρετών στην κεντρική εξουσία αποτελούν χαρακτηριστικά του θεσμού της ΤΑ στην ομάδα αυτή. Από την άλλη, στην αγγλο-σαξωνική ομάδα κρατών, έμφαση δίνεται περισσότερο στην παροχή υπηρεσιών, ενώ η τοπική αυτοδιοίκηση έχει υψηλό βαθμό αυτοτέλειας σε σχέση με την κεντρική εξουσία.

Η κεντρική εξουσία και η τοπική αυτοδιοίκηση λειτουργούν ως δύο ξεχωριστές σφαίρες της δημόσιας ζωής, ωστόσο ο πολιτικός ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι σαφώς υποδεέστερος εκείνου της γαλλικής ομάδας.

Τέλος, υπάρχει και μια τρίτη ομάδα κρατών όπου η τοπική αυτοδιοίκηση διαθέτει την αυτοτέλεια και την έμφαση στην παροχή υπηρεσιών της αγγλοσαξωνικής ομάδας, εξίσου όμως σημαντική έμφαση δίνεται στα συστήματα αυτά σ' αυτήν καθ' εαυτή τη λειτουργία της τοπικής δημοκρατίας.

Γενικότερα, οι λειτουργίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αυξήθηκαν στις περισσότερες δυτικές δημοκρατίες κατά τη μεταπολεμική περίοδο, όπου το πρότυπο στη δημόσια πολιτική ήταν η ανάπτυξη του σχεδιασμού, οι κεϋνσιανού τύπου οικονομικές πολιτικές και η ανάπτυξη του κράτους- πρόνοιας.

Σε αυτό το πλαίσιο έχοντας ως δεδομένη την υπερφόρτωση του σύγχρονου κράτους θεωρήθηκε αναγκαία η αποκέντρωση του εκτελεστικού τουλάχιστον μέρους των περισσότερων νέων, προνοιακού χαρακτήρα λειτουργιών.

Την ίδια στιγμή, άλλες λειτουργίες δημόσιου χαρακτήρα ανατέθηκαν σε δημόσιες επιχειρήσεις και άλλες καθ' ύλη αυτοδιοικούμενες οργανώσεις του δημόσιου τομέα. Η επέκταση της κρατικής δραστηριότητας σε νέους τομείς πολιτικής και η ανάπτυξη των λειτουργιών του συνοδεύτηκε από την αύξηση της οργανωτικής ετερογένειας και της πολυπλοκότητας των κρατικών θεσμών. Τρεις μεγάλες κατηγορίες οργανώσεων συνθέτουν την εικόνα του σύγχρονου μεταπολεμικού κράτους: ο κρατικός μηχανισμός, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και οι λοιπές καθ' ύλη αυτοδιοικούμενες οργανώσεις.

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1970 και μετά τα δεδομένα αλλάζουν δραστικά. Από την μια διαφοροποιούνται οι οικονομικές συνθήκες, αρχής γενομένης από τη διεθνή πετρελαϊκή κρίση το 1974, και αφετέρου εμφανίζονται δυναμικά νέες θεωρητικές και ιδεολογικές αντιλήψεις και πρότυπα, νεοφιλελεύθερης κυρίως προέλευσης, τόσο στο χώρο της επιστήμης όσο και στο πεδίο της εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών.

Η αποτελεσματικότητα, ο ρόλος και τα όρια της κρατικής δραστηριότητας αμφισβητούνται. Οι πολιτικές περιορισμού των κρατικών δαπανών, ιδίως εκείνων προνοιακού χαρακτήρα (Pierson C, 1991), οι ιδιωτικοποιήσεις και η απορύθμιση έχουν ως αντίκτυπο τον περιορισμό των λειτουργιών του κράτους και της αυτοδιοίκησης.

Η τοπική αυτοδιοίκηση δέχεται ολοένα και περισσότερους περιορισμούς και

ελέγχους των οικονομικών της. Ωστόσο ο θεσμός παραμένει ζωντανός και ενεργός και οι λειτουργίες του συνδέονται με την παροχή των βασικών δημόσιων αγαθών συλλογικού χαρακτήρα, όπως δρόμοι, συγκοινωνίες, αυτοκινητόδρομοι, εκπαίδευση, ψυχαγωγία, φυσικός σχεδιασμός και λειτουργίες κοινής ωφέλειας.

Όσο η τοπική αυτοδιοίκηση διατηρεί την ευθύνη βασικού μέρους αυτών των λειτουργιών, πάνω στις οποίες εξάλλου βασίζεται η διατήρηση ενός πολιτισμένου επιπέδου αστικής και αγροτικής ζωής, δεν υπάρχει σοβαρός κίνδυνος εξαφάνισης ή έστω σοβαρής αποδυνάμωσης του θεσμού. Η μέθοδος της σύγκρισης διοικητικών συστημάτων διαφόρων κρατών με σκοπό την ανάδειξη κοινών αρχών και οργανωτικών σχημάτων (organisational patterns) έχει ιδιαίτερα χρησιμοποιηθεί, χωρίς να έχει θεαματικά αποτελέσματα σχετικά με την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικής εξουσίας και τοπικής αυτοδιοίκησης (Dunleavy P., 1984)

Ελάχιστες λειτουργίες ασκούνται σε κεντρικό επίπεδο και είναι εκείνες που αποτελούν την πεμπτούσια της ύπαρξης του κεντρικού κράτους. Αντίστοιχα, πολύ λίγες είναι οι λειτουργίες εκείνες οι οποίες ασκούνται πάντα από την τοπική αυτοδιοίκηση και είναι εκείνες που αφορούν στις στοιχειώδεις υποδομές της καθημερινής μας ζωής.

Αυτές οι κλασσικά και διαχρονικά τοπικές λειτουργίες παραπέμπουν στο γεγονός ότι η τοπική αυτοδιοίκηση υπήρξε, από το δέκατο ένατο αιώνα όποτε και πήρε τη σύγχρονη μορφή της, «ο βασικός μηχανισμός για τη διαχείριση των ανθρώπινων οικισμών».

Αν όμως εξετάσουμε συγκριτικά το επίπεδο στο οποίο επιτελούνται, οι υπόλοιπες λειτουργίες του σύγχρονου κράτους, όπως παιδεία, υγεία, κοινωνική πρόνοια, χωρικός σχεδιασμός, περιβαλλοντική προστασία, θα διαπιστώσουμε ότι δεν αναδεικνύεται σταθερό ή έστω κυρίαρχο διοικητικό επίπεδο εφαρμογής τους.

Η διακρατική διαφοροποίηση και η εσωτερική διάσπαση των περισσότερων δημόσιων λειτουργιών μεταξύ των επιπέδων διοίκησης αυτοδιοίκησης είναι ο κανόνας για τις περισσότερες κρατικές λειτουργίες (Hesse JI. & Sharpe L.J, 1991)

1.10. ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ «ΤΟΠΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ» ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στη χώρα μας μέχρι το 1995, λειτουργούσε μόνο ένας βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης, οι δήμοι και οι κοινότητες, αργότερα τέθηκε σε εφαρμογή ο θεσμός της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Η Ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά του γαλλικού προτύπου δηλαδή τον ενιαίο τρόπο εποπτείας, παραδοσιακά από τον κρατικό εκπρόσωπο, γενικό τεκμήριο αρμοδιότητας για τις τοπικές υποθέσεις, τάση των αιρετών να «αποικούν» ή να ασκούν διάφορες πιέσεις στην κεντρική εξουσία.

Στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ανατίθεται η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Πράγματι, το τεκμήριο γενικής αρμοδιότητας της ΤΑ για τις τοπικές υποθέσεις εφαρμόζεται διαχρονικά, άλλοτε με και άλλοτε χωρίς συνταγματική κατοχύρωση.

Το ισχύον Σύνταγμα του 1975 κατοχυρώνει πλήρως το γενικό τεκμήριο, ορίζοντας στο άρθρο 102 ότι η τοπική αυτοδιοίκηση είναι αρμόδια για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Όμως το τεκμήριο αυτό σε καμία περίπτωση δεν εγγυάται από μόνο του την αντίστοιχη ευρύτητα των λειτουργιών της τοπικής αυτοδιοίκησης (Παυλόπουλος, Π., 1984)

Δεδομένου του κρατικού συγκεντρωτισμού, οι τοπικές υποθέσεις προσδιορίζονται στην πράξη αφενός από τις τοπικές πρωτοβουλίες των αιρετών αρχόντων και αφετέρου από τα κυρίαρχα συμφέροντα της κεντρικής εξουσίας,

η οποία νομοθετεί τις αρμοδιότητες και σε μεγάλο βαθμό χρηματοδοτεί τις δραστηριότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Το παραπάνω επιχείρημα το υποστηρίζει και το γεγονός ότι σε χώρες όπου οι αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι σαφώς προσδιορισμένες και μάλιστα από τον κοινό νομοθέτη και δεν υπάρχει καν συνταγματικό τεκμήριο γενικής αρμοδιότητας για τοπικές υποθέσεις υπέρ της τοπικής αυτοδιοίκησης οι δραστηριότητές της στην πράξη κατά πολύ υπερβαίνουν όχι μόνο τις αντίστοιχες των ελληνικών οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και κρατών με παρόμοια μεν αλλά σαφώς πιο αποκεντρωμένα διοικητικά συστήματα όπως είναι η Γαλλία και η Ισπανία (Page & Goldsmith, 1987)

Η σαφής οριοθέτηση της σφαίρας του τοπικού δημόσιου συμφέροντος από το εθνικό συμφέρον είναι ιδιαίτερα δυσχερής. Υπάρχει έντονη διαπλοκή και αλληλεξάρτηση μεταξύ τοπικών και εθνικών υποθέσεων. Οι επιπτώσεις από την άσκηση λειτουργιών τις περισσότερες φορές δεν είναι δυνατόν να περιορισθούν στα στενά τοπικά όρια και αντίστοιχα πολλές λειτουργίες που αποτελούν υποθέσεις εθνικού χαρακτήρα έχουν και τοπική εφαρμογή, η οποία αφενός δεν είναι δυνατόν να είναι ίδια ανά την επικράτεια, παρά τον ενιαίο και ομοιόμορφο χαρακτήρα της. Η αλληλεξάρτηση του τοπικού με το εθνικό αλλά και με το διεθνές είναι σήμερα εντονότερη λόγω της ραγδαίας τεχνολογικής εξέλιξης η οποία επιτρέπει την ταχύτερη διάχυση της πληροφορίας αλλά και την εξ αποστάσεως εργασία, την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και την καθιέρωση και ενδυνάμωση του ρόλου των υπερεθνικών θεσμών, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση στις εθνικές αλλά και στις τοπικές υποθέσεις.

Προφανώς, η σαφής οριοθέτηση μεταξύ της σφαίρας του τοπικού και του εθνικού αποτελεί πρόβλημα λιγότερο ή περισσότερο έντονο στα κράτη όπου ισχύει το γενικό τεκμήριο αρμοδιότητας της τοπικής αρμοδιότητας για τις τοπικές υποθέσεις.

Ωστόσο, η περίπτωση της Ελλάδας παρουσιάζει επιπλέον οξύτατο πρόβλημα

κατανομής των λειτουργιών και αντίστοιχα των αρμοδιοτήτων μεταξύ των υπουργείων. Υπάρχουν άπειρες επικαλύψεις, ενώ σε πολλές περιπτώσεις αγνοείται από τα ίδια τα υπουργεία η συναρμοδιότητα. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι προσπάθειες πολλών κυβερνήσεων να μεταβιβάσουν αρμοδιότητες προς τους νομάρχες ως κρατικούς εκπροσώπους στην περιφέρεια συνάντησαν τρομακτικές δυσκολίες αφενός στον προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων που ανήκαν σε κάθε υπουργείο, και αφετέρου σ' αυτή τη μεταβίβασή τους όχι μόνον προς την τοπική αυτοδιοίκηση αλλά και προς τη νομαρχιακή διοίκηση (Christofiloroulou P., 1990)

Η σύγχυση και το δυσ-προσδιόριστο των αρμοδιοτήτων σε συνδυασμό με τη συγκεντρωτική διοικητική κουλτούρα της δημόσιας διοίκησης που εκφράζεται παραδοσιακά ως διάχυτη δυσπιστία για τη δυνατότητα τόσο της νομαρχιακής διοίκησης όσο και των ΟΤΑ να ασκήσουν τις αρμοδιότητες, αποτελεί πρόσθετη δυσκολία για την ουσιαστική μεταβίβασή τους προς την Τ Α.

Έτσι, σε ότι έχει να κάνει με τον διαχωρισμό των λειτουργιών μεταξύ κράτους και τοπικής αυτοδιοίκησης η συνήθης πρακτική είναι η ενδεικτική απαρίθμηση στο Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα των αρμοδιοτήτων εκείνων που εκάστοτε αποτελούν την αντίληψη του νομοθέτη για τις τοπικές υποθέσεις. Ωστόσο, και η απαρίθμηση αυτή δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση εγγύηση ότι τουλάχιστον οι αναφερόμενες στον Κώδικα αρμοδιότητες θα ασκούνται από την τοπική αυτοδιοίκηση.

Γενικότερα παρατηρούμε ότι το συνταγματικώς κατοχυρωμένο γενικό τεκμήριο αρμοδιότητας της τοπικής αυτοδιοίκησης για τις τοπικές υποθέσεις στην Ελλάδα δεν εξασφαλίζει στην πράξη την ευρύτητα των λειτουργιών του θεσμού για τρεις αλληλένδετους λόγους.

Πρώτον λόγω των πολυπληθών και αλληλοαναιρούμενων νομικών διατάξεων που ρυθμίζουν τομείς δημόσιας πολιτικής θέτοντας περιορισμούς και όρια στις τοπικές υποθέσεις, έτσι όπως αυτές περιγράφονται στο Δημοτικό και Κοινοτικό

Κώδικα.

Δεύτερον, λόγω της σύγχυσης που επικρατεί στους κόλπους της κεντρικής εξουσίας σχετικά με τον καταμερισμό των λειτουργιών μεταξύ των υπουργείων και των άλλων δημοσίων υπηρεσιών, επιχειρήσεων και οργανισμών, γεγονός που καθιστά τον σαφή προσδιορισμό και τη μεταβίβασή τους δυσχερέστατη.

Τρίτον, λόγω της παραδοσιακής συγκεντρωτικής διοικητικής κουλτούρας που λειτουργεί ως ανασταλτικός παράγων ιδιαίτερα κατά την προετοιμασία των νομοσχεδίων ή των κανονιστικών πράξεων για την μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων.

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα είναι απορίας άξιον ότι οι λειτουργίες της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι στην πράξη λίγες παρά τη σπουδαία συνταγματική κατοχύρωση του άρθρου 102 περί τοπικών υποθέσεων (Χριστοφιλοπούλου Ε., 1998)

1.11. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ

Με τον Νόμο 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Πρόγραμμα Καλλικράτης», ο οποίος θεωρείται συνέχεια του Νόμου 2539/1997 – Πρόγραμμα Καποδίστρια, η διοικητική διαίρεση της Ελλάδος άλλαξε και τα όρια των δήμων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους επανακαθορίστηκαν. Συγκεκριμένα ο αριθμός των δήμων και των νομικών τους προσώπων μειώνονται κατά τα 2/3 περίπου, οι **57** νομαρχίες αντικαθίστανται από 13 περιφέρειες αλλάζει ο τρόπος χρηματοδότησης των ΟΤΑ, η θητεία των αυτοδιοικητικών οργάνων αυξάνεται από τα 4 έτη στα 5 και τους ανατίθενται νέες αρμοδιότητες (Εγκυκλοπαίδεια Βικαιπαίδεια (2011).

Με το νέο νόμο συγκροτείται Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, σε όσους δήμους έχουν πάνω από 10.000 κατοίκους και η οποία αναλαμβάνει ζητήματα σχετικά με την ποιότητα ζωής, χωροταξίας, πολεοδομίας και προστασίας του περιβάλλοντος.

Πιο αναλυτικά είναι αρμόδια για τη χορήγηση προέγκρισης ίδρυσης καταστημάτων και επιχειρήσεων μετά από προέλεγχο του σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου, την ανάκληση ή την οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των καταστημάτων επιχειρήσεων και λοιπών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων αρμοδιότητας του δήμου, τη χορήγηση ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας μουσικής. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται μέσα σε 20 ημέρες αφότου περιέλθουν στην επιτροπή όλα τα νόμιμα δικαιολογητικά και στοιχεία. Επίσης εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο θέματα καθορισμού χρήσεων γης, θέματα ρυθμιστικών σχεδίων, προγραμματισμού εφαρμογής ρυθμιστικών σχεδίων, οικιστικής οργάνωσης ανοικτών πόλεων, εφαρμογής Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.), πολεοδομικών μελετών, ανάπλασης περιοχών, πολεοδομικών επεμβάσεων, χρηματοδότησης προγραμμάτων ανάπλασης, ανασυγκρότησης υποβαθμισμένων περιοχών, πολεοδομικής αναμόρφωσης προβληματικών περιοχών, αποζημίωσης ρυμοτομούμενων, πολεοδομικών ρυθμίσεων, εισφοράς σε γη ή σε χρήμα, περιοχών ειδικά ρυθμιζόμενης πολεοδόμησης (Π.Ε.Ρ.Π.Ο.) και έγκρισης πολεοδομικών μελετών. Λαμβάνει αποφάσεις για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, χωροθέτησης κοιμητηρίων, κατά τις προβλέψεις του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α'), κέντρων αποτέφρωσης νεκρών, καθώς και άλλων, σχετικών με το αντικείμενο, αρμοδιοτήτων του (Νόμος 3852/2010 Άρθρο 73). Τέλος στους ίδιους δήμους (με κατοίκους άνω των 10.000) συγκροτείται Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, η οποία αποτελείται από 25 έως 50 μέλη- εκπροσώπους φορέων της τοπικής κοινωνίας και δημότες) και η οποία θα είναι το γνωμοδοτικό όργανο των δήμων αυτών.

Σε δήμους, άνω των 20.000 κατοίκων θεσπίζεται ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης, ο οποίος θα επιλέγεται από τα 2/3 του δημοτικού συμβουλίου και ο οποίος θα δέχεται καταγγελίες αναφορές πολιτών για κακοδιοίκηση στους δήμους, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την αμεροληψία των αυτοδιοικητικών αρχών, τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων, καθώς και την αποσυμφόρηση αιρετών οργάνων του δήμου και της περιφέρειας από τη συσσώρευση αιτημάτων και παραπόνων των πολιτών(Εφημερίδα Πατρίς (2011).

Με το πρόγραμμα Καλλικράτης, εισάγεται ο θεσμός της αποκεντρωμένης διοίκησης, ο οποίος αντικαθιστά τις 13 Περιφέρειες του προγράμματος Καποδίστρια, η οποία αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες των Περιφερειών. Ο επικεφαλής τους ονομάζεται Γενικός Γραμματέας και διορίζεται από την κυβέρνηση.

Με το πρόγραμμα Καλλικράτης, βελτιώνονται οι υπηρεσίες του δήμου προς τον πολίτη, μέσω της «έξυπνης κάρτας δημότη» για την άμεση ηλεκτρονική εξυπηρέτηση του πολίτη και έκδοση πιστοποιητικών αλλά και για συμμετοχή σε τοπικά δημοψηφίσματα και μέσω των 1.200 ηλεκτρονικών δημοτικών ΚΕΠ σε κάθε γειτονιά ή χωριό ανάλογα με τις ανάγκες εξυπηρέτησης, με τα οποία παρέχονται διοικητικές υπηρεσίες όσο το δυνατόν εγγύτερα στο πολίτη (Σπανού, Ρήγος, Σπουρδαλάκης, 1997).

1.12. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ ΜΕ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ.

Σύμφωνα με το σχέδιο Καποδίστρια, στην πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση υπήρχαν συνολικά 910 δήμοι και 124 κοινότητες οι οποίες διαιρούνταν σε δημοτικά διαμερίσματα. Τώρα οι δήμοι περιορίζονται στους 325 αναγκαστικών συνενώσεων. Μέρος από τις αρμοδιότητες των δήμων παίρνουν οι νομαρχίες. Οι δήμοι πλέον διαιρούνται σε δημοτικές ενότητες, οι οποίες ταυτίζονται με τους δήμους που συνενώθηκαν. Οι δημοτικές ενότητες διαιρούνται σε κοινότητες, οι οποίες ταυτίζονται με τα παλιά δημοτικά διαμερίσματα (Εγκυκλοπαίδεια Βικαιπαίδεια (2011).

Με το σχέδιο Καποδίστρια στην δευτεροβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση υπήρχαν συνολικά 57 νομαρχίες και 19 επαρχεία, τα οποία ακολουθούσαν το χωρισμό της χώρα σε νομούς, πλην της Αττικής. Με το σχέδιο Καλλικράτη οι νομαρχίες και τα επαρχεία καταργούνται. Επίσης με το σχέδιο Καποδίστρια οι περιφέρειες ήταν 13 και ήταν υπεύθυνες για το συντονισμό των ΟΤΑ, τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεών τους και την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο. Ο περιφερειάρχης διορίζονταν από την κυβέρνηση. Με το νέο νόμο, οι περιφέρειες παρέμειναν στα ίδια γεωγραφικά όρια, αλλά αποτελούν πλέον δευτεροβάθμιους ΟΤΑ, με αιρετό περιφερειάρχη και συμβούλιο και με

αρμοδιότητες των πρώην νομαρχιών. Με το νέο επίσης νόμο, δημιουργούνται 7 αποκεντρωμένες διοικήσεις, οι οποίες παλαιότερα δεν υπήρχαν, ο επικεφαλής των οποίων διορίζεται από την κυβέρνηση και οι οποίες αναλαμβάνουν τις αρμοδιότητες των παλιών περιφερειών. Οι δημοτικές επιχειρήσεις, με το παλιό σύστημα, ήταν περίπου 6.000 και τώρα μειώνονται σε 1.500 περίπου μέσω συγχωνεύσεων ή καταργήσεων. Η χρηματοδότηση των ΟΤΑ, παραμένει η ίδια, προέρχεται δηλαδή από τον κρατικό προϋπολογισμό, τα ευρωπαϊκά προγράμματα, τα δημοτικά τέλη, αλλά και τους πόρους των ιδίων (δημοτικές επιχειρήσεις, εκμίσθωση παραλιών και λατομείων κ.α.) ενώ προστίθεται μερίδιο από κρατικούς φόρους (ΦΠΑ, φορολογία εισοδήματος, φόρο ακίνητης περιουσίας). Η οικονομική επιτροπή, επιβλέπει τα οικονομικά των δήμων, η οποία απαρτίζεται από τον αρμόδιο αντιδήμαρχο και από 6 έως 10 μέλη ανάλογα με το μέγεθος του δημοτικού συμβουλίου. Επίσης με το νέο νόμο προβλέπεται η εφαρμογή ειδικού προγράμματος εξυγίανσης, για όσους δήμους έχουν υποχρεώσεις ή χρέη τα οποία υπερβαίνουν συγκεκριμένο ποσοστό των ετήσιων τακτικών εσόδων τους. Η χρηματοδότηση του προγράμματος εξυγίανσης γίνεται μέσω ειδικού Λογαριασμού Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης, που θα συσταθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Με την υπαγωγή του δήμου στο πρόγραμμα εξυγίανσης τίθενται αυστηρά όρια στο δανεισμό, αναστέλλονται οι προσλήψεις και περιορίζεται η χρηματοδότηση για επενδύσεις ώστε να χρηματοδοτηθεί η αποπληρωμή των χρεών. Ταυτόχρονα διενεργούνται τακτικοί έλεγχοι ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική υλοποίηση του προγράμματος εξυγίανσης. Βασική προϋπόθεση για την ένταξη στο Πρόγραμμα Εξυγίανσης είναι: οι ετήσιες υποχρεώσεις σε τοκοχρεολύσια να υπερβαίνουν το 20% των τακτικών εσόδων ή το συνολικό χρέος να υπερβαίνει συγκεκριμένο ποσοστό των τακτικών εσόδων. Στη συνέχεια γίνεται εκτίμηση από ορκωτούς ελεγκτές και ο Δήμος / Περιφέρεια εκπονεί συγκεκριμένο πρόγραμμα εξυγίανσης με μέτρα, δράσεις και χρονοδιάγραμμα (Εφημερίδα Πατρής (2011)).

Τέλος οι εκλογές θα γίνονται κάθε 5 χρόνια, τον μήνα Ιούνιο, μαζί με τις Ευρωεκλογές, αντί κάθε 4 χρόνια τον μήνα Οκτώβριο, και απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία για την ανακήρυξη συνδυασμού ως νικητή και όχι το 42%. Εάν δεν επιτευχθεί η απόλυτη πλειοψηφία, η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή μεταξύ των δύο πρωτευσάντων.

1.13. ΟΦΕΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ

Με το νέο πρόγραμμα, η κυβέρνηση αναμένει να εξοικονομήσει ετησίως 1.185.000.000 ευρώ από τον περιορισμό λειτουργικών δαπανών και την ορθολογική αξιοποίηση υπαρχόντων πόρων. Συνολικά οι θέσεις πολιτικού προσωπικού που αναμένεται να μειωθούν ανέρχονται σε 25.000. Επίσης κάθε εκλογική περίοδο, δεδομένου ότι θα συμπίπτει με τις ευρωεκλογές, το κράτος θα εξοικονομήσει περίπου 75.000.000 ευρώ. Παράλληλα δίνεται κίνητρο για συμμετοχή στις ευρωεκλογές (Εφημερίδα Πατρίς (2011)).

Επίσης τα 6.000 νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ) και επιχειρήσεις των δήμων αναμένεται να περιοριστούν σε λιγότερα από 2.000 ενώ τα 60.000 περίπου μέλη των διοικήσεων μειώνονται σε 20.000 μέλη Διοικητικών Συμβουλίων δημοτικών επιχειρήσεων. Με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί η διαφάνεια και η ορθολογική λειτουργία τόσο των δημοτικών επιχειρήσεων, όσο και των ΝΠΔΔ(Εφημερίδα Πατρίς (2011)).

Η περιφέρεια αναλαμβάνει πλέον τον αναπτυξιακό περιφερειακό προγραμματισμό και γίνεται όχημα της πράσινης ανάπτυξης. Αποκτά ευρύτατες αρμοδιότητες που αποκεντρώνονται από υπουργεία, όπως ο αναπτυξιακός σχεδιασμός, η Δημόσια Υγεία και η κατασκευή έργων.

Οι πολίτες εξυπηρετούνται άμεσα σε ζητήματα της καθημερινότητάς τους εφόσον οι δήμοι αναλαμβάνουν πλέον τοπικά ζητήματα όπως η έκδοση οικοδομικών αδειών, η κοινωνική πρόνοια και επαγγελματικές άδειες (Εφημερίδα Πατρίς (2011)).

Το Ελεγκτικό Συνέδριο, ελέγχει πλέον τις δαπάνες όλων των δήμων και των περιφερειών, όλων των νομικών προσώπων και των επιχειρήσεων τους και πραγματοποιεί γενικευμένο προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας σε συμβάσεις άνω των 100.000 ευρώ τις οποίες συνάπτουν οι δήμοι, οι περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα καθώς και οι επιχειρήσεις τους. Μέχρι πρότινος ο προσυμβατικός έλεγχος πραγματοποιούνταν μόνο για συμβάσεις άνω του 1.000.000 ευρώ και δεν

αφορούσε ΝΠΔΔ και επιχειρήσεις της αυτοδιοίκησης. Ο ελεγκτής νομιμότητας, εκλέγεται από το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.), ενώ μέχρι σήμερα τον έλεγχο νομιμότητας ασκούσε ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, διορισμένος από την εκάστοτε κυβέρνηση. Στις ιστοσελίδες των Ο.Τ.Α., αναρτάται υποχρεωτικά η συνοπτική οικονομική κατάσταση του προϋπολογισμού και η τριμηνιαία έκθεση για την πορεία εκτέλεσής του, όπως επίσης και κάθε απόφαση, για οποιαδήποτε δαπάνη, Δήμου, Περιφέρειας ή Δημοτικής Επιχείρησης.

Επίσης, αναφορικά με τα δάνεια των ΟΤΑ, τίθενται αυστηρές προϋποθέσεις και διαδικασίες, προκειμένου να αποφευχθούν περιπτώσεις υπερδανεισμένων δήμων. Συγκεκριμένα το ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης κάθε Δήμου / Περιφέρειας δεν πρέπει να υπερβαίνει το 20% των ετήσιων τακτικών του εσόδων, ενώ το συνολικό χρέος του Δήμου / Περιφέρειας που προβαίνει σε δανεισμό δεν πρέπει να υπερβαίνει ποσοστό των συνολικών εσόδων του, όπως αυτό καθορίζεται με απόφαση Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και της Ένωσης Περιφερειών. Ως συνολικό χρέος θεωρούνται οι συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του (Καλλικράτης (2011)). Κάθε απόφαση των οργάνων των δήμων και όλων των νομικών τους προσώπων, αναρτάται πλέον στο διαδίκτυο προκειμένου αυτή να είναι εκτελεστή, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό τη διαφάνεια σε όλες τις αποφάσεις και ίση πρόσβαση στην πληροφορία για όλους τους πολίτες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

2.1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Με το νόμο 1622/1986 εισάγεται ο θεσμός των Τοπικών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων. Η αναγκαιότητα σχεδιασμού των επιχειρησιακών προγραμμάτων έγινε έντονη μετά την προβληματική εφαρμογή των Τοπικών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Τ.Α.Π.), πολλά από τα οποία δεν κατάφεραν να υλοποιηθούν επειδή δεν είχαν σημείο αναφοράς κάποιο ευρύτερο χρηματοδοτικό πλαίσιο και έτσι παρέμειναν στη φάση της σχεδίασης. Οι κυριότερες αδυναμίες των Τ.Α.Π. μπορούν να αποδοθούν συγκεντρωτικά στους εξής λόγους:

- Σχεδίαση των προγραμμάτων σε εξωτερικά γραφεία μελετών, τα οποία μη γνωρίζοντας τις πραγματικές ανάγκες κάθε περιοχής προχωρούσαν σε εξωπραγματικές μελέτες.
- Η ελλιπής συνεργασία με τους φορείς και κατοίκους οι οποίοι θα έπρεπε φυσιολογικά να έχουν τον «πρώτο λόγο» στις αποφάσεις και την υλοποίηση του προγράμματος.
- Η έλλειψη αξιολόγησης και συνεχούς αναπροσαρμογής του Τ.Α.Π. μετά την διαδικασία εφαρμογής.
- Η αδυναμία των Ο.Τ.Α. στη συνέχιση της αναπτυξιακής διαδικασίας μετά την παράδοση του Τ.Α.Π. στις υπηρεσίες τους, λόγω ανεπάρκειας του προσωπικού.

Ακολούθησαν τα Ολοκληρωμένα Μεσογειακά Προγράμματα, τα οποία είχαν εξαετή χρονικό ορίζοντα (1985 -1990), και δρομολόγησαν μια σημαντική στροφή στις μεθόδους άσκησης περιφερειακής πολιτικής και προγραμματισμού, μέσω της υποχρεωτικής εισαγωγής των ολοκληρωμένων πολυετών επιχειρησιακών προγραμμάτων. Το περιεχόμενο αυτών των προγραμμάτων όφειλε να τεκμηριώνεται σε μια αναλυτική αποτύπωση της κατάστασης κάθε περιφέρειας και να περιλαμβάνει μια διατυπωμένη ιεράρχηση στόχων, ομαδοποίηση των προτεινόμενων προς έγκριση και χρηματοδότηση έργων σε συγκεκριμένες

κατηγορίες μέτρων ανά στόχο, ενώ παράλληλα ο προγραμματισμός δεσμευόταν από τη διάθεση προκαθορισμένων πόρων για κάθε έτος εφαρμογής. Σημαντική σε επίπεδο αποτελεσματικότητας του οργανωτικού πλαισίου του προγραμματισμού ήταν η δημιουργία για πρώτη φορά θεσμών παρακολούθησης των προγραμμάτων και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων τους.

2.2.Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εκσυγχρονισμού της οργάνωσης και λειτουργίας της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης και με απώτερο σκοπό τη δημιουργία μόνιμων δομών προγραμματισμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της δράσης των Ο.Τ.Α. θεσπίστηκε για πρώτη φορά, με τα άρθρα 203-207 του Ν.3463/2006 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων», η υποχρέωση εκπόνησης επιχειρησιακών προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. Η σύνταξη επιχειρησιακών προγραμμάτων αποσκοπεί στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση. Στόχος είναι η διαδικασία αυτή του προγραμματισμού, της παρακολούθησης και της μέτρησης των αποτελεσμάτων των δράσεων του Ο.Τ.Α., να αποτελέσει μια σταθερή εσωτερική λειτουργία και διαδικασία στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις το ανθρώπινο δυναμικό του. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα υποχρεώνει ουσιαστικά έμμεσα κάθε συνδυασμό που διεκδικεί τη δημοτική αρχή να έχει συγκεκριμένο, βιώσιμο και ανταποκρινόμενο στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας σχέδιο δράσης.

2.3.ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο προγραμματισμού με σκοπό την τοπική και εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου,

εισάγοντας νέες μεθόδους οργάνωσης και διοίκησης των δημοτικών υπηρεσιών ενώ συνιστά ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής και οργανωτικής - λειτουργικής ανάπτυξης, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Δηλαδή αφορά όχι μόνον στις υποδομές και τις τοπικές επενδύσεις, αλλά και στη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας των Ο.Τ.Α. Η θέσπιση της υποχρέωσης εκπόνησης επιχειρησιακών προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. στοχεύει:

στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της λειτουργίας τους, στην προώθηση του αναπτυξιακού και κοινωνικού τους ρόλου, στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών στην αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη κατανομή και αξιοποίηση των πόρων, στην προσέλκυση πρόσθετων οικονομικών πόρων, στην επίσπευση της ωρίμανσης και της υλοποίησης των δράσεων, στον περιορισμό της αποσπασματικής αντιμετώπισης των προβλημάτων, στο συντονισμό των δομών του Ο.Τ.Α., τη βελτίωση του τρόπου διοίκησης και την προώθηση του εσωτερικού μετασχηματισμού των Ο.Τ.Α.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα είναι ένα εργαλείο που απαντά στις ερωτήσεις:

- Που βρίσκεται σήμερα ο Δήμος σε σχέση με τα εθνικά και ευρωπαϊκά πρότυπα;
- Ποια είναι τα ισχυρά και ποια τα «αδύνατα» σημεία του Δήμου αλλά και ποιες οι ευκαιρίες και οι απειλές στην αναπτυξιακή του διαδικασία;
- Ποιο το όραμα και οι αξίες του Δήμου;
- Με ποιο τρόπο θα επιτευχθεί;
- Ποιες οι προτεραιότητες και με ποια οργανωτικά, επιχειρησιακά, λειτουργικά και οικονομικά μέσα;
- Τι αποτελέσματα θα έχουμε;
- Ποιους δείκτες θα εφαρμόσουμε για να παρακολουθήσουμε και να αξιολογήσουμε τους στόχους μας;

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα κατά κύριο λόγο θα προσδιορίζει τις νέες δραστηριότητες που θα πρέπει να εκτελέσει ο Δήμος στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων του, με απώτερους σκοπούς :

- Την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής του, που συνεπάγεται την ενεργοποίηση του Δήμου στους τομείς της προστασίας και της αειφόρου διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος
- Της βελτίωσης του οικιστικού περιβάλλοντος, των τεχνικών υποδομών και των δικτύων εξυπηρέτησης. Η δραστηριοποίηση των Ο.Τ.Α. στους προηγούμενους τομείς γίνεται κυρίως μέσω της κατασκευής τεχνικών έργων, της παροχής υπηρεσιών συντήρησης των τεχνικών υποδομών και της θέσπισης κανονιστικών όρων και ρυθμίσεων. Οι αποδέκτες των δράσεων αυτών είναι οι διάφορες γεωγραφικές ενότητες του Ο.Τ.Α. (Δημοτικά ή τοπικά διαμερίσματα, συνοικίες ή γειτονιές).
- Τη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων της περιοχής του, που συνεπάγεται την παροχή υπηρεσιών στους τομείς: Κοινωνικής πολιτικής - Παιδείας – Πολιτισμού- Αθλητισμού - Οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης. Οι αποδέκτες των δράσεων αυτών είναι οι διάφορες κοινωνικό-οικονομικές ομάδες των κατοίκων της περιοχής του Ο.Τ.Α. (πχ νέοι, παιδιά, ηλικιωμένοι, αγρότες, άνεργοι κλπ).

Εκτός από τις δράσεις για την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης το επιχειρησιακό πρόγραμμα περιλαμβάνει υποπρογράμματα για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Ο.Τ.Α. ως δημόσιου οργανισμού (ως φορέα παροχής συλλογικών αγαθών και υπηρεσιών αλλά και ως κοινωνικού και πολιτικού θεσμού), με σκοπούς τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της νομιμοποίησης της λειτουργίας του. Ειδικότερα οι σχετικές δράσεις αποσκοπούν :

- στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δραστηριοτήτων
- στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και στη βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας των Ο.Τ.Α. μέσω του μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού προσλήψεων, της ανάπτυξης του υφιστάμενου προσωπικού, της μηχανοργάνωσης, της προμήθειας εξοπλισμού και της εξασφάλισης γης και κτιριακών εγκαταστάσεων
- **στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των Ο.Τ.Α., μέσω του μεσοπρόθεσμου οικονομικού προγραμματισμού, της παρακολούθησης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών και της ορθολογικότερης οικονομικής διαχείρισης.**

2.4.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Με τα άρθρα 203-207 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006), θεσπίστηκε για πρώτη φορά, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. Αναλυτικά το άρθρο 203 ορίζει ότι στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και για την εκπλήρωση της αποστολής τους, οι Δήμοι, οι Κοινότητες και οι Σύνδεσμοι εκπονούν επιχειρησιακά προγράμματα. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα περιέχει ένα συνεκτικό σύνολο αξόνων προτεραιότητας για δράσεις τοπικής ανάπτυξης και αποσκοπεί στην υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το άρθρο 204 ορίζει ότι υποχρέωση εκπόνησης επιχειρησιακών προγραμμάτων, έχουν:

- (1) Οι Δήμοι με πληθυσμό άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων και Δήμοι πρωτευουσών νομών.
- (2) Οι Δήμοι που προέρχονται από εθελούσια συνένωση σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 3463/2006.
- (3) Οι Δήμοι, οι Κοινότητες και οι Σύνδεσμοι που καλύπτουν τις προϋποθέσεις, οι οποίες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης

και Αποκέντρωσης και μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων.

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα καταρτίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο και καλύπτει το σύνολο των δράσεων τοπικής ανάπτυξης, καθώς και οργάνωσης των υπηρεσιών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Συμπεριλαμβάνει όλες τις δράσεις των δημοτικών ή κοινοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων, των δημοτικών ή κοινοτικών ανωνύμων εταιρειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των δημοτικών ή κοινοτικών ιδρυμάτων τους, εφόσον οι σχετικές αποφάσεις των οργάνων διοίκησής τους έχουν εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο. Αρχικά συγκροτείται διεπιστημονική ομάδα έργου, η οποία συντάσσει σχέδιο επιχειρησιακού προγράμματος σε συνεργασία με τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, με την υποστήριξη της υπηρεσίας προγραμματισμού. Η υπηρεσία προγραμματισμού είναι αρμόδια για την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών του Δήμου, των Νομικών Προσώπων του και της ομάδας έργου κατά τη διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του επιχειρησιακού προγράμματος και των ετήσιων προγραμμάτων δράσης (στα οποία εξειδικεύεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Η διεπιστημονική ομάδα έργου συγκροτείται με απόφαση Δημάρχου, με την οποία ορίζεται ο υπεύθυνος της ομάδας (ο οποίος προεδρεύει αυτής). Ο Δήμαρχος έχει τη γενική εποπτεία της προόδου των εργασιών της ομάδας. Στην ομάδα έργου συμμετέχουν: μέλη των οργάνων διοίκησης, εκ των οποίων τουλάχιστον ένας Αντιδήμαρχος, και υπάλληλοι των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του (προερχόμενοι από την Οικονομική Διεύθυνση, την Τεχνική Υπηρεσία, την Υπηρεσία Προγραμματισμού). Ο αριθμός των μελών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα έξι (6). Είναι δυνατή η συμμετοχή ειδικών συμβούλων, ειδικών επιστημονικών συνεργατών του Δημάρχου και εξωτερικών συμβούλων με γνώσεις σε οικονομικά, τεχνικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά θέματα. Ο αριθμός των συμβούλων και συνεργατών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους τρεις. Αρμόδιος για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του επιχειρησιακού προγράμματος είναι ο

Δήμαρχος, με την υποστήριξη της υπηρεσίας προγραμματισμού. Στο άρθρο 205 σημειώνεται ο χρόνος κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Η εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος πραγματοποιείται μέσα στο πρώτο εξάμηνο της δημοτικής περιόδου και μπορεί να αναθεωρείται κάθε διετία. Ειδικά για την πρώτη περίοδο εφαρμογής του θεσμού, η ανωτέρω προθεσμία για την εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Το άρθρο 206 ορίζει το περιεχόμενο και τη δομή των επιχειρησιακών προγραμμάτων ως εξής:

Στο επιχειρησιακό πρόγραμμα καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι, οι προτεραιότητες της τοπικής ανάπτυξης, καθώς και η οργάνωση των υπηρεσιών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των επιχειρήσεών τους, με παράλληλη εξειδίκευση των δράσεων της τετραετίας για την επίτευξη των στόχων αυτών. Η πρόβλεψη χρηματοδότησης όλων των δράσεων που περιλαμβάνονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα αναφέρεται σε υφιστάμενες πηγές χρηματοδότησης. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα, μετά τον έλεγχο νομιμότητας για την τήρηση της διαδικασίας κατάρτισής του από την Περιφέρεια, εξειδικεύεται σε Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και διακεκριμένα Ετήσια Προγράμματα Δράσης των δημοτικών ή κοινοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων, δημοτικών ή κοινοτικών ανωνύμων εταιρειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Μέρος του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης είναι το ετήσιο τεχνικό πρόγραμμα του άρθρου 208. Δράσεις υλοποιούνται μόνον εφόσον περιλαμβάνονται στο Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης και καλύπτονται από τον προϋπολογισμό. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας, καθορίζονται ειδικότερα το περιεχόμενο, η δομή και ο τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων στις Περιφέρειες. Η Υπουργική απόφαση 18183-13/4/2007, ΦΕΚ 534 Β', ήταν αυτή που ακολούθησε και καθόρισε τη δομή και το περιεχόμενο των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Ο.Τ.Α.

2.5.ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΡΑΣΗΣ

Την εισαγωγή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με το νέο Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα ακολούθησε μια νέα πραγματικότητα για τους Ο.Τ.Α., τα ετήσια προγράμματα δράσης. Σκοπός των ετησίων προγραμμάτων δράσης είναι η εξειδίκευση και ο λεπτομερέστερος προγραμματισμός των δράσεων που προβλέπεται από το τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα ότι θα υλοποιηθούν κατά το επόμενο έτος. Επομένως, το περιεχόμενο του ετησίου προγράμματος δράσης περιλαμβάνει τις δράσεις που προκύπτουν από την κατ' έτος εξειδίκευση του τετραετούς επιχειρησιακού προγράμματος και οι δαπάνες των οποίων καλύπτονται από τον ετήσιο προϋπολογισμό. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί πρόγραμμα πλαίσιο για την κατάρτιση του ετησίου προγράμματος. Μέσω του ετησίου προγράμματος, ένας Δήμος μπορεί να προσαρμόζει τις επιλογές του τετραετούς επιχειρησιακού προγράμματος στις τρέχουσες εξελίξεις και να προσαρμόζει τη δράση του στη μεταβαλλόμενη πραγματικότητα, λαμβάνοντας υπ' όψη τις νέες ευκαιρίες και περιορισμούς.

Η δομή και περιεχόμενο των ετησίων προγραμμάτων δράσης των Ο.Τ.Α έχει ως εξής: Η διάρθρωση των ετησίων προγραμμάτων δράσης του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του αντιστοιχεί στην οργανωτική δομή των υπηρεσιών τους. Το περιεχόμενο των ετησίων προγραμμάτων δράσης προκύπτει από την κατ' έτος εξειδίκευση του επιχειρησιακού προγράμματος. Στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης προσδιορίζονται οι δράσεις ή τμήματα πολυετών δράσεων του επιχειρησιακού προγράμματος, που θα υλοποιηθούν από τις υπηρεσίες του Ο.Τ.Α. και των Νομικών του Προσώπων.

Για κάθε δράση προσδιορίζονται τουλάχιστον:

- Ο άξονας και το μέτρο του επιχειρησιακού προγράμματος όπου εντάσσεται η δράση.
- Ποσοτικά στοιχεία των εκροών που θα παραχθούν από τη δράση κατά το επόμενο έτος. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της δράσης, ανά τρίμηνο.

- Ο προϋπολογισμός δαπανών και οι πηγές χρηματοδότησης.
- Οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την υλοποίηση της δράσης.

Το ετήσιο πρόγραμμα δράσης του πρώτου έτους της δημοτικής περιόδου συντάσσεται μαζί με τον αντίστοιχο ετήσιο προϋπολογισμό και αποτελεί μαζί με το τεχνικό πρόγραμμα του ίδιου έτους, προσωρινό πρόγραμμα, που οριστικοποιείται με την ολοκλήρωση της κατάρτισης του επιχειρησιακού προγράμματος. Τα διετή προγράμματα δράσης των κοινωφελών επιχειρήσεων του άρθρου 259 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006) υποκαθιστούν τα αντίστοιχα ετήσια προγράμματα δράσης τους. (Βλ. www.eetaa.gr (2009))

Στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης μπορεί να τροποποιείται ο προγραμματισμός υλοποίησης των δράσεων που έχουν προβλεφθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Το ετήσιο πρόγραμμα μπορεί επίσης να περιλαμβάνει νέες δράσεις, οι οποίες δεν έχουν προβλεφθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, εφόσον εντάσσονται στη στρατηγική και στις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου. Μέχρι τώρα οι Δήμοι συνέτασσαν το τεχνικό πρόγραμμα, τα οποίο ουσιαστικά ήταν το πρόγραμμα της τεχνικής τους υπηρεσίας. Τώρα πλέον όλες οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να προγραμματίζουν τις δράσεις τους, τόσο σε ετήσιο όσο και σε τετραετή χρονικό ορίζοντα (με την κατάρτιση των επιχειρησιακών προγραμμάτων). Το ετήσιο πρόγραμμα δράσης αποτελεί έγγραφο που θα συνοδεύει την εισηγητική έκθεση για τον προϋπολογισμό και θα υποβάλλεται για έγκριση στη Δημορχιακή Επιτροπή.

Προκειμένου να οριοθετηθεί η σκοπιμότητα και ο ρόλος των ετήσιων προγραμμάτων δράσης χρειάζεται να εξεταστεί η σχέση τους με :

- α) το τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα.
- β) τον ετήσιο προϋπολογισμό

Στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης μπορεί να τροποποιείται ο προγραμματισμός υλοποίησης των δράσεων που έχουν προβλεφθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Το

ετήσιο πρόγραμμα δράσης μπορεί επίσης να περιλαμβάνει νέες δράσεις, οι οποίες δεν έχουν προβλεφθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, εφόσον εντάσσονται στη στρατηγική και στις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου.

Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να σημειώνεται η διαφοροποίηση που υπάρχει σε σχέση με το τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα και να τεκμηριώνεται η σκοπιμότητα της νέας δράσης. Επομένως, μέσω του ετήσιου προγραμματισμού, ένας Δήμος μπορεί να προσαρμόζει τις επιλογές του τετραετούς επιχειρησιακού προγράμματος στις τρέχουσες εξελίξεις και να προσαρμόζει τη δράση του στη μεταβαλλόμενη πραγματικότητα, λαμβάνοντας υπ' όψη τις νέες ευκαιρίες και περιορισμούς.

Δεδομένου ότι «δράσεις υλοποιούνται μόνον εφόσον περιλαμβάνονται στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης και καλύπτονται από τον προϋπολογισμό» (άρθρο 206 Ν.3463/2009) είναι φυσικό το ετήσιο πρόγραμμα να τροποποιείται συχνότερα από το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί πρόγραμμα «πλαίσιο» για την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος, για το λόγο αυτό αναθεωρείται ανά διετία.

2.6.Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Τα επιχειρησιακά προγράμματα αποτελούν ένα εργαλείο που χρησιμοποιούν οι Ο.Τ.Α. για να δώσουν ώθηση στην τοπική οικονομία. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα καταγράφει τους στόχους που επιθυμεί να επιτύχει η δημοτική αρχή σε βάθος τετραετίας. Έχει ευρύ πεδίο θεματολογίας που καλύπτει δράσεις στους τομείς του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής, της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των πολιτών, της διοικητικής αναβάθμισης των ίδιων των οργανισμών και της συνεργασίας τους με άλλους φορείς στο πλαίσιο προώθησης

της τοπικής ανάπτυξης. Τα επιχειρησιακά προγράμματα συμβάλλουν στην ανάδειξη του αναπτυξιακού ρόλου των Ο.Τ.Α. καθώς έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- Είναι ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του Ο.Τ.Α.
- Αποτελεί το τετραετές πρόγραμμα δράσης του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του
- Είναι οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου και μέρος του προγραμματικού του κύκλου
- Υλοποιείται μέσω του ετήσιου προγράμματος δράσης των Ο.Τ.Α. και των Νομικών προσώπων του
- Εκπονείται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων (αιρετοί, υπηρεσιακά στελέχη, τοπικοί φορείς)
- Αξιοποιεί δείκτες επίδοσης.

Τα επιχειρησιακά προγράμματα αποτελούν ισχυρό εργαλείο αναπτυξιακού προγραμματισμού στα χέρια των αιρετών, καθώς είναι απαραίτητα για την ένταξη έργων σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα. Ωστόσο μόνο η ύπαρξη τους δεν μπορεί να εξασφαλίσει την οικονομική ανάπτυξη του τόπου. Ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα για να είναι επιτυχημένο και να φέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα θα πρέπει να είναι προϊόν συλλογικής εργασίας στην οποία θα συμμετέχουν τόσο οι δημοτικές αρχές όσο και η ίδια η τοπική κοινωνία. Μόνο έτσι θα συμβάλλουν στη δημιουργία ισχυρών Ο.Τ.Α., στους οποίους οι πολίτες θα στηρίζουν το μέλλον τους.

2.7.ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Ο προϋπολογισμός αποτελεί οικονομικό πρόγραμμα εσόδων και δαπανών. Το λογικό προαπαιτούμενο για την κατάρτιση ενός προϋπολογισμού, είναι η κατάρτιση του προγράμματος δράσης που αντιστοιχεί στον προϋπολογισμό. Στον προϋπολογισμό αποτυπώνονται το ύψος και τα είδη των δαπανών ενός Δήμου,

αλλά δεν αποτυπώνονται οι λειτουργίες που εκτελεί και οι υπηρεσίες που παρέχει ο Δήμος. Σήμερα, ο ετήσιος προγραμματισμός δράσης ενός Δήμου γίνεται άτυπα κατά τη διαδικασία κατάρτισης του ετήσιου προϋπολογισμού δαπανών. Κατά τη διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού δαπανών η Οικονομική υπηρεσία ενός Δήμου κοινοποιεί στις άλλες υπηρεσίες του το έντυπο με τον προϋπολογισμό της προηγούμενης χρονιάς. Οι δημοτικές υπηρεσίες, προγραμματίζουν τη δραστηριότητά τους για το επόμενο έτος και προτείνουν στην οικονομική υπηρεσία τα ποσά που απαιτείται να προβλεφθούν στους αντίστοιχους κωδικούς του προϋπολογισμού δαπανών. Στη συνέχεια, προκειμένου να συνταχθεί το σχέδιο του προϋπολογισμού, εκτιμάται το ύψος των προσδοκώμενων εσόδων και ιεραρχούνται οι προτάσεις των δημοτικών υπηρεσιών, με βάση τις προτεραιότητες της δημοτικής αρχής.

Το τελικό αποτέλεσμα αυτής της άτυπης διαδικασίας και οι σχετικές αποφάσεις της δημοτικής αρχής και των υπηρεσιών για τις δραστηριότητες της επόμενης χρονιάς, θα πρέπει να αποτυπωθούν πλέον σε επίσημο έγγραφο του Δήμου, δηλ. στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης. Με το ετήσιο πρόγραμμα δράσης, η διοίκηση ενός Δήμου και ο δημότης μπορούν να γνωρίζουν πλέον τις δραστηριότητες που θα εκτελέσουν οι δημοτικές υπηρεσίες αξιοποιώντας τις δαπάνες που προβλέπονται στον προϋπολογισμό καθώς και το αναμενόμενο προϊόν των προγραμματιζόμενων δραστηριοτήτων. Τόσο το τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα όσο και το ετήσιο πρόγραμμα δράσης των Ο.Τ.Α. δεν αποτελούν μόνο επενδυτικά προγράμματα αλλά και προγράμματα για τις υπηρεσίες που παρέχουν οι Ο.Τ.Α. σε συνεχή βάση. Μια σημαντική διάκριση του προϋπολογισμού δαπανών των Ο.Τ.Α., είναι η διάκριση μεταξύ λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών.

α. Λειτουργικές δαπάνες : Είναι οι δαπάνες για την κάλυψη του κόστους των δραστηριοτήτων μιας υπηρεσίας (δαπάνες μισθοδοσίας και ασφαλιστικών επιβαρύνσεων, ενοίκια, δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων, δαπάνες συντήρησης, αποσβέσεις κτιρίων και εξοπλισμού, κ.λπ.).

β. Επενδυτικές δαπάνες : Είναι οι δαπάνες για την απόκτηση ή παραγωγή ενός αγαθού παγίου κεφαλαίου, το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί για μια σειρά ετών μετά την περίοδο στην οποία έγινε η δαπάνη απόκτησης ή παραγωγής του (έργα τεχνικής υποδομής, κτίρια, προμήθειες εξοπλισμού κλπ.)

Το σύνολο του προϋπολογισμού που έχει υπολογιστεί ότι θα χρειαστεί ο Δήμος για το έτος 2012, είναι σύμφωνα με το υπάρχων προσχέδιο στα **51.211.449,85€**

Το συνολικό υπόλοιπο για χρηματοδότηση σύμφωνα με το υπάρχων τεχνικό πρόγραμμα προϋπολογισμού του δήμου Ζωγράφου, είναι στα 46.315.465,00€ (ΒΛΕΠΕ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ) Ο δήμος Ζωγράφου έχει

συμμετάσχει ήδη σε 55 προγράμματα ανάπτυξης, τα οποία περιληπτικά είναι : Πρόγραμμα NOW, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ HORIZON, Άξονας NOW, Άξονας YOUTHSTART, Άξονας YOUTHSTART, Άξονας NOW, Πρόγραμμα LEONARDODAVINCI, Πρόγραμμα «ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ-ΠΟΛΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ», Πρόγραμμα ECOS-OUVERTURE, ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ, ΜΟΝΑΔΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ 2000-2006, ΣΥΥ- Α΄ ΦΑΣΗ 2003-2004, LEONARDODAVINCHI 2003-2004, ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙ/ΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ INTERREGIIIC2003-2006, ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΥΥ- Νέο, ΚΔΑΠ ΒΥΣΣΙΝΟΚΗΠΟΣ, ΚΔΑΠ ΖΩΓΡΑΦΟΚΗΠΟΣ, ΚΔΑΠ ΑΕΡΟΣΤΑΤΟ, ΚΗΦΗ, ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ Α΄ ΚΑΠΗ, ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ Β΄ ΚΑΠΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, EQUAL 2 – ΕΟΜΜΕΧ, Πρόγραμμα Υποστήριξης Γυναικών – Μέτρο 5.3., Εθνικό Πρόγραμμα ΟΤΑ «ΘΗΣΕΑΣ», Γ΄ ΚΠΣ, -ΕΤΠΑ, ΕΠΑΝ, INTERREGIIIBMedoccAxe 2.1 GreenLink, πρόγραμμα εκμάθησης Πληροφορικής.(<http://www.neotita-zografou.gr>)

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 3^ο

ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

3.1.ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Όραμα

Η Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης του Δήμου Ζωγράφου συστήθηκε το 1988 στο πλαίσιο της αναπτυξιακής πολιτικής του Δήμου Ζωγράφου ως επιχειρηματική μονάδα με κοινωνικό χαρακτήρα όσον αφορά τις προσφερόμενες υπηρεσίες.

Η διατύπωση του οράματος, είναι ένα στοιχείο με μεγάλη σημασία για το Δήμο, όπως και για κάθε οργανισμό ή επιχείρηση. Θέτει τους βασικούς όρους που θα διαμορφώσουν στη συνέχεια τη στρατηγική του Δήμου. Το όραμα πρέπει να είναι διατυπωμένο με πάθος και έμπνευση και συνάμα να είναι σαφές, ξεκάθαρο και στοχευόμενο. Η δήλωσή του να προκαλεί αρχικά τη συναίνεση και μετά τη δέσμευση δημοτών και δημοτικών υπηρεσιών με απώτερο σκοπό να οδηγήσει στην αβίαστη αποδοχή της Στρατηγικής που θα διατυπωθεί. Το όραμα του Δήμου πρέπει να είναι ρεαλιστικό και εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις του περιφερειακού και εθνικού αναπτυξιακού σχεδιασμού.

Ο Δήμος Ζωγράφου θέτει την ανάπτυξη των κοινωνικών υπηρεσιών γενικά αλλά και την προστασία του περιβάλλοντος στην πρώτη γραμμή υποδηλώνοντας πως είναι άξιος συνεχιστής της ιστορίας του. Επεκτείνει την ακτινοβολία της πολιτιστικής του κληρονομιάς και την εν γένει ανάπτυξή του με σκοπό τη γενική δραστηριοποίησή του.

Ένας Σύγχρονος Δήμος με δύναμη και γνώση που διαφυλάσσει και βελτιώνει το επίπεδο ζωής των κατοίκων του, περιβαλλοντικά ευαίσθητος, καινοτόμος, ικανός να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις και έτοιμος να υποδεχθεί διευρυμένες αρμοδιότητες στους τομείς της παιδείας, της υγείας, της κοινωνικής μέριμνας, της απασχόλησης, του πολιτισμού, του αθλητισμού, του περιβάλλοντος. Με εργαλείο

αυτό το όραμα, ο δήμος Ζωγράφου είναι σε θέση να οδηγηθεί στην προαγωγή της ευημερίας, της κοινωνικής συνοχής και της ποιότητας ζωής των δημοτών του.

Αποστολή

Η Αποστολή αναφέρεται στον σκοπό της λειτουργίας του Δήμου. Αποτελεί το λόγο ύπαρξης του Δήμου ως οργανισμού. Η Αποστολή περιγράφεται και αναλύεται σε σημαντικό βαθμό στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Από το περιεχόμενο του άρθρου 75 του Κώδικα, προκύπτει η Δήλωση της Αποστολής του Δήμου: «Αποστολή του Δήμου είναι η Διεύθυνση και Ρύθμιση όλων των Τοπικών Υποθέσεων, σύμφωνα με τις αρχές της Επικουρικότητας και της Εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της Τοπικής Κοινωνίας» .(Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. - Ε.Ε.Τ.Α.Α. (2008)

Εξειδικεύοντας την πιο πάνω διατύπωση της Αποστολής, μπορούμε να πούμε πως ο Δήμος έχει ως αποστολή:

- (1) την Ενίσχυση της Τοπικής Ανάπτυξης
- (2) την Ενίσχυση της Προστασίας και Διαχείρισης του Φυσικού Περιβάλλοντος
- (3) τη Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής και της Εύρυθμης Λειτουργίας του Δήμου
- (4) την Ενίσχυση της Απασχόλησης
- (5) την Ενίσχυση της Κοινωνικής Προστασίας και της Αλληλεγγύης
- (6) την Προώθηση της Παιδείας, του Αθλητισμού και του Πολιτισμού
- (7) την Ενίσχυση της Πολιτικής Προστασίας
- (8) την Τήρηση των αρμοδιοτήτων του ως Φορέας Κρατικού Χαρακτήρα

3.2.ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Η περιοχή του Ζωγράφου συνορεύει ανατολικά με την οροσειρά του Υμηττού, το αγαπημένο βουνό των κατοίκων της Αθήνας και νοτιοδυτικά με τα ποτάμια Ηριδανό και Ιλισό. Οι κοίτες των ποταμών αυτών υπάρχουν ακόμα και σήμερα, του Ιλισού κάτω από τις στήλες του Ολυμπίου Διός, δίπλα από την Αγία Φωτεινή και του Ηριδανού στην Καισαριανή.

Ο Δήμος Ζωγράφου στις αρχές του 1900 ήταν μια μικρή κοινότητα. Την ευκαιρία για την κατοίκηση και τη δημιουργία του πρώτου οικισμού έδωσε ο Ιωάννης Ζωγράφος. Είχε αγοράσει το κτήμα το έτος 1902 και μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, το μοίρασε σε μικρά οικόπεδα και άρχισε να τα πουλάει. Έτσι σχηματίστηκε ένας οικισμός που αποσπάσθηκε εντέλει από το Δήμο της Αθήνας και αποτέλεσε (το 1929) την κοινότητα Ζωγράφου (περίπου 100 σπίτια). Ο Ιωάννης Ζωγράφος κράτησε μόνο ένα τμήμα στο σημείο συνάντησης των σημερινών λεωφόρων Παπάγου και Γ. Ζωγράφου.

Το 1930 ο Ελευθέριος Βενιζέλος θεμελιώνει το 1^ο Δημοτικό Σχολείο (το Ζωγράφειο), το οποίο και βρισκόταν στην ίδια θέση των Δημοτικών σχολείων απέναντι από το Ναό του Αγίου Θεράποντα. Μια από τις αίθουσες του σχολείου ήταν και τα γραφεία της νεοσύστατης κοινότητας Ζωγράφου.

Σταδιακά η κοινότητα Ζωγράφου μεγαλώνει και στα όρια της κοινότητας και – εκτός από τις περιοχές Ζωγράφου και Γουδί – συμπεριλαμβάνονται και τα Κουπόνια αλλά και η περιοχή του φυτωρίου του Υπουργείου Γεωργίας και τα σημερινά «Άνω Ιλίσια». Αρχίζουν να κτίζονται πολλές ωραιότατες βίλες, μερικές εκ των οποίων σώζονται ακόμα και σήμερα. Η βίλα του Κώστα Ζωγράφου, σήμερα παιδικός σταθμός, η βίλα Βοναπάρτη, που στεγάζει το Συμβουλευτικό κέντρο οικογενειών του Δήμου, η βίλα Βουτυρά, σήμερα Πνευματικό Κέντρο. Επίσης, η οικία Γεωργίου Γουναρόπουλου, σήμερα Μουσείο και Πινακοθήκη.

Την ίδια εποχή ιδρύθηκε ο πρώτος ποδοσφαιρικός σύλλογος με την επωνυμία «Ένωση Ζωγράφου». Το γήπεδό του βρισκόταν μεταξύ των σημερινών οδών Ξηρογιάννη, Παπάγου, Γ. Παπανδρέου και Δαβάκη Πίνδου. Στα Κουπόνια εγκαταστάθηκε και το πρώτο αστυνομικό τμήμα και άρχισε να λειτουργεί ο πρώτος υπαίθριος κινηματογράφος «ΠΑΥΣΙΛΥΠΟΝ», στη θέση της σημερινής πλατείας Γαρδένιας.

Σήμερα ο Δήμος Ζωγράφου αποτελεί ένα από τα πλέον πυκνοκατοικημένα σημεία του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Πρωτεύουσας, δεδομένο το οποίο διαμορφώθηκε μεταπολεμικά ακολουθώντας την εντατική πολεοδομική ανάπτυξη και την αστικοποίηση της χώρας. Ωστόσο, η κομβική του θέση και ειδικότερα η άμεση πρόσβαση στο κέντρο της Αθήνας, σταδιακά κατέστησαν το Δήμο Ζωγράφου ως μια περιοχή με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά – υποδομές και δεδομένα προβλήματα από την πυκνότητα της δόμησης και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

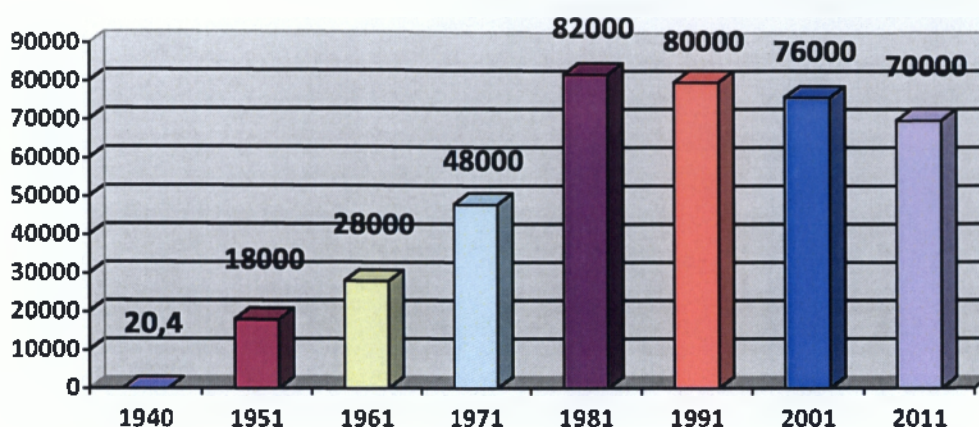
3.3. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο Δήμος Ζωγράφου βρίσκεται στους πρόποδες του Υμηττού, σε μια περιοχή με αρκετούς λόφους, με εξαιρετικά απότομες κλίσεις και με φυσικά ρέματα που σήμερα έχουν μετατραπεί σε δρόμους και αποτελούν τμήματα του βασικού οδικού δικτύου της πόλης.

Η περιοχή όπου αναπτύχθηκε ο Δήμος Ζωγράφου βρίσκεται στα όρια του κέντρου της Αθήνας και σχεδόν εφάπτεται με τις κεντρικές γειτονιές του Δήμου της Αθήνας, το Παγκράτι, τα Ιλίσια, τους Αμπελοκήπους.

Κατά το έτος 1948 η κοινότητα Ζωγράφου έγινε Δήμος και σήμερα ο Δήμος Ζωγράφου αποτελείται συνολικά από ένα ανθρώπινο δυναμικό 70.060 κατοίκων (σύμφωνα με την απογραφή του 2011).

Το παρακάτω διάγραμμα δείχνει τον πληθυσμό του Δήμου Ζωγράφου από το 1940 μέχρι το 2011.

Είναι φανερή η ραγδαία αύξηση του πληθυσμού από το 1940 – 1981, που μετέτρεψε την πόλη σε μία από τις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές της Αττικής και έχει σχέση με την κοινωνική και οικονομική εξέλιξη της Αττικής και το ρόλο της πρωτεύουσας στην οικονομική – κοινωνική ανάπτυξη της χώρας τα τελευταία χρόνια.

3.4.ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των μηχανισμών του κοινωνικού κράτους, η ικανότητά τους να εγγυηθούν την κοινωνική ασφάλεια, την κοινωνική αλληλεγγύη, και την κοινωνική συνοχή, αποτελούν σημαντικές παραμέτρους στην άσκηση κοινωνικής κεντρικής διοίκησης. Ωστόσο η εμφάνιση νέων κοινωνικών προβλημάτων και ιδιαίτερα η επέκταση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού, κατέστησε αναγκαία τη συρρίκνωση αρμοδιοτήτων της κεντρικής κοινωνικής διοίκησης και την παράλληλη ανάδειξη των πλεονεκτημάτων της κοινωνικής δράσης που αναλαμβάνουν οι αποκεντρωμένες αρχές και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στο πλαίσιο αυτό ο Δήμος Ζωγράφου έχει αναπτύξει σημαντικές δραστηριότητες, τόσο με αυτόνομες πρωτοβουλίες όσο και αξιοποιώντας τις δυνατότητες που παρέχονται από τα συγχρηματοδοτούμενα αναπτυξιακά προγράμματα. Οι δράσεις αυτές αφορούν σε υποδομές και λειτουργίες κοινωνικού και πολιτισμικού χαρακτήρα και υλοποιούνται από τις Δημοτικές Επιχειρήσεις καθώς και από τις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου.

Ο Δήμος Ζωγράφου διατηρεί αυτοτελές γραφείο επικοινωνίας – ενημέρωσης - διεθνών σχέσεων και κοινωνικών υπηρεσιών με τις ακόλουθες αρμοδιότητες και λειτουργίες:

- Επεξεργασία, κατάρτιση, εισήγηση και εκτέλεση προγραμμάτων προβολής του έργου και των υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος.
- Σχεδιασμό, εισήγηση και εφαρμογή προγραμμάτων ενημέρωσης των πολιτών για τις επιδιώξεις, τους στόχους και τις υπηρεσίες του Δήμου με γενικό στόχο τη δραστηριοποίηση των πολιτών στην προσπάθεια των τοπικών συμφερόντων.
- Σχεδιασμό, εισήγηση και εφαρμογή προγραμμάτων ενημέρωσης των ξένων ή γενικά των διερχομένων από το Δήμο.
- Παρακολούθηση δημοσιευμάτων του τύπου ή εκπομπών στα Μ.Μ.Ε. και μέριμνα για την ανάλογη προάσπιση των συμφερόντων του Δήμου και την προετοιμασία αναλόγων δημοσιευμάτων.
- Επιμέλεια ενημερωτικών εκδόσεων ή εκπομπών του Δήμου στα Μ.Μ.Ε.
- Σχεδιασμό και οργάνωση όλων των εκδηλώσεων του Δήμου και λογιστικός έλεγχος καθώς και παρακολούθηση των διακινούμενων εγγράφων και παραστατικών.
- Έρευνα, διαπίστωση και καταγραφή των εχόντων ανάγκη βοήθειας και υποστήριξης πολιτών, καθώς και παροχή βοήθειας σε αυτούς μέσω των αντίστοιχων φορέων του Δήμου.
- Συγκέντρωση ειδήσεων από το χώρο του Δήμου, επεξεργασία υλικού, σχεδιασμός, εισήγηση και εφαρμογή Προγραμμάτων διανομής τους.

- Οργανωτική προετοιμασία και υποστήριξη ενημερωτικών συνεδρίων, συνελεύσεων και γενικά εκδηλώσεων του Δήμου.
- Μέριμνα για την παροχή οποιασδήποτε πληροφορίας για τις δραστηριότητες και τις υπηρεσίες του Δήμου όταν ζητείται από τις πολίτες.
- Τήρηση πληροφοριακού αρχείου δημοσιεύσεων ή εκπομπών που αφορούν στο Δήμο καθώς και σχετικών απαντήσεων.
- Παρακολούθηση, οργάνωση και συντονισμός των επαφών, σχέσεων και εκδηλώσεων του Δήμου με τους αδελφοποιημένους Δήμους του Εξωτερικού και των διεθνών επαφών του Δήμου.

3.5.ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΌΡΑΜΑ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Η αντιμετώπιση του οδικού δικτύου ως ολοκληρωμένου συστήματος και η βελτιστοποίηση των χαρακτηριστικών του διαδραματίζει κυρίαρχο ρόλο στο στρατηγικό σχεδιασμό της διοίκησης για το μέλλον του Δήμου. Οι μελέτες και οι υλοποιήσεις πεζοδρόμων και πεζοδρομίων θα συνεχιστούν σε όλη την προβλέψιμη έκταση. Η ενοποίηση των ακάλυπτων χώρων οικοπέδων θα είναι για την ιδιωτική χρήση των κατοίκων και σε διάστημα πέντε ετών οι ακάλυπτοι χώροι προβλέπεται να αυξηθούν κατά 10% - 17%.

Η ανάγκη ενοποίησης και αξιοποίησης των χώρων πρασίνου και αναψυχής του Δήμου είναι βασική επιδίωξη και μάλιστα άμεσης προτεραιότητας. Στόχος είναι η απόκτηση μεγάλων οικοπέδων για δημιουργία μόνο πρασίνου, δημιουργία χώρων αναψυχής στην περιφέρεια και ειδικότερα στις υπώρειες Υμηττού, ανάπτυξη σχεδίου φυτεύσεως στην Πολυτεχνειούπολη και Πανεπιστημιούπολη, Οικολογικό Πάρκο, ανάπτυξη πρασίνου για αναψυχή και πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής.

Η οικονομική ανάπτυξη, σύμφωνα με Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία, επιτυγχάνεται προχωρώντας και σε καινοτόμες μορφές διαχείρισης στερεών

αποβλήτων προς αποφυγή μόλυνσης του περιβάλλοντος εφαρμόζοντας «πράσινες» τεχνολογίες για την προώθηση της αειφορίας και ανάπτυξης του τόπου. Συμπερασματικά, η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της διαχείρισης στερεών αποβλήτων, της ανακύκλωσης και βελτιστοποίησης της διάθεσης αποτελεί πρωταρχική μέριμνα της σημερινής τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ο Δήμος μεριμνά για τη διεύρυνση και βελτίωση των δυνατοτήτων άθλησης και αναψυχής των νέων αλλά και όλων των κατοίκων μέσω:

- Δημιουργίας Κέντρων Νεότητας
- Κατασκευής Αιθουσών πολλαπλών χρήσεων σε σχολεία
- Κατασκευής Υποδομών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Αναπλάσεων αθλητικών χώρων
- Οικονομικής ενίσχυσης των σωματείων
- Προγραμματισμού για την κατασκευή αθλητικών εγκαταστάσεων
- Δημιουργίας και αξιοποίησης χώρων πολιτιστικής δραστηριότητας

Ο εκσυγχρονισμός και η διοικητική μεταρρύθμιση με σκοπό την αυτοματοποίηση των υπηρεσιών για την καλύτερη και περισσότερο γρήγορη εξυπηρέτηση των πολιτών καθώς και η εκπαίδευση του προσωπικού σε νέες τεχνολογίες είναι ανάγκες της σύγχρονης πραγματικότητας και επομένως απαρτίζουν τους στόχους της Διοίκησης του Δήμου.

Ειδικότερα το όραμα του Δήμου Ζωγράφου απαρτίζεται στους παρακάτω άξονες:

- ✓ Περιβάλλον – Ποιότητα ζωής
- ✓ Οικονομική Ανάπτυξη
- ✓ Παιδεία – Αθλητισμός
- ✓ Πολιτισμός
- ✓ Διοικητική Μεταρρύθμιση

3.6.ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα μέχρι σήμερα δεν βρίσκεται σε θέση να εκπονήσει και να υλοποιήσει από μόνη της ένα σύνολο μέτρων τα οποία θα καλύπτουν τις ανάγκες κοινωνικής προστασίας εναρμονισμένα σε τοπικό επίπεδο. Στις περισσότερες των περιπτώσεων το μόνο που μπορεί να γίνει είναι να διαχειριστεί, με όσο το δυνατόν καλύτερο τρόπο τις υπάρχουσες πολιτικές του κεντρικού κράτους. Όπως είναι κατανοητό, εξακολουθούν να υπάρχουν πολλές αδυναμίες όπως έλλειψη χρηματοδότησης, έλλειψη στελεχιακού δυναμικού, χαμηλή συμμετοχή στα προγράμματα του Γ' ΚΠΣ κλπ, τα οποία προβλήματα παραμένουν, κι έτσι το θέμα δεν παρουσιάζει καμία εξέλιξη, ούτε βελτίωση.

Οι τοπικές και νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις είναι θεσμοί οι οποίοι μεσολαβούν ενεργά προκειμένου να λύσουν τα προβλήματα που προκύπτουν στις τοπικές κοινωνίες. Για τον λόγο αυτόν είναι απαραίτητο να δημιουργηθούν και να ενισχυθούν πλήρως ορισμένες στρατηγικές παρεμβάσεις στον τομέα της Κοινωνικής Πολιτικής. Όσον αφορά στους τομείς άσκησης κοινωνικής πολιτικής, οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις οφείλουν να δημιουργήσουν προγράμματα κοινωνικής μέριμνας τα οποία θα εξασφαλίζουν φροντίδα και υποστήριξη σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, όπως τα άτομα με αναπηρίες, πολιτική για δημιουργία κέντρων πρόληψης κατά των εξαρτησιογόνων ουσιών με παροχή υπηρεσιών πρόληψης, συμβουλευτικής υποστήριξης, ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης των νέων ατόμων καθώς και τη στήριξη των οικογενειών, την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες και τέλος μελέτη και μέριμνα στα θέματα που αφορούν την ισότητα των δυο φύλων.

3.7. ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ:

Σήμερα λειτουργούν Δίκτυα Κοινωνικών Υπηρεσιών, σε συνεργασία και με τους φορείς της Α' θμιας Αυτοδιοίκησης τα οποία εκπονούν και εφαρμόζουν ανάλογα σχέδια. Αυτά τα δίκτυα έχουν ως αντικειμενικό σκοπό να υλοποιήσουν

προγράμματα κοινωνικής μέριμνας όπως η βοήθεια στο σπίτι αδύναμων ατόμων, η ημερήσια φροντίδα ηλικιωμένων, η λειτουργία κέντρων απασχόλησης παιδιών, οι βρεφονηπιακοί σταθμοί, οι παιδικές κατασκηνώσεις, τα κέντρα δημιουργικής απασχόλησης ΑμεΑ, οι νομαρχιακές υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και ειδικά Ιδρύματα σε επίπεδο νομού.

Αυτή η άτυπη μορφή δικτύου έχει κατορθώσει να υλοποιήσει τη συμπληρωματικότητα των υπηρεσιών, την χωροταξική κατανομή τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, την παράκαμψη δράσεων (αλληλοκαλυπτόμενων) οι οποίες δεν ήταν χρήσιμες. Τέλος, έχει επιτύχει -στο μεγαλύτερο βαθμό- να προσφέρει υπηρεσίες ποιότητας (εξατομικευμένες) στους πολίτες της. Αυτό που θα πρέπει να τονιστεί εδώ είναι ότι για την ομαλή και απρόσκοπτη υλοποίηση του έργου των δικτύων αυτών πρέπει οπωσδήποτε να υπάρξει η συνεργασία και η ανταλλαγή απόψεων (σε επίσημο επίπεδο) όσων προσώπων συμμετέχουν σε όλες τις βαθμίδες της Τ.Α με σκοπό το σχεδιασμό Επιχειρησιακού Προγράμματος για τον κάθε νομό, με αναλυτικό και σαφή προσδιορισμό των δράσεων που θα αναπτυχθούν και των αντίστοιχων πηγών χρηματοδότησης, σύμφωνα με τους όρους του Γ΄ ΚΠΣ για τη συνέχιση της λειτουργίας των δομών κοινωνικής φροντίδας (Δίκτυο Προώθησης στην Απασχόληση).

3.7.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΆΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Όσον αφορά σε αυτόν τον τομέα, Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις θα πρέπει να εντάξουν στο κοινωνικό πρόγραμμά τους όλες τις ευρωπαϊκές οδηγίες που έχουν δοθεί με σκοπό να υλοποιήσουν μια ισότιμη και πλήρη συμμετοχή στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της χώρας των ατόμων με αναπηρίες. Υπάρχουν τρεις βασικές δράσεις που οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις υλοποιούν:

Α) Δράσεις οι οποίες θα έχουν ως σκοπό την πληροφόρηση της κοινωνίας για την εξασφάλιση καλύτερης αντιμετώπισης και κατανόησης των πολιτών σε θέματα που αφορούν σε ΑμεΑ, ώστε η κοινωνία να έλθει σε θέση να στηρίξει τα νομοθετικά μέτρα που λαμβάνονται και να αποδεχθεί τα δικαιώματα των ατόμων αυτών.

Β) Υπηρεσίες οι οποίες θα καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες όσον αφορά την ανεξάρτητη διαβίωσή τους. Οι υπηρεσίες αυτές πρέπει να είναι ποιοτικές, εξατομικευμένες, ουσιαστικές και ενσωματωμένες στη λειτουργία της κοινωνίας

Γ) Υποστήριξη των συγγενικών προσώπων-οικογενειών των ατόμων με αναπηρίες.

Με σκοπό την υποστήριξη αυτών των δράσεων έχει συγκροτηθεί και λειτουργεί Ειδική Υπηρεσία στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις με εξειδικευμένο προσωπικό, η οποία αναλαμβάνει το σχεδιασμό και την υλοποίηση ειδικών ενεργειών για τη μόνιμη παροχή υπηρεσιών. Είναι κατανοητό ότι οι δραστηριότητες που προωθεί η δράση δεν εφαρμόζονται αποκλειστικά στο πλαίσιο ενός Προγράμματος, αλλά έχουν γνωρίσματα μόνιμης θεσμοθετημένης αρμοδιότητας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης

Ο στόχος που επιτελείται με σκοπό την πρόληψη και παροχή βοήθειας των νέων που εξαρτώνται από τοξικές ουσίες, πρέπει να είναι βασικός για τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και να συμπληρώνεται από την παροχή Υπηρεσιών υποστήριξης σε ανήλικους παραβάτες και στις οικογένειές τους. Η λειτουργία –στο επίπεδο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης - των Διευθύνσεων Α΄θμιας και Β΄ θμιας Εκπαίδευσης προσφέρει την ευκαιρία στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις να προωθήσουν ένα Δίκτυο Πρόληψης των εξαρτήσεων σε επίπεδο νομού, σε συνεργασία και με τους υπόλοιπους φορείς εκπαίδευσης. Οι παρεμβάσεις αφορούν:

- στη δημιουργία και στελέχωση κέντρων συμβουλευτικής οικογενειών
- στη δημιουργία δικτύων σχολικών ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών

- στη διοργάνωση ομάδων και σεμιναρίων για γονείς και εφήβους,
- και τέλος στη διοργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων σε ετήσια βάση, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του κάθε νομού.
- Ενεργό ρόλο έχει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση στον τομέα της επιμέλειας ανηλίκων.

Ολόκληρο το πεδίο των αρμοδιοτήτων του τομέα αυτού, θα μπορούσε να δώσει τη δυνατότητα να ασκείται κυρίως από τις νομαρχιακές δομές. Ωστόσο στις παρεμβάσεις που θα γίνουν απαιτείται (βάσει νόμου) να έχουν και την επίσημη παρακολούθηση-έλεγχο και τη συμμετοχή και του ΟΚΑΝΑ. Σε σύμπραξη Ν.Α-Υπ. Υγείας και ΟΚΑΝΑ μπορούν να υλοποιηθούν προγράμματα πρόληψης σε σχολεία, σε μαθητές και σε σχολές γονέων.

Η δημιουργία Κέντρων Συμβουλευτικής Οικογενειών και τα επιμέρους Δίκτυα Πρόληψης θα είχε τη δυνατότητα να ασκηθεί τόσο στη βάση του εθελοντισμού, αλλά και να έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα με την καθιέρωση της ενίσχυσης -εκ μέρους των πολιτών- μιας μικρής οικονομικής συμμετοχής (δηλαδή ενός ποσού το οποίο θα μπορεί να δοθεί από τους πολίτες που δεν έχουν υψηλά εισοδήματα) - πέραν της χρηματοδότησης από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ως ένας φορέας που δείχνει ευαισθησία και ενδιαφέρον για κοινωνικά θέματα, έχει κάθε δικαίωμα αλλά και υποχρέωση να ζητά από τα αρμόδια Υπουργεία (Εσωτερικών και Δικαιοσύνης) να παίρνει θέση στην κατάρτιση των προγραμμάτων όσο και σ' αυτήν του νομοθετικού πλαισίου για το εκάστοτε θέμα.

Όσον αφορά στα προβλήματα και τις ανάγκες των μεταναστών, οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις διαθέτουν ήδη σημαντική εμπειρία, έχοντας ενεργό συμμετοχή στη διαδικασία έκδοσης αδειών παραμονής και εργασίας. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση συμβάλλει ουσιαστικά μέσω προγραμμάτων όπου συμμετέχουν με σκοπό την ομαλή ένταξη των μεταναστών στις τοπικές κοινωνίες, αντιμετωπίζοντας τις αδυναμίες του κεντρικού νομοθετικού πλαισίου.

Ένα ολοκληρωμένο Σχέδιο παρέμβασης περιλαμβάνει της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στα πλαίσια μια Υπηρεσίας δράσεις όπως:

- διοικητικές : για τις διαδικασίες παραμονής και εργασίας
- εκπαιδευτικές : κυρίως για την εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας
- κοινωνικές: για την εξατομικευμένη καθοδήγηση, εκπαίδευση
- και φροντίδα υγείας των μεταναστών και των παιδιών τους, για την υποστήριξη των γυναικών κλπ
- νομικές : για θέματα νομικής συμβουλής και υποστήριξης των μεταναστών
- πληροφόρησης: κυρίως για την ευαισθητοποίηση του γηγενούς πληθυσμού και την άμβλυση φαινομένων ρατσισμού, ξενοφοβίας κλπ.

Οι αναφερόμενες παρεμβάσεις υλοποιούνται μέσω Προγραμματικών Συμβάσεων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων με φορείς του Δημοσίου που αναπτύσσουν αντίστοιχες δράσεις, αλλά και μέσα από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Δ' ΚΠΣ με τελικό δικαιούχο τις τη τοπική αυτοδιοίκηση και του εκάστοτε δήμου και νομαρχίας (Ν.3274, 19.10.2004)

3.7.2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ

Όσον αφορά στο ζήτημα για την ισότητα των δυο φύλων, μέχρι σήμερα έχουν εκπονηθεί και λειτουργήσει σημαντικά προγράμματα μέσω του Γ' ΚΠΣ. (Δίκτυο Προώθησης στην Απασχόληση).

Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν με περισσότερα προγράμματα αυτήν την παρέμβαση. Η πρόταση που συζητείται ήδη για την ανάπτυξη Νομαρχιακών Πολύκεντρων για τις Γυναίκες είναι ιδιαίτερως ενδιαφέρουσα. Τα Κέντρα αυτά θα είχαν τη δυνατότητα να υλοποιήσουν

προγράμματα μέσω της συμμετοχής και των άλλων νομαρχιακών δομών, προσφέροντας:

- συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα απασχόλησης και επιχειρηματικότητας
- νομική συμβουλευτική σε οικογενειακά, εργασιακά κ.α θέματα
- ψυχοκοινωνική στήριξη σε προβλήματα οικογένειας, κακοποίησης και υγείας
- υπηρεσίες προληπτικής ιατρικής και συμβουλευτικής για τον οικογενειακό προγραμματισμό κλπ

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον επικεντρώνεται σε προγράμματα και δράσεις τα οποία στοχεύουν να βοηθήσουν κατηγορίες γυναικών όπως οι άνεργες νέες, οι νέες επιχειρηματίες, οι επανεντασσόμενες στην αγορά εργασίας, οι μετανάστριες, οι κοινωνικά αποκλεισμένες γυναίκες, οι γυναίκες μονογονεϊκών οικογενειών κ.α. Η Νομαρχία φαίνεται να είναι ο πιο αρμόδιος φορέας ο οποίος μπορεί να εφαρμόσει ανάλογες πολιτικές, των οποίων η χρηματοδότηση θα πρέπει να είναι αντικείμενο διαβούλευσης μεταξύ Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και Γενικής Γραμματείας Ισότητας

3.7.3.ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Η κοινωνική υπηρεσία του Δήμου είναι επαρκώς αναπτυγμένη και αρμόδια για το στρατηγικό σχεδιασμό, την εξειδίκευση των αναγκών και την άσκηση κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο. Δημιουργεί τις κοινωνικές δομές και τις υποδομές, συνεργάζεται με την κεντρική διοίκηση και τα δίκτυα των πολιτών (εθελοντικές οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις κτλ) με στόχο την παροχή των κοινωνικών υπηρεσιών στο σύνολο των πολιτών. Σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων κοινωνικής πολιτικής οργανώνεται και υλοποιείται από τη

Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης του Δήμου Ζωγράφου (Δ.Ε.Α.ΔΗ.Ζ) που διαθέτει εξειδικευμένο τομέα κοινωνικής πολιτικής με τις ακόλουθες δράσεις:

1. Γραφείο ενημέρωσης ανέργων και επιχειρήσεων
2. Λειτουργία Συμβουλευτικού κέντρου οικογενειών
3. Πρόγραμμα δημιουργικής απασχόλησης ατόμων με ειδικές ανάγκες
4. Ίδρυση κέντρου πρόληψης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών και προαγωγής υγείας Δήμου Ζωγράφου
5. Λειτουργία κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών
6. Εκμάθηση Ελληνικών σε αλλοδαπούς
7. Λειτουργία ιατρείου για αλλοδαπούς.

Αναλυτικά, η υφιστάμενη κατάσταση του Δήμου Ζωγράφου αναφορικά με δομές και υπηρεσίες κοινωνικού χαρακτήρα συγχρηματοδοτούμενες από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους έχει ως ακολούθως:

Υπηρεσίες που αφορούν την τρίτη ηλικία

- Λειτουργία Κέντρων Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) με δυνητικούς φορείς υλοποίησης – τελικούς δικαιούχους τους ΟΤΑ, τις Δημοτικές Επιχειρήσεις των ΟΤΑ και φορέα χρηματοδότησης τα κοινοτικά Προγράμματα.
- Λειτουργία Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) με δυνητικούς φορείς υλοποίησης – τελικούς δικαιούχους τις Δημοτικές Επιχειρήσεις των ΟΤΑ και φορέα χρηματοδότησης το Π.Ε.Π Αττικής.

Στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού προγράμματος Αττικής 2000 – 2006 η Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δήμου Ζωγράφου (Δ.Ε.Α.ΔΗ.Ζ) λειτουργεί ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (Κ.Η.Φ.Η.).

Το Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.) παρέχει ημερήσια φροντίδα από εξειδικευμένο προσωπικό, σε ηλικιωμένα άτομα που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν. Ο Δήμος προσφέρει οργανωμένη κοινωνική φροντίδα, από ειδικευμένο προσωπικό, εθελοντές και άλλους φορείς κοινωνικής αλληλεγγύης της κοινότητας, κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους ή και ολιγόωρης παραμονής. Οι υπηρεσίες αφορούν στη νοσηλευτική φροντίδα, στην ικανοποίηση πρακτικών αναγκών διαβίωσης, στην ατομική υγιεινή, προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης, προγράμματα ανάπτυξης λειτουργικών και κοινωνικών δεξιοτήτων. Η ίδρυση και λειτουργία του ΚΗΦΗ, αποσκοπεί:

- Στη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας γυναικών που είναι επιφορτισμένες με την φροντίδα και εξυπηρέτηση ηλικιωμένων και λοιπών πληθυσμιακών ομάδων που χρήζουν βοήθειας.
- Στην παραμονή των ατόμων της τρίτης και τέταρτης ηλικίας στο οικείο φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον
- Στη διατήρηση της συνοχής της οικογένειας
- Στην αποφυγή της ιδρυματικής περίθαλψης και του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων αλλά και των μελών της οικογένειας.
- Στην εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Προς αυτήν την κατεύθυνση ο Δήμος παρέχει ιατρική παρακολούθηση, συμβουλευτική, ψυχολογική υποστήριξη, υπηρεσίες κοινωνικού λειτουργού, ψυχαγωγία και άλλες συναφείς υπηρεσίες και ειδικότερα:

Βοήθεια στο σπίτι / Κοινωνική μέριμνα με δυνητικούς φορείς υλοποίησης - τελικούς δικαιούχους τους ΟΤΑ και τις δημοτικές επιχειρήσεις των ΟΤΑ και φορείς χρηματοδότησης το ΠΕΠ Αττικής καθώς και το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματική κατάρτιση»

Η Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δήμου Ζωγράφου και ο Δήμος Ζωγράφου προχώρησαν στην εφαρμογή και λειτουργία του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» καθώς και «Κοινωνική Μέριμνα» στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής που εφαρμόζουν προκειμένου να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσης των Δημοτών. Τα προγράμματα απευθύνονται σε μη αυτοεξυπηρετούμενους πολίτες, ηλικιωμένους, άτομα με αναπηρίες, με προτεραιότητα αυτούς που διαβιούν μόνοι τους και δεν έχουν τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες εξυπηρέτησης, προσφέροντας ολοκληρωμένη κοινωνική φροντίδα στο σπίτι και στοχεύοντας στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους. Γενικός σκοπός των προγραμμάτων είναι η παραμονή των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρίες στο οικείο φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον, η διατήρηση της συνοχής της οικογένειάς τους, η αποφυγή χρήσης ιδρυματικής φροντίδας ή καταστάσεων κοινωνικού αποκλεισμού, η εξασφάλιση αξιοπρεπούς και υγιούς διαβίωσης και η βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

Οι υπηρεσίες που προσφέρονται από το Δήμο Ζωγράφου, αφορούν στην:

- Κοινωνική Υπηρεσία (στελεχώνεται από ειδικευμένους και έμπειρους κοινωνικούς λειτουργούς)
- Νοσηλευτική Υπηρεσία (απασχολεί διπλωματούχους νοσηλευτές)
- Οικογενειακοί βοηθοί

Αποτέλεσμα αυτών των υπηρεσιών είναι η συμβουλευτική και ψυχοσυναισθηματική υποστήριξη, ενημέρωση και παρέμβαση στη διευθέτηση κοινωνικοπρονοιακών θεμάτων, θεραπευτικές παρεμβάσεις, βασικές νοσηλευτικές υπηρεσίες, νοσηλευτική υποστήριξη, πραγματοποίηση εξωτερικών εργασιών, βοήθεια στην ατομική υγιεινή, οικιακή βοηθητική φροντίδα κλπ.

Συγκεκριμένα στο Δήμο λειτουργούν:

- Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.)

- Βοήθεια στο σπίτι
- Κοινωνική Μέριμνα

Τα προγράμματα λειτουργίας των παραπάνω δομών συγχρηματοδοτούνται κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και κατά 25% από Εθνικούς πόρους. Η Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης του Δήμου Ζωγράφου και ο Δήμος Ζωγράφου χρηματοδοτείται και υποστηρίζει όλες τις απαραίτητες συμπληρωματικές ενέργειες των προγραμμάτων, εξασφαλίζοντας την εύρυθμη λειτουργία των δομών για τις ανάγκες των κατοίκων του Δήμου.

Ο φορέας υλοποίησης (δηλαδή η Δ.Ε.Α.ΔΗ.Ζ.), έχει συμβατική υποχρέωση να συνεχίσει τη λειτουργία της κάθε δομής για δύο τουλάχιστον χρόνια μετά τη λήξη της επιχορήγησης.

Κ.Η.Φ.Η.

Το Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.) του Δήμου Ζωγράφου ξεκίνησε τη λειτουργία του το Μάιο του 2004. Στο Κ.Η.Φ.Η. έχουν εγγραφεί 85 μέλη μέχρι στιγμής και πρόκειται για ηλικιωμένους που δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν απόλυτα και των οποίων οι οικογένειες αντιμετωπίζουν σοβαρά κοινωνικά ή οικονομικά προβλήματα.

Στα άτομα αυτά παρέχονται υπηρεσίες φιλοξενίας και οργανωμένης κοινωνικής φροντίδας από ειδικευμένο προσωπικό σε κατάλληλους διαμορφωμένους χώρους. Το Κ.Η.Φ.Η. συνδέεται σε λειτουργικό επίπεδο με το ΚΑΠΗ του Δήμου καθώς και με το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι». Επίσης, συνεργάζεται με μονάδες υγείας και με το ΕΚΑΒ.

ΚΑΠΗ

Στο Δήμο Ζωγράφου λειτουργούν δύο ΚΑΠΗ και άμεσος στόχος του Δήμου είναι η δημιουργία ενός τρίτου. Το οικόπεδο για το σκοπό αυτό έχει ήδη αγοραστεί και έχει εκπονηθεί μελέτη από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου. Αναμένεται η κατασκευή και χρηματοδότησή του μέσω του Κοινοτικού Προγράμματος (ΚΠΣ).

Οι υπηρεσίες που προσφέρουν τα Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων στα προστατευόμενα άτομα είναι τα εξής:

- Κοινωνική εργασία στους ίδιους και στο άμεσο περιβάλλον τους.
- Φυσικοθεραπεία
- Εργοθεραπεία
- Βοήθεια στο σπίτι, για τα άτομα που ζουν μόνα τους ή έχουν ιδιαίτερες ανάγκες
- Φροντίδα και οδηγίες για ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη
- Οργανωμένη ψυχαγωγία (εκδρομές κλπ) και επιμόρφωση (διαλέξεις, μελέτη θεμάτων κλπ)
- Εντευκτήριο στο οποίο οι ηλικιωμένοι βρίσκουν συντροφιά και απασχόληση.

Υπηρεσίες που αφορούν τις γυναίκες

➤ Δράσεις προώθησης ίσων ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων με δυνητικούς φορείς υλοποίησης – τελικούς δικαιούχους τους ΟΤΑ και φορείς χρηματοδότησης το ΠΕΠ Αττικής και το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση»

Στο Δήμο Ζωγράφου συνεχίζεται το πρόγραμμα Υποστήριξης Γυναικών που υλοποιείται από εταιρικό σχήμα με επικεφαλής το ΚΕΘΙ και τη Γ.Γ. Ισότητας και προβλέπει την υποστήριξη γυναικών με την παροχή 20 συνεδρίων για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

➤ Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες. Η συμβουλευτική Υποστήριξη Ευπαθών Ομάδων για την Κοινωνική και Επαγγελματική τους ένταξη, συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και τη Γ.Γ. Διαχείρισης κοινοτικών και άλλων πόρων του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Στο πλαίσιο της προώθησης των ίσων ευκαιριών στην πρόσβαση της αγοράς εργασίας και της προσπάθειας καταπολέμησης των διακρίσεων, η ΔΕΑΔΗΖ ίδρυσε ένα κέντρο το οποίο προσφέρει υπηρεσίες σε άτομα που βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό και συνήθως πρόκειται για γυναίκες. Οι υπηρεσίες που προσφέρονται αφορούν στα ακόλουθα:

- 1) Πληροφόρηση σε θέματα εργασίας, εκπαίδευσης, κοινωνικών υπηρεσιών, προγραμμάτων κλπ.
- 2) Συμβουλευτική υποστήριξη σε θέματα καθοδήγησης της καριέρας και τεχνικών αναζήτησης εργασίας.
- 3) Υποστήριξη επαγγελματικών δραστηριοτήτων
- 4) Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων
- 5) Δικτύωση και διασπορά των πληροφοριών.

Ομάδες – στόχοι του κέντρου είναι οι ακόλουθες:

- Μακροχρόνια άνεργοι
- Μετανάστες
- Μονογονεϊκές οικογένειες

Υπηρεσίες που αφορούν την οικογένεια και τα παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας

- Λειτουργία βρεφικών, παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών με δυνητικούς φορείς υλοποίησης – τελικούς δικαιούχους τις δημοτικές επιχειρήσεις των ΟΤΑ και πηγή χρηματοδότησης το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» (και συγκεκριμένα το μέτρο 5.2)
- Λειτουργία κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών (ΚΔΑΠ), με δυνητικούς φορείς υλοποίησης – τελικούς δικαιούχους τις δημοτικές επιχειρήσεις των ΟΤΑ και πηγή χρηματοδότησης το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» (και συγκεκριμένα το μέτρο 5.2) .
- Λειτουργία συμβουλευτικών σταθμών οικογένειας με δυνητικούς φορείς υλοποίησης – τελικούς δικαιούχους τις δημοτικές επιχειρήσεις των ΟΤΑ και πηγή χρηματοδότησης τον ΣΑΤΑ και την κοινοτική πρωτοβουλία «Equal». Η συγκεκριμένη υπηρεσία δεν χρηματοδοτείται αυτοτελώς αλλά εντάσσεται σε άλλες υπηρεσίες ή προγράμματα.

Στο Δήμο Ζωγράφου λειτουργεί το Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογενειών που ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του Δήμου για να καλύψει τις ανάγκες της περιοχής του. Λειτουργεί από τον Ιανουάριο του 1993 με στόχο την πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη της ψυχικής υγείας των κατοίκων του Δήμου στο πλαίσιο της κοινωνικής και κοινοτικής ψυχολογίας και ψυχιατρικής. Απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας, εφήβους, ενήλικες, οικογένειες και την κοινότητα. Οι υπηρεσίες που προσφέρει είναι οι ακόλουθες:

- Ιατροπαιδαγωγική υπηρεσία
- Διάγνωση και αντιμετώπιση μαθησιακών δυσκολιών
- Αντιμετώπιση συναισθηματικών και άλλων δυσκολιών σε παιδιά και εφήβους, διάγνωση, συμβουλευτική.
- Λογοθεραπεία
- Διάγνωση – Συμβουλευτική – Βραχεία Ψυχοθεραπεία για ενήλικες
- Ομάδες αυτογνωσίας

- Σχολές γονέων
- Οργάνωση συζητήσεων – ημερίδων
- Συνεργασία με σχολεία του Δήμου: νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια.
- Συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών και συγκεκριμένα το τμήμα ψυχολογίας: εκπαίδευση τελειοφοίτων

Στελεχώνεται από ικανά και εξειδικευμένα στελέχη: κλινική ψυχολόγο, παιδοψυχολόγο, σχολική ψυχολόγο, λογοπεδικό, κοινωνική λειτουργό και γραμματέα.

Υπηρεσίες που αφορούν άτομα με ειδικές ανάγκες

- Λειτουργία δομών υποστήριξης ατόμων με αναπηρίες με φορείς υλοποίησης – τελικούς δικαιούχους τους ΟΤΑ και πηγή χρηματοδότησης το ΠΕΠ Αττικής.

Στο Δήμο Ζωγράφου λειτουργεί Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, το οποίο έχει εξειδικευμένο προσωπικό με στόχο:

1. Την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των ατόμων με ειδικές ανάγκες
2. Την ψυχολογική υποστήριξη αυτών και των οικογενειών τους.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα ηλικίας 6 – 37 ετών τα οποία πάσχουν από κάποιας μορφής αναπηρία. Οι δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν είναι: γυμναστική, θεραπευτική ιππασία, ρυθμική γυμναστική, στίβος, μουσική, θέατρο και διάφορες εξορμήσεις.

Άλλες υπηρεσίες κοινωνικού χαρακτήρα

➤ Κέντρο πρόληψης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών και προαγωγής υγείας Δήμου Ζωγράφου.

Το κέντρο λειτουργεί στο Δήμο Ζωγράφου, συνεργάζεται με τον Οργανισμό κατά των ναρκωτικών Ο.Κ.Α.Ν.Α. με σκοπό την υλοποίηση προγράμματος πρόληψης της χρήσης και κατάχρησης των ουσιών και την προώθηση της υγείας στην προσωπική και κοινωνική ζωή. Απευθύνεται:

- Σε κοινωνικούς φορείς και υπηρεσίες του Δήμου, μέλη των Δ.Σ., εργαζόμενους και συμμετέχοντες στα πνευματικά και πολιτιστικά κέντρα, σε επιστημονικούς, πολιτιστικούς, αθλητικούς και τοπικούς συλλόγους, δημοσιογράφους των τοπικών εφημερίδων, ιερείς, αστυνομικούς.
- Σε διευθυντές, συλλόγους εκπαιδευτικών, μαθητές, συλλόγους γονέων και κηδεμόνων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με ενημερωτικές συναντήσεις, σεμινάρια ευαισθητοποίησης, εκπαιδευτικά – βιωματικά σεμινάρια και
- Σε ομάδες εμπύχωσης, μετά από αίτημα των ομάδων που αποτελούν τη σχολική κοινότητα.

➤ Σπίτι αλληλεγγύης

Στο πλαίσιο της κοινωνικής του πολιτικής ο Δήμος Ζωγράφου δημιούργησε και λειτουργεί το ΣΠΙΤΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ στη βάση της εθελοντικής προσφοράς εργασίας με σκοπό την παροχή σίτισης και συμπαράστασης – κοινωνικής αλληλεγγύης σε άπορους ανθρώπους και οικογένειες της περιοχής.

➤ Ιατρεία για αλλοδαπούς

Ο Δήμος Ζωγράφου και η Δημοτική Επιχείρηση Υγείας ίδρυσε τον Απρίλιο του 1997 Εξωτερικά Ιατρεία Παθολογίας, Παιδιατρικής, Γυναικολογίας, Μαιευτικής με στόχο

την παροχή δωρεάν φροντίδας, περίθαλψης και θεραπείας στους πρόσφυγες και μετανάστες του Δήμου και της ευρύτερης περιοχής του.

Τα ιατρεία λειτουργούν από εθελοντές ιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων της περιοχής, οι οποίοι παρέχουν δωρεάν ιατρική περίθαλψη.

Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα

Στο πλαίσιο άσκησης κοινωνικής πολιτικής, ο Δήμος συμμετέχει με την Δ.Ε.Α.ΔΗ.Ζ σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα και Πρωτοβουλίες τόσο σε εθνικό όσο και σε διακρατικό επίπεδο με σκοπό:

- Τη δημιουργία υποδομής διαρκούς υποστήριξης – συμβουλευτικής των ομάδων στόχου,
- Την πληροφόρηση και την ενίσχυση της απασχόλησης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο,
- Την κοινωνική ένταξη ομάδων κοινωνικού αποκλεισμού, και
- Την ανταλλαγή τεχνογνωσίας

Επιγραμματικά αναφέρονται οι συμμετοχές στα προγράμματα μεταξύ Δήμου Ζωγράφου και Δημοτικής Επιχείρησης Ανάπτυξης Δήμου Ζωγράφου:

1. Πρόγραμμα NOW – ΕΚΤ – Κατάρτιση Συμβούλων – Απασχόληση Γυναικών «Διώνη» - Κατάρτιση Γυναικών για Δημιουργία Μ.Μ.Ε. Επιχειρήσεων (1992-1993)
2. Πρόγραμμα HORIZON – Εκπαίδευση εκπαιδευτών για άτομα με ειδικές ανάγκες (1992)

3. Πρόγραμμα HORIZON – Κατάρτιση ατόμων με ειδικές ανάγκες στη χρήση Η/Υ (1993)
4. Πρόγραμμα HORIZON – Κατάρτιση ατόμων με κινητική αναπηρία στην επιτραπέζια ηλεκτρονική τυπογραφία (1993)
5. Πρόγραμμα HORIZON – Κατάρτιση στελεχών στην κοινωνική μέριμνα (1993–1994)
6. Άξονας YOUTHSTART – Δημιουργία Γραφείου Σταδιοδρομίας Νέων στο Δήμο Ζωγράφου και παραρτημάτων τους στους συνεργαζόμενους Δήμους (1995-1997)
7. Πρόγραμμα LEONARDO DAVINCI – Ευρωπαϊκή Ένωση – Ανάπτυξη εργαλείου διάγνωσης ατομικών ικανοτήτων νέων και ενηλίκων ανέργων με χαμηλά προσόντα. – Εκπαίδευση εκπαιδευτών στη χρήση και εφαρμογή του εργαλείου – πιλοτική εφαρμογή (2000-2001)
8. Πρόγραμμα «ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ – ΠΟΛΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ» - Ευρωπαϊκή Ένωση – Επιμόρφωση νέων μηχανικών σε θέματα υποδομών και προσπελασιμότητας για όλα τα εμποδιζόμενα άτομα. – Δημιουργία Οδηγού προσπελασιμότητας κτιρίων από άτομα με ειδικές ανάγκες (1998-2000)
9. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ – EQUAL – Ευρωπαϊκή Ένωση – Υπουργείο Εργασίας – Εταίρος στην Αναπτυξιακή Σύμπραξη «ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ» με τίτλο σχεδίου: «ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»
ΕΡΓΟ ΔΕΑΔΗΖ: Ο Δήμος Ζωγράφου αποτελεί μία από τις περιοχές στην οποία θα εκπονηθεί και θα υλοποιηθεί Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση, κινητοποιώντας όλους τους τοπικούς φορείς με στόχο τη δημιουργία τοπικού δικτύου για την προώθηση της απασχόλησης στην περιοχή. (2003 – 2004)

10. Εθνικό Πρόγραμμα ΟΤΑ «ΘΗΣΕΑΣ», τίτλος: «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΝΟΣ ΤΕΤΡΑΞΟΝΙΚΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΜΕ ΑΝΥΨΩΤΙΚΟ ΓΕΡΑΝΟ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΩΝ ΙΠΠΩΝ»
11. Εθνικό Πρόγραμμα ΟΤΑ «ΘΗΣΕΑΣ», τίτλος: «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΡΟΑΥΛΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΚΡΙΝΩΝ»
12. Εθνικό Πρόγραμμα ΟΤΑ «ΘΗΣΕΑΣ», τίτλος: «ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ»
13. Εθνικό Πρόγραμμα ΟΤΑ «ΘΗΣΕΑΣ», μέσω συμπράξεων Δημοσίου – Ιδιωτικού τομέα, εκπόνηση μελέτης Σκοπιμότητας και την όλη προεργασία για την «Αξιοποίηση της βίλας Ζωγράφου στο Δήμο Ζωγράφου»
14. Γ' ΚΠΣ, ΕΤΠΑ, «Συγκοινωνίες και κυκλοφοριακές παρεμβάσεις – βελτιώσεις οδών»

Ισότητα και κοινωνική ενσωμάτωση

Η προώθηση της ισότητας των φύλων και ευκαιριών αποτελεί μια οριζόντια πολιτική της Ε.Ε. Η προώθηση της ισότητας των φύλων απαιτεί παρεμβάσεις για την ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών το ποσοστό ανεργίας των οποίων είναι διαφοροποιημένο έναντι με εκείνο των ανδρών.

Η ευρωπαϊκή πολιτική απασχόλησης και συνακόλουθα το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο προωθούν μια σειρά ενεργητικών και παθητικών μέτρων πολιτικής για την ενίσχυση της προώθησης των φύλων.

Ο Δήμος Ζωγράφου παρεμβαίνει άμεσα σε θέματα προώθησης της ισότητας των φύλων και συγκεκριμένα η ΔΕΑΔΗΖ συμμετέχει στο σχέδιο «Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κέντρων Υποστήριξης Γυναικών», σε διακρατικό σχήμα με τοπικούς και περιφερειακούς φορείς από Σουηδία, Ιταλία, Ισπανία, Γαλλία, Πορτογαλία, Αυστρία, Φινλανδία, Ελλάδα.

Το σχέδιο περιλαμβάνει τη δημιουργία Δικτύου Κέντρων Υποστήριξης Γυναικών με στόχο τη συνεργασία για την προώθηση των ίσων ευκαιριών ανάμεσα σε γυναίκες και άνδρες σε τοπικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 4^ο

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Ο Δήμος Ζωγράφου έχει υλοποιήσει κατά καιρούς αρκετά ουσιαστικά έργα που βελτιώνουν την καθημερινότητα και την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Διαφάνειας CET CENTRE EUROPEEN DE TRANSPARENCE πιστοποίησε τις Διοικητικές Υπηρεσίες του Δήμου Ζωγράφου ότι τήρησε τις αρχές της διαφάνειας στις λειτουργίες των τοπικών υποθέσεων. Ο Δήμος Ζωγράφου από το 2006 έχει προωθήσει πολλά έργα πνοής για την παιδεία, τον αθλητισμό, τον πολιτισμό, τις υποδομές, την εξυπηρέτηση του πολίτη, την κοινωνική μέριμνα και το περιβάλλον.

4.1.SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ Δήμου Ζωγράφου

Πλεονεκτήματα Δήμου Ζωγράφου

Ο Δήμος Ζωγράφου αποτελεί ένα ισχυρό Δήμο στο λεκανοπέδιο Αττικής με έντονη και αξιόλογη αναπτυξιακή πορεία. Έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικά βήματα ως προς την ποιοτική αναβάθμιση της πόλης μέσω της υιοθέτησης αξιόλογων μέτρων και πρωτοβουλιών.

Συγκεκριμένα:

- Ο Δήμος Ζωγράφου έχει επενδύσει σε πολλά έργα υποδομής από το 2006 και έπειτα, εναρμονιζόμενος πλήρως με το κοινοτικό δίκαιο και με έργα από το Γ΄ ΚΠΣ και από το Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ. Τα έργα αυτά παίζουν καταλυτικό ρόλο στη βελτίωση της εικόνας της πόλης καθώς και στην αύξηση της ελκυστικότητας του Δήμου για τους κατοίκους και τους επισκέπτες.

➤ Ο Δήμος έχει δώσει ιδιαίτερη έμφαση στον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών του, δημιουργώντας νέο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας και Δίκτυο Μηχανοργάνωσης, εφοδιάζοντας τις υπηρεσίες του Δήμου με νέους Η/Υ, εκτυπωτές και αυτοματοποιημένα μηχανήματα. Η καθιέρωση του Ηλεκτρονικού Πρωτοκόλλου στην πολεοδομία είναι ένα εξίσου αξιόλογο βήμα στην ολοκλήρωση της πετυχημένης μεταρρύθμισης, με στόχο ο Δήμος να γίνει πιο ευέλικτος και αποδοτικός τόσο για τους εργαζόμενους όσο και για τους πολίτες.

➤ Ο Δήμος έχει αναπτύξει σημαντικές διαδημοτικές αλλά και διακρατικές σχέσεις – συνεργασίες, υποστηρίζοντας την ανάγκη καθιέρωσης της κοινής συνεργασίας – ανταλλαγής απόψεων και κοινής αντιμετώπισης προβλημάτων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Παρουσιάζει ιδιαίτερως εξωστρεφή εικόνα συμμετέχοντας σε πολλές διαδημοτικές συνεργασίες, διακρατικά προγράμματα (π.χ. αδελφοποίηση πόλεων) με ισχυρή παρουσία σε ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες.

➤ Ο Δήμος Ζωγράφου λόγω της Πανεπιστημιούπολης και της Πολυτεχνειούπολης, παρουσιάζει σημαντικό βαθμό συγκέντρωσης νέων ατόμων με υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο, γεγονός το οποίο δίνει μια νέα ώθηση στη δυναμική του. Λόγω αυτού λοιπόν ο Δήμος παρουσιάζει σημαντική προσπελασιμότητα με αποτέλεσμα αυτό να συμβάλει στην αύξηση των τιμών της εμπορικής αξίας των ακινήτων.

➤ Ο Δήμος Ζωγράφου παρουσιάζει ιδιαίτερα ικανοποιητική εικόνα στην οργάνωση και εφαρμογή πολιτικών για την κοινωνική συνοχή και την άμβλυση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού, Η λειτουργία αυτόνομων γραφείων, τόσο για την εξυπηρέτηση και τη λειτουργία, όσο και για τη μελέτη και υλοποίηση νέων δράσεων κοινωνικού περιεχομένου, αναδεικνύουν την κοινωνική πολιτική σε βασικό μοχλό σχεδιασμού και υλοποίησης της τοπικής ανάπτυξης.

➤ Ο Δήμος έχει αναπτύξει σημαντικές δραστηριότητες αξιοποιώντας τις δυνατότητες που παρέχονται μέσα από συγχρηματοδοτούμενα επιχειρησιακά προγράμματα. Οι δράσεις αφορούν σε υποδομές και λειτουργίες κοινωνικού και

πολιτισμικού χαρακτήρα και υλοποιούνται από τις Δημοτικές επιχειρήσεις καθώς και από τις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου.

➤ Ο Δήμος υλοποιεί προνοιακά προγράμματα μέσα από το ΠΕΠ Αττικής και το Τομεακό Ε.Π. Απασχόληση – Επαγγελματική κατάρτιση. Οι κυριότερες πληθυσμιακές ομάδες που καλύπτονται από τα προγράμματα κοινωνικής φροντίδας αποτελούν η οικογένεια, τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρίες και τα άτομα με ειδικά προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού. Ο Δήμος Ζωγράφου σε συνάφεια με τις κατευθύνσεις των προγραμμάτων στοχεύει στον περιορισμό των μορφών ιδρυματικής περίθαλψης και την ενίσχυση των προγραμμάτων ανοικτής φροντίδας.

➤ Σημαντική είναι επίσης η πολιτική που ασκεί ο Δήμος στους τομείς πολιτισμού και αθλητισμού. Με τη λειτουργία του Πνευματικού Κέντρου φιλοξενεί πολυάριθμες δραστηριότητες και συμβάλει στην ενεργό συμμετοχή των πολιτών στα πολιτιστικά δρώμενα. Επισημαίνεται ότι στην περίοδο 2007 – 2013 οι δράσεις χρηματοδοτούνται μέσα από το ΠΕΠ Αττικής καθώς καταργείται το αντίστοιχο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

➤ Ο Δήμος διαθέτει σημαντική ακίνητη περιουσία, η βέλτιστη αξιοποίηση της οποίας μπορεί να φέρει οικονομικά οφέλη στο Δήμο. Η ανακατασκευή των πεζοδρομίων με σκοπό την περιβαλλοντική αναβάθμιση του Δήμου και ο έλεγχος της στάθμευσης αποτελούν ένα από τα κύρια μελήματα της διοίκησης.

Μειονεκτήματα Δήμου Ζωγράφου

➤ Λόγω του υψηλού συντελεστή δόμησης και της ιδιομορφίας της περιοχής, ο Δήμος παρουσιάζει έντονο κυκλοφοριακό πρόβλημα. Τα χαρακτηριστικά αυτά κάνουν δύσκολη την ποιοτική διαβίωση των πολιτών.

➤ Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί κύριο μέλημα της εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής με στόχο την ποιοτική ανάπτυξη. Ο Δήμος χρειάζεται να αναπτύξει ένα πιο ολοκληρωμένο σχέδιο περιβαλλοντικών υποδομών, με δεδομένα ωστόσο τα προβλήματα της εξάρτησης από το γενικότερο σχεδιασμό της περιφέρειας.

Ευκαιρίες Δήμου Ζωγράφου

➤ Ο Δήμος ανταποκρινόμενος στις δεσμεύσεις του Ν. 3463/06 και στην ανάγκη κάλυψης των αναγκών και απαιτήσεων των πολιτών, σχετικά κυρίως με την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών στον τομέα του πολιτισμού, του αθλητισμού και της ανάπτυξης του περιβάλλοντος, σύστησε την Κοινωφελή επιχείρηση του Δήμου Ζωγράφου με σκοπό την οργάνωση και λειτουργία της κοινωφελούς επιχείρησης «**ΚΕΔΗΖ**»

➤ Στο πλαίσιο της επιχειρηματικής δραστηριότητας των Δήμων και σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, ο Δήμος Ζωγράφου προχώρησε στην ίδρυση ανώνυμης Μονομετοχικής εταιρείας Αξιοποίησης Ακινήτων με τον διακριτικό τίτλο ΜΑΞΙΑΔΗΖ ΑΕ, το 2009, με μοναδικό μέτοχο το Δήμο και με σκοπό την αξιοποίηση των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων του Δήμου και την εκμετάλλευση των κοινόχρηστων χώρων. Βασική επιδίωξη της ΜΑΞΙΑΔΗΖ είναι η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου και η δημιουργία πρόσθετων πόρων, που θα κατευθύνονται σε νέες επενδύσεις (έργα, αγορές ακινήτων κ.α.) για την αναβάθμιση του αστικού εξοπλισμού της πόλης.

Απειλές Δήμου Ζωγράφου

- Οικονομικές δυσχέρειες αποτελούν απειλή για την ανάπτυξη του δήμου
- Ελλιπή μέτρα ανάπτυξης

4.2.ΈΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο Δήμος Ζωγράφου τα τελευταία χρόνια ολοκλήρωσε τους περιβάλλοντες χώρους με αναπλάσεις, πεζοδρομήσεις και παρεμβάσεις με άξονες την πλήρη διαφάνεια, την αποτελεσματικότητα, τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος όπως και την πλήρη εναρμόνιση με το κοινοτικό δίκαιο και με έργα από το Γ' ΚΠΣ και από το πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ. Τα έργα αυτά συμβάλλουν αποφασιστικά στην αλλαγή της φυσιογνωμίας της περιοχής και δύναται να επιφέρουν:

- Ανάλογη αύξηση στις τιμές της γης και των ιδιοκτησιών
- Πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την ενεργοποίηση της τοπικής πρωτοβουλίας σε θέματα που συνδέονται με την αξιοποίηση και τη διαχείριση του χώρου
- Μη μετρήσιμα με κλασικούς οικονομικούς όρους, οφέλη (κοινωνικά και περιβαλλοντικά)
- Βελτίωση της γενικότερης εικόνας του Δήμου
- Δημιουργία εστίας για την ανάπτυξη κοινωνικών δραστηριοτήτων μεταξύ των κατοίκων
- Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής για τους κατοίκους και τους επισκέπτες.

4.2.1.ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το περιβάλλον αποτελεί βασικό συστατικό της ποιοτικής ανάπτυξης. Τα προηγούμενα χρόνια η περιβαλλοντική σύγκλιση και η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο σύνολο των δημόσιων πολιτικών δεν είχαν εντυπωσιακά αποτελέσματα.

Ο Δήμος Ζωγράφου δίνει έμφαση στην περιβαλλοντική αναβάθμιση μέσω των:

- Μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

- Προστασία – αποκατάσταση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος
- Προστασία – αποκατάσταση και αναβάθμιση της ποιότητας του δομημένου περιβάλλοντος
- Προστασία των φυσικών και ενεργειακών πόρων – ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- Πρόληψη των φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών – πολιτική προστασία

Αναβαθμίζονται και επεκτείνονται τα νέα έργα ηλεκτροφωτισμού σε ολόκληρη την πόλη με την τοποθέτηση νέων φωτιστικών σωμάτων στα πεζοδρόμια των δρόμων και κατασκευή όλων των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων για την ηλεκτροδότησή τους.

- Κατασκευάζονται δύο σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με διασυνδεδεμένο Φωτοβολταϊκό σύστημα αυτοπαραγωγής
- Συμμετοχή του Δήμου Ζωγράφου στο πλαίσιο του INTERREGIII

4.2.2.ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Ο αθλητισμός ξεκινάει από το σχολείο και τη γειτονιά. Το αθλητικό πνεύμα καλλιεργείται από τις μικρές ηλικίες, από τα γυμναστήρια των σχολείων και από τους χώρους άθλησης που βρίσκονται κοντά στο σπίτι και στους χώρους μάθησης.

Για το λόγο αυτό ο Δήμος Ζωγράφου έχει δημιουργήσει ένα δίκτυο αθλητικών εγκαταστάσεων που προορίζονται για τη σωματική άσκηση και την ψυχαγωγία των μικρών και των μεγάλων κατοίκων της πόλης.

Εκτός από τη δημιουργία νέων αθλητικών χώρων, η Δημοτική Αρχή στοχεύει στην ποιοτική αναβάθμιση των υπάρχοντων και στη δημιουργία νέων θεσμών, που θα προβάλλουν το αθλητικό ιδεώδες.

4.2.3.ΠΑΙΔΕΙΑ

Ο Δήμος Ζωγράφου δίνει έμφαση στις εκπαιδευτικές υποδομές, συνδυάζοντας ποιοτικά κριτήρια κατασκευής και εξοπλισμού με εκπαιδευτικό πρόγραμμα που ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες των παιδιών της πόλης.

Στις αρμοδιότητες του Δήμου για τα σχολεία περιλαμβάνονται κυρίως οι συντηρήσεις και επισκευές όλων των σχολικών συγκροτημάτων του Δήμου Ζωγράφου αλλά και γενικότερα παρεμβάσεις που φθάνουν μέχρι την ανέγερση νέων σχολικών μονάδων.

4.2.4.ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ο Δήμος Ζωγράφου διαθέτει μια πληθώρα χώρων αφιερωμένων στον πολιτισμό. Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου αποτελεί την ψυχή της πολιτιστικής δραστηριότητας της πόλης. Στόχος του Δήμου είναι η εξάπλωση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων σε κάθε γειτονιά της πόλης και η ανάληψη πρωτοβουλιών σε επίπεδο συνοικίας. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται αναβάθμιση του πολιτισμού της καθημερινότητας, που αποτελεί στοιχείο ζωτικής σημασίας για τη δημοτική Αρχή. Έτσι, τα θεατρικά τμήματα, η ομάδα κινηματογράφου, τα τμήματα ζωγραφικής, φωτογραφίας, οι χορωδίες, οι ομάδες χορού, οι εκθέσεις του Πνευματικού Κέντρου, οι αξιόλογες ανθοκομικές εκθέσεις, οι εκδηλώσεις, η Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου, το Μουσείο Θεάτρου Σκιών και πολλοί άλλοι πολιτιστικοί χώροι συμβάλλουν στην προαγωγή του πολιτισμού ώστε να συντελείται σε πρώτο βαθμό η πολιτιστική διεργασία που είναι απαραίτητη για τη δημιουργία της αμφίδρομης σχέσης του Δημότη με τον πολιτισμό.

Ο Δήμος Ζωγράφου παράλληλα σχεδιάζει τη δημιουργία νέων πολιτιστικών χώρων, που θα προστεθούν στους ήδη υπάρχοντες.

4.2.5. ΈΡΓΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Ο Δήμος Ζωγράφου στοχεύει στον επανασχεδιασμό του Δήμου και των υπηρεσιών του, με γνώμονα την εξυπηρέτηση του πολίτη, τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης, την ανάπτυξη καινοτόμων δράσεων, την αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού.

Συγκεκριμένα ως προς αυτήν την κατεύθυνση ο Δήμος υλοποιεί το έργο «Ηλεκτρονική Εξυπηρέτηση πολιτών». Παράλληλα ο Δήμος πρόκειται να υλοποιήσει το έργο «Ολοκληρωμένο Γεωγραφικό – Πληροφοριακό Σύστημα Δήμου Ζωγράφου.»

Παράλληλα, αναπτύσσεται στο Δήμο το Ασύρματο Ευρυζωνικό Δίκτυο και οι Ευρυζωνικές Υπηρεσίες.

4.2.6. ΈΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

Η δράση του Δήμου υπέρ της κοινωνικής πρόνοιας με την ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης, την καταπολέμηση της ανεργίας, την προώθηση ίσων ευκαιριών για τα δύο φύλα, την ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου.

Η αναπτυξιακή πορεία του Δήμου στηρίζεται στην ενίσχυση του Κοινωνικού Προφίλ του, κάνοντας την καθημερινότητα των πολιτών πιο απλή, πιο ανθρώπινη.

Ο Δήμος Ζωγράφου επενδύοντας συνεχώς σε κοινωνικά έργα, όπως π.χ. τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ), το Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.), Βοήθεια στο Σπίτι, Πρόγραμμα Υποστήριξης Γυναικών, η Συμβουλευτική Υποστήριξη Ευπαθών Ομάδων συμβάλλει στη στήριξη των κοινωνικών δομών και στην αντιμετώπιση καίριων κοινωνικών προβλημάτων.

Παράλληλα ο Δήμος έχοντας αντιληφθεί τη νέα πραγματικότητα των σύγχρονων τρόπων διοίκησης, δρα σύμφωνα με τις προσαγές της εθνικής στρατηγικής αλλά και σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πολιτική. Μετέχει σε Ευρωπαϊκές Πρωτοβουλίες, σε Διακρατικά Προγράμματα, σε Διαδημοτικές Συνεργασίες για την ενίσχυση του πνεύματος συνεργασίας, ανταλλαγής πληροφοριών και κοινής αντιμετώπισης κύριων κοινωνικών προβλημάτων μεταξύ των πόλεων σε εθνικό αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

4.3.ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Ο νόμος 2218/1994 προβλέπει πως οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορούν να αναπτύξουν οποιαδήποτε δραστηριότητα που να προάγει τα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά και πνευματικά συμφέροντα των κατοίκων τους. Αντίστοιχα, στο μέτρο που οι Δημοτικές και οι κοινοτικές επιχειρήσεις συνδέονται με την εξυπηρέτηση των τοπικών υποθέσεων, έχουν τη συνταγματική κάλυψη για την άσκηση αντίστοιχων αρμοδιοτήτων. Ιδιαίτερα εκεί όπου το αντικείμενο των δημοτικών – κοινοτικών επιχειρήσεων είναι η άσκηση παραγωγικών – παροχικών δραστηριοτήτων (κατασκευή και συντήρηση δικτύων – παροχών, οδών, πλατειών, εγκαταστάσεων κλπ) που αποτελούν και το ουσιαστικότερο τμήμα των ΟΤΑ, η σύμπτωση του σκοπού της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της άσκησης των τοπικών υποθέσεων είναι προφανής. Την επιχειρηματική δραστηριότητα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης προβλέπει το ΠΔ 410/1995, όπως

αντικαταστάθηκε με το Ν. 3463/06. Σύμφωνα με αυτό, οι Δήμοι και οι Κοινότητες μπορούν να συνιστούν δικές τους επιχειρήσεις που ήδη υπάρχουν:

- Για την εκτέλεση έργων που έχουν σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού καθώς και την οικονομική εκμετάλλευση των έργων αυτών.
- Για την παραγωγή αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών που έχουν σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού.
- Για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που έχουν σκοπό την πραγματοποίηση εσόδων.
- Λειτουργεί στο Δήμο Τουριστικό και Ασφαλιστικό Γραφείο μέσω της ΔΕΑΔΗΖ, η οποία ανήκει εξολοκλήρου στο Δήμο Ζωγράφου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Η πολιτική της συνοχής, η αναθεωρημένη «Στρατηγική της Λισσαβόνας» και οι γενικότερες κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενσωματώθηκαν ουσιαστικά στις δράσεις 2007 – 2013. Η άμβλυση των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων, η αειφόρος ανάπτυξη και η κοινωνική σύγκλιση έπρεπε να είναι τα πρώτα μέληματα και να διαμορφωθούν παράλληλα με την επιχειρηματικότητα και την ανταγωνιστικότητα σε μια νέα διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για αυτό το λόγο λοιπόν ενισχύθηκε ο ρόλος της αυτοδιοίκησης στην Εφαρμογή του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007 – 2013. Στα βασικά Ευρωπαϊκά Κείμενα που συνθέτουν τους κανόνες οργάνωσης και διαχείρισης προγραμμάτων, ενισχύεται ιδιαίτερα ο ρόλος των τοπικών φορέων στο πλαίσιο της περιφερειακής αποκέντρωσης και περιφερειακής συνοχής.

Έτσι λοιπόν, το Σχέδιο Ευρωπαϊκής Συνταγματικής Συνθήκης περιέλαβε ως θεμελιώδη συστατικά του Ευρωπαϊκού οικοδομήματος, την περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση, την εδαφική συνοχή και την αρχή της επικουρικότητας, ορίζοντας ότι η άσκηση των αρμοδιοτήτων θα γίνεται σε επίπεδο τοπικών δομών. Ο ενισχυμένος τελικά ρόλος της αυτοδιοίκησης αποτυπώνεται στην ανάδειξη του κεντρικού ρόλου των πόλεων στους τομείς της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Το μοντέλο προώθησης της εδαφικής και κοινωνικής συνοχής είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ανάπτυξη των πόλεων.

Η αυτοδιοίκηση έχει σημαντική εμπειρία στην αξιοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με τη συμμετοχή της σε ποσοστό περίπου 50% στο συνολικό πλήθος έργων που υλοποιήθηκαν στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Συνεπώς για την περίοδο 2007 – 2013 επισημάνθηκαν τα εξής:

- Κάθε κράτος – μέλος καταρτίζει και υποβάλει στην Ευρωπαϊκή Ένωση το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ), το οποίο πρέπει να είναι συνεπές με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για την πολιτική συνοχής 2007 – 2013 και να συνδέεται με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων κάθε κράτους – μέλους.

- Το Ελληνικό ΕΣΠΑ έχει ως προτεραιότητες τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα:

- «Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας»
- «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα»
- «Ψηφιακή Σύγκλιση»
- «Περιβάλλον – Αειφόρος Ανάπτυξη»
- «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού»
- «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»
- «Διοικητική Μεταρρύθμιση»
- «Τεχνική Υποστήριξη και Εφαρμογές»

Τα πέντε Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα είναι:

- Αττικής
- Μακεδονίας – Θράκης
- Δυτικής Ελλάδας – Πελοποννήσου – Ιονίων Νήσων
- Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Ηπείρου
- Κρήτης – Νήσων Αιγαίου

5.1.ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Η δομή και η διάρθρωση της Αυτοδιοίκησης παρουσιάζει συνεχή εξέλιξη τα τελευταία χρόνια και απαιτεί συνεχή ενημέρωση, υψηλό βαθμό οργάνωσης και τεχνογνωσία.

Οι ΟΤΑ λειτουργούν πλέον σαν οργανωμένες επιχειρήσεις, αναδιαμορφώνοντας ριζικά τις σχέσεις πολιτικής, οικονομίας, αγορών, κοινωνίας, πολιτών, επικοινωνίας, πληροφόρησης και γνώσης.

Η αναζήτηση της καινοτομίας, της νέας πολιτικής και γενικότερα της ουσίας και της ρεαλιστικής προσέγγισης της νέας πραγματικότητας συνοψίζουν το πολιτικό ζητούμενο τόσο για την Αυτοδιοίκηση όσο και για τους πολίτες.

Η «ρεαλιστική προσέγγιση της νέας πραγματικότητας» για τη δημοτική πολιτική αφορά στην ύπαρξη Κεντρικού Στόχου – Στρατηγικού Σχεδιασμού. Αναμφισβήτητη η αγάπη για τον τόπο είναι η εναρκτήρια προϋπόθεση για την προσπάθεια της διαρκούς βελτίωσης της καθημερινότητας. Σύμφωνα με τις αντιλήψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης το σχέδιο “neighborhood concept” αποτελεί προτεραιότητα για τις μεγαλουπόλεις όπου η αποξένωση των ανθρώπων και η ανάγκη για επικοινωνία και η αίσθηση εξυπηρέτησης και αλληλεγγύης, κυρίως για τους ηλικιωμένους αλλά και για τους νέους, είναι επιτακτική συντηρώντας με αυτό τον τρόπο το αίσθημα ασφάλειας.

Βασικός στόχος του Στρατηγικού Σχεδιασμού συνοπτικά για το Δήμο Ζωγράφου, είναι οι κάτοικοι να συμμετέχουν στις δράσεις της δημοτικής αρχής για μια πόλη «βιώσιμη», μια πόλη που όλοι θα μπορούν να ζουν συμφιλιωμένοι με τις πραγματικότητες και τις ιδιαιτερότητές της. Κατά συνέπεια θα επιδιωχθεί η αποκατάσταση της λειτουργικής ενότητας της πόλης.

Αναλυτικότερα και ειδικότερα ο ΣΤΟΧΟΣ θα επιτευχθεί με:

- Κοινωνικές – πολιτιστικές – αθλητικές δράσεις για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων
- Δράσεις για την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα στο Δήμο, με δεδομένη την υφιστάμενη κατάσταση και τις επικρατούσες γενικές συνθήκες της οικονομικής κρίσης
- Περιβαλλοντικές ρυθμίσεις – δραστηριότητες, τις οποίες χρειάζεται ο Δήμος για να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων
- Κυκλοφοριακές παρεμβάσεις – αντιμετώπιση προβλήματος στάθμευσης.

Σύνοψη Αναπτυξιακού Οράματος – Κοινωνική Αναγκαιότητα

Οι προτεραιότητες του Δήμου Ζωγράφου συμβαδίζουν με τις περιφερειακές και εθνικές προτεραιότητες και εστιάζονται στα παρακάτω:

- Στην ολοκλήρωση των βασικών υποδομών μεταφορών και περιβάλλοντος
- Στην ολοκλήρωση των παρεμβάσεων αναδιάρθρωσης της παραγωγικής βάσης (ενίσχυση επιχειρηματικότητας, προσέλκυση επενδύσεων, χωροταξικός σχεδιασμός)
- Στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και προστασίας του οικολογικού αποθέματος.
- Στην ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας, στην ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων, στην ενίσχυση του ρόλου των αστικών κέντρων.
- Στην άρση της απομόνωσης, στην τόνωση της δημογραφικής ανάπτυξης και με την ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών
- Στη διάχυση της γνώσης και της καινοτομίας, στη στήριξη συλλογικών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών με εξωστρεφή χαρακτηριστικά και στην καλλιέργεια της σχέσης τουρισμού – πολιτισμού

- Στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και στη στήριξη των Τοπικών Πρωτοβουλιών για την Απασχόληση

Ο Δήμος Ζωγράφου προκρίνει δράσεις που θα καταστήσουν τα αστικά κέντρα βιώσιμα με την περιβαλλοντική και ταυτόχρονα οικονομική έννοια του όρου και θα βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα μέσα από την προσέλκυση επιχειρήσεων και επιχειρηματιών. Θα καταβληθεί προσπάθεια ώστε οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις να μην διακυβεύουν τη δομή και την ήπια λειτουργία των υπό ανάπτυξη περιοχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η Μεθοδολογία της έρευνας αναλύεται μέσα από τρεις βασικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται σε μία μελέτη: το θετικισμό, τη φαινομενολογία και την ενεργητική μελέτη. Υπάρχουν ποικίλα μέσα μεθοδολογίας έρευνας. Εδώ θα επικεντρωθούμε στα τρία πιο βασικά, το θετικισμό, τη φαινομενολογία και την ενεργητική μελέτη.

Ο θετικισμός και η φαινομενολογία είναι φιλοσοφικές έννοιες των κοινωνικών επιστημών. Κάθε φιλοσοφική έννοια έχει τις δικές της αρχές και αξίες και στηρίζεται σε διαφορετικές ερευνητικές απόψεις. Φυσικά κάθε ερευνητής ακολουθεί κάποιες από τις φιλοσοφικές αυτές έννοιες. Συχνότερα οι ερευνητές στηρίζονται στην αντίστροφη φιλοσοφία κατά τη διάρκεια της μελέτης τους δηλαδή αντιστρέφουν τα γεγονότα προκειμένου να δούνε τι θα γινόταν στην πραγματικότητα αν τα γεγονότα θα συνέβαιναν διαφορετικά. Ο θετικισμός σαν φιλοσοφία παρουσιάζει πως πραγματικά είναι τα γεγονότα και πώς θα έπρεπε να τα μελετήσουμε στηριζόμενοι σε λογικά επιχειρήματα προκειμένου να φτάσουμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα .

Κάποια από τα βασικά συμπεράσματα στα οποία καταλήγουμε χρησιμοποιώντας αυτή τη μέθοδο είναι: 1) Ότι ο ερευνητής πρέπει να λειτουργεί ανεξάρτητα και ανεπηρέαστα προκειμένου να καταλήξει σε σωστά συμπεράσματα. 2) Ο ερευνητής πρέπει να στηρίζεται μόνο σε στοιχεία τα οποία απορρέουν από την ερευνά του και όχι από τα προσωπικά του πιστεύω και τις αξίες που τον χαρακτηρίζουν. 3) Ο ερευνητής πρέπει να δίνει σημασία μόνο στα γεγονότα. Συγχρόνως πρέπει να γνωρίζει τις γνώμες άλλων ερευνητών να έχει γνώση της βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας του θέματος που αναλύει άλλα και της νομοθεσίας που το διέπει αν υπάρχει. Ο ερευνητής εφόσον έχει γνώση όλων των παραπάνω πρέπει να έχει την αφαιρετική ικανότητα να κρατάει από όλα τα στοιχεία που γνωρίζει μόνο αυτά που πραγματικά των ενδιαφέρουν. 4) Ο ερευνητής πρέπει να υποστηρίξει το θέμα του χρησιμοποιώντας λειτουργικά μέσα όπως ερωτηματολόγια έχοντας ένα μεγάλο δείγμα προκειμένου να προχωρήσει σε στατιστική ανάλυση.

Αντίθετα με τον θετικισμό η φαινομενολογική έρευνα παρουσιάζει τον κόσμο να στηρίζεται μόνο σε κοινωνικά θεμέλια και όχι σε αντικειμενικά . Γι αυτό το λόγο

ο ερευνητής δεν χρειάζεται να στηριχτεί σε ανάλυση συμπεριφορών και γεγονότων αλλά σε φαινομενικά κριτήρια όπως η εμπειρία . Ο ερευνητής μπορεί να μελετάει τους γύρω του ακόμα και τον ίδιο του τον εαυτό, όποτε όμως τον “συμφέρει” μπορεί να αφαιρέσει τον εαυτό του από αυτή τη μελέτη.

Από την άλλη στην φαινομενολογική μέθοδο ο ερευνητής πέρα από την επιφάνεια των γεγονότων πρέπει να ερευνήσει και τους δευτερεύοντες παράγοντες στους οποίους στηρίζονται αυτά τα γεγονότα. Πρέπει να ελέγχει το κάθε στοιχείο σαν μια ολοκληρωμένη εικόνα , και να παράγει τις δικές του ιδέες και αντιλήψεις . Σε γενικές γραμμές η φαινομενολογική έρευνα βασίζεται σε γνώμες και αντιλήψεις άλλων πάνω στις οποίες πρέπει να στηρίζεται ο ερευνητής για να διαμορφώσει τις δικές του ιδέες και απόψεις για το θέμα.

Η τρίτη ερευνητική μέθοδος είναι η δραστική έρευνα. Αυτή η μέθοδος δανείζεται πολλά από τις προηγούμενες. Η βασική παράμετρος αυτής της μεθόδου είναι η βάση για την αλλαγή . Η αλλαγή είναι ο βασικός στόχος μιας έρευνας. Το κλασικό μοντέλο της δραστικής μελέτης στηρίζεται σε πέντε βασικές παραμέτρους: σκοπός και επιλογή, μελέτη, αλλαγή βασισμένη σε στοιχεία - πληροφορίες αλλά και την αίσθηση του ερευνητή, προσωπική άποψη στην έρευνα, γνώσεις.

Σκοπός και επιλογή: Σημαίνει ότι η δραστική έρευνα δεν δέχεται την επιστήμη απόλυτα ανεξάρτητη από τις αξίες και τονίζει τη σημασία της πιθανότητας σε σχέση με την πρόβλεψη. Οι άνθρωποι πρέπει να έχουν ξεκάθαρες αξίες προκειμένου να έχουν ποιο ξεκάθαρες βλέψεις αλλά και να μπορούν να τις επιτύχουν.

Μελέτη: Η δραστική έρευνα είναι ένας συνδυασμός επίλυσης ρεαλιστικών και πρακτικών προβλημάτων . Οπότε η έρευνα βοηθάει στην επίλυση προβληματικών καταστάσεων, χρησιμοποιώντας υπαρκτές θεωρίες και όχι κατασκευασμένες. Η μελέτη επικεντρώνεται στο πρόβλημα αλλά και στην επίλυση του.

Αλλαγή βασισμένη σε στοιχεία - πληροφορίες αλλά και την αίσθηση του ερευνητή: Αυτή η παράμετρος βοηθάει στην περίπτωση που η αλλαγή είναι ο απόλυτος στόχος του ερευνητή . Ο ερευνητής κάνει συστηματική συλλογή στοιχείων μέχρι να επιτύχει το στόχο του.

Προσωπική άποψη στην έρευνα: Η προσωπική άποψη στην έρευνα παίζει ρόλο προκειμένου να βάλει ο ερευνητής την δική του σφραγίδα στην έρευνα.

Γνώσεις: Ο ερευνητής προτού αρχίσει την ερευνά του πρέπει να αυξήσει τις γνώσεις του προκειμένου να επιτύχει τον στόχο του δηλαδή να επιλύσει τα προβλήματα του οργανισμού που αναλύει.

Ο μελετητής πρέπει να επικεντρωθεί στην δραστική έρευνα συμπεριλαμβάνοντας και άλλους ανθρώπους σε αυτήν και στη διαδικασία αλλαγής να συμπεριλάβει όλα τα τμήματα του οργανισμού. Πρέπει να λάβει υπόψη του τους ανθρώπινους παράγοντες που επηρεάζουν την κατάσταση χρησιμοποιώντας τεστ, συνεντεύξεις, ερωτηματολόγια.

6.1. ΠΟΣΟΤΙΚΗ

Η ποσοτική έρευνα είναι αυτή που χρησιμοποιούνται στατιστικά μοντέλα για να αναλυθούν τα αποτελέσματα της. Η ποσοτική έρευνα γίνεται κυρίως με το ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο είναι ένα ειδικό έντυπο που περιλαμβάνει συνήθως τυποποιημένες ερωτήσεις για τη συλλογή συγκεκριμένων στοιχείων. Αποτελεί την πιο δημοφιλή μέθοδο συλλογής πρωτόγεννων στοιχείων. Βέβαια , η χρήση του ερωτηματολογίου είναι συνυφασμένη με τη διενέργεια δημοσκοπήσεων. Εν τούτοις, ερωτηματολόγια χρησιμοποιούνται και σε πειραματικές μελέτες, αλλά και έρευνες. Η σύνταξη του ερωτηματολογίου είναι ένας από του σημαντικότερους παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα των στοιχείων που θα συλλέγουν. Υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία που περιγράφεται παρακάτω για να πάρει το ερωτηματολόγιο την τελική του μορφή. Αυτή έχει 7 στάδια τα οποία είναι (Mc Daniel, C & Gates,R (1995):

1. Προκαταρκτικές αποφάσεις. Ο ερευνητής πρέπει να καθορίσει
 - Τι είδους πληροφορίες είναι αναγκαίο να συλλέγουν
 - Από ποιους θα συλλέγουν
 - Με ποια μέθοδο θα συλλέγουν οι πληροφορίες
2. Αποφάσεις για το περιεχόμενο των ερωτήσεων. Αυτές αφορούν περισσότερο στις πληροφορίες που θα συλλέγουν, παρά στη μορφή και στο ύψος της κάθε ερώτησης χωριστά. Σε αυτό εδώ το στάδιο πρέπει να εξετάσουμε αν μια ερώτηση είναι αναγκαία και μετά αν η ερώτηση είναι ικανοποιητική – επαρκής, ώστε να μας δώσει τις απαιτούμενες πληροφορίες
3. Αποφάσεις για την διατύπωση των ερωτήσεων. Το στάδιο αυτό αφορά στη

φρασεολογία και το λεξιλόγιο που θα χρησιμοποιηθούν για να διατυπωθεί η κάθε ερώτηση.

4. Αποφάσεις για το τύπο των ερωτήσεων. Στο στάδιο αυτό ο ερευνητής πρέπει να αποφασίσει για το τύπο των ερωτήσεων. Υπάρχουν τρεις τύποι ερωτήσεων.

- Ανοιχτές, είναι αυτές που δίνουν την δυνατότητα και την ελευθέρια στον ερωτώμενο να απαντήσει στην ερώτηση όπως αυτός νομίζει, χρησιμοποιώντας τις δικές του λέξεις
- Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, αυτές παρέχουν την δυνατότητα στον ερωτώμενο να επιλέξει μεταξύ πολλών προεπιλογών απαντήσεων. Σε ορισμένες περιπτώσεις η απάντηση θα είναι μόνο μια, ενώ σε άλλες, μπορεί να δοθούν περισσότερες από μια απαντήσεις.
- Οι διχοτομικές ερωτήσεις επιτρέπουν στον ερωτώμενο να επιλέξει μόνο μια από τις δυο δυνατές απαντήσεις.

5. Αποφάσεις για τη σειρά των ερωτήσεων. Οι ερωτήσεις πρέπει να έχουν μια λογική

σειρά. συνήθως αρχίζουν με κάποιες ερωτήσεις γενικού περιεχομένου και για να γνωρίζει ο ερευνητής κάποια δημογραφικά χαρακτηριστικά και στην συνέχεια πάει στις γενικές ερωτήσεις και από εκεί σε κάποιες ποιο ειδικές.

6. Αποφάσεις για τη διάταξη και εμφάνιση του ερωτηματολογίου. Ένα ερωτηματολόγιο πρέπει να έχει μια επαγγελματική εμφάνιση, έτσι ο ερευνητής πρέπει

να προσέξει την στοίχιση των ερωτήσεων τις γραμματοσειρές κ.τ.λ.

7. Αποφάσεις για το προέλεγχο και την αναθεώρηση του ερωτηματολογίου. σκοπός είναι να γίνει ένας προέλεγχος έτσι ώστε να διορθωθούν τυχόν λάθη ή ατέλειες. συνήθως δίνεται ένα μικρό δείγμα στην αγορά ώστε να δουν τις αντιδράσεις του κοινού πριν αρχίσει η ερευνά.

6.2. ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Η ποιοτική έρευνα αποτελείται από την σε βάθος συνέντευξη, την ομάδα εστίασης ενδιαφέροντος, τις συγκεκαλυμμένες τεχνικές και την παρατήρηση. Η χρήση αυτών παρουσιάζει αλματώδη αύξηση την τελευταία δεκαετία, τόσο στις

ΗΠΑ, όσο και στην Ευρώπη.

1. ΣΕ ΒΑΘΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Σύμφωνα με την μέθοδο αυτή, ο ερευνητής πραγματοποιεί μια «πρόσωπο με πρόσωπο» συνέντευξη με τον ερωτούμενο, η οποία συνήθως διαρκεί 30-45 λεπτά. Ο ερευνητής δεν έχει μια σειρά προκαθορισμένων ερωτήσεων που πρέπει να απαντήσει ο ερωτώμενος, όπως συμβαίνει με τη χρήση του ερωτηματολογίου. Αντίθετα έχει την ευχέρεια να δημιουργήσει ερωτήσεις, να ζητήσει διευκρινίσεις για συγκεκριμένες απαντήσεις και γενικώς να προσπαθήσει να συλλέξει τις καλύτερες, κατά το δυνατόν πληροφορίες. Η σε βάθος συνέντευξη θεωρείται ως η καταλληλότερη τεχνική για τη συλλογή πληροφοριών στις εξής περιπτώσεις (Tull, D. & Hawkins, D. (1987) :

- Όταν απαιτείται απόλυτη και πλήρης διευκρίνιση για τις συμπεριφορές, επιθυμίες, τάσεις, γνώμες διαθέσεις και ανάγκες των καταναλωτών.
- Όταν το προς μελέτη θέμα θεωρείται προσωπικό και «απόρρητο»
- Όταν το προς ερευνά θέμα θεωρείται ευαίσθητο και συναισθηματικό
- Όταν η φύση του θέματος μπορεί να αναγκάσει τους ερωτούμενους να συμφωνήσουν με τη γνώμη των μελών μια ομάδας και να δώσουν κοινωνικά αποδεκτές απαντήσεις
- Όταν απαιτείται λεπτομερείς κατανόηση πολύπλοκο αποφάσεων ή και συμπεριφορών.
- Όταν οι συνεντεύξεις γίνονται με επαγγελματίες για τη φύση της δουλεία τους.

Το μεγάλο πλεονέκτημα είναι η πληθώρας των πληροφοριών που μπορεί να συλλέξει κανείς. Από την άλλη, απαιτούνται ερευνητές που να διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα, αλλά και κάποιες ειδικές δεξιότητες.

2. ΟΜΑΔΑ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ (FOCUS GROUP)

Στην μέθοδο αυτή ένας μικρός αριθμός ατόμων συνήθως 8 – 12, συγκεντρώνονται σε κάποιο χώρο, για να μιλήσουν για το θέμα, που ενδιαφέρει τον ερευνητή. Ο χώρος αυτός είναι ειδικά διαμορφωμένος με την ύπαρξη μονόδρομου καθρέπτη, για να είναι δυνατή η παρακολούθηση της συζήτησης από τον ερευνητή, καθώς και όλων των απαραίτητων οπτικοακουστικών μέσων. Η

συζήτηση κατευθύνεται από τον συντονιστή και διαρκεί συνήθως από μια έως τρεις ώρες. Η τεχνική μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμη για τις παρακάτω περιπτώσεις

- Για τη γέννηση ιδεών σχετικών με την ανάπτυξη νέων προϊόντων
- Για την αξιολόγηση νέων προϊόντων
- Για την ανάπτυξη της επικοινωνιακής και διαφημιστής στρατηγικής ενός προϊόντος
- Για το σχεδιασμό ερωτηματολογίου
- Για τη δημιουργία υποθέσεων που μπορούν να ελέγχουν στατιστικά μεταγενέστερα.

Η σύνθεση των συμμετεχόντων γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να αντανακλά τα χαρακτηριστικά της αγοράς στόχο για τη οποία ενδιαφέρεται ο ερευνητής. Οι συμμετέχοντες συνήθως επιλέγονται με τέτοιο τρόπο ώστε η ομάδα που θα προκύψει να είναι σχετικά ομοιογενής για να περιορίζονται όσο το δυνατόν οι αντεγκλήσεις και οι συγκρούσεις. Ο ρόλος του συντονιστή είναι πολύ κρίσιμος για τη συνολική διαδικασία. Σε γενικές γραμμές, ο συντονιστής, πρέπει να προσπαθεί να κινηθεί σε τρία επίπεδα.

1. Να δημιουργήσει την κατάλληλη άνετη ατμόσφαιρα μεταξύ των συμμετεχόντων, να καθιερώσει τους στόχους της ομάδας και να θεσμοθετήσει τους κανόνες συμπεριφοράς.
2. Να προκαλέσει έντονες συζητήσεις μεταξύ των συμμετεχόντων σε θέματα 'κλειδιά'
3. Να συνοψίσει τις απαντήσεις των συμμετεχόντων και να καθορίσει την έκταση της συμφωνίας τους με τις απαντήσεις αυτές.

3. ΣΥΓΚΕΚΑΛΥΜΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Οι συγκεκριμένες τεχνικές έχουν τη βάση τους στη θεωρία ότι η περιγραφή αντικειμένων απαιτεί ερμηνεία και η ερμηνεία που δίνεται από τον ερωτώμενο εκφράζει τη στάση του, τις αξίες του και τα πιστεύω του. όσο πιο αφηρημένο είναι το αντικείμενο που πρέπει να περιγράψει τόσο πιο αναγκασμένος είναι να αποκαλύψει τον εσωτερικό του κόσμο ώστε να κάνει την περιγραφή. Οι τεχνικές όπως οι εξής (Dibb, Simkin, Pride and Ferrell, 1994):

- Συσχετισμός λέξεων. Στη μέθοδο αυτή ο ερευνητής παρουσιάζει μια κατάσταση με διάφορες λέξεις και ζητάει από τον ερωτώμενο να πει την πρώτη λέξη που έρχεται στο μυαλό του. Η κατάσταση των λέξεων περιλαμβάνει λέξεις που είναι ουδέτερες, ώστε να μην αποκαλυφθεί ο σκοπός της μελέτης.
- Συμπλήρωση φράσης. Στην τεχνική αυτή, ο ερωτώμενος καλείται να συμπληρώσει μια ημιτελή φράση με τις πρώτες σκέψεις που έρχονται στο μυαλό του. Οι απαντήσεις αυτές καταγράφονται «λέξη προς λέξη» και στη συνέχεια αναλύονται.
- Συμπλήρωση ιστορίας. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή δίνεται στον ερωτώμενο μιας ημιτελής ιστορίας, την οποία καλείται να συμπληρώσει
- Συμπλήρωση εικόνας. Στη μέθοδο αυτή δίνεται στον ερωτώμενο μια εικόνα που παρουσιάζει ένα ή περισσότερα άτομα σε κάποια κατάσταση. Ένα ή περισσότερα από αυτά τα άτομα φαίνεται να έχει – έχουν εκφέρει μια γνώμη ή να έχει – έχουν πει κάτι., ενώ τα άλλα άτομα φαίνονται να είναι έτοιμα να απαντήσουν ή να σκέφτονται κάτι.. Ο ερωτώμενος πρέπει να συμπληρώσει αυτές τις απαντήσεις ή σκέψεις. Όπως και στις προηγούμενες τεχνικές, ο ερωτώμενος δίνει απαντήσεις που αντανακλούν το υποσυνείδητο του.
- Έλεγχος θεματικής αντίληψης. Στην τεχνική αυτή δίνεται στον ερωτώμενο μια εικόνα ή σειρά εικόνων που πρέπει να μελετήσει για ένα σύντομο χρονικό διάστημα. Στη συνέχεια καλείται να γράψει μια ιστορία στην οποία να περιγράφει τι νομίζει ότι συμβαίνει ή ότι θα συμβεί στην εικόνα. Ο τρόπος με τον οποίο άπαντα οδηγεί στην ερμηνεία του, καθώς και στη στάση του, για το αντικείμενο της μελέτης.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Αυτή η μέθοδος είναι η παρατήρηση και καταγραφή της συμπεριφοράς δίχως λεκτική επικοινωνία. Οι πληροφορίες που μπορούν να συγκεντρωθούν είναι απεριόριστες. Πρέπει να σχεδιάζεται και να εκτελείται συστηματικά και προγραμματισμένα. Υπάρχουν τρεις λόγοι που κάνουν την παρατήρηση την επιθυμητή μέθοδο συλλογής στοιχείων.

1. Οι καταναλωτές πολλές φορές δεν μπορούν να θυμηθούν συμπεριφορές ή λόγους συμπεριφορών
2. Σε αρκετές περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα στην κατανάλωση «αρνητικών»προϊόντων, οι καταναλωτές δεν επιθυμούν να δώσουν απαντήσεις ή έχουν την τάση να αποκρύπτουν τον συνολικό όγκο κατανάλωσης των προϊόντων αυτών.

6.3. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΕΙΓΜΑ

Το δείγμα ορίζεται από τους Mc Daniel, C & Gates,R στο βιβλίο τους «Marketing Research Essentials», ως το αριθμητικό δεδομένο, βάση του οποίου ο ερευνητής επιλέγει με τυχαίο ή όχι τρόπο το μέγεθος των ερωτώμενων το οποίο πρόκειται να έχει η έρευνα την οποία θα διεξάγει. Ουσιαστικά το δείγμα βοηθά τον ερευνητή να βάλει σε συγκεκριμένες ασφαλιστικές δικλίδες την έρευνα του, να έχει μια σαφή εικόνα της γνώμης της ομάδας που επέλεξε να ερευνήσει και σε γενικές γραμμές να μπορεί να αποδείξει αριθμητικά ότι όντως οι ερωτώμενοι είναι ικανοποιητικού αριθμού οπότε και οι απαντήσεις όντως επιβεβαίωσαν και τα ερευνητικά μας ερωτήματα και τις υποθέσεις μας (Mc Daniel, C & Gates,R (1995).

6.4. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ / ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Στόχος της επικείμενης έρευνας είναι να διαπιστωθεί η υπάρχουσα εικόνα για το δήμο Ζωγράφου από τους εργαζόμενους στο δήμο του και αν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο η αναπτυξιακή του τάση. Σύμφωνα με τον Παρασκευόπουλο (1993), η ποσοτική έρευνα χρησιμοποιείται όταν ο ερευνητής θέλει να ερευνήσει σε βάθος έναν οργανισμό, στη παρούσα φάση έναν δήμο, αλλά και όταν θέλει να έχει μια άποψη από το σύνολο του. Η ποσοτική έρευνα είναι η πλέον κατάλληλη μεθοδολογία για την παρούσα έρευνα, αφού η διερεύνηση ενός προβλήματος δεν είναι ο σκοπός και στόχος της έρευνας αλλά η γενίκευση και η καθιέρωση των μεταβλητών που αποτελούν το εξεταζόμενο μοντέλο και η εφαρμογή αυτού. Εναλλακτική μέθοδος θα ήταν η ποιοτική διερεύνηση του προβλήματος όπου συνεντεύξεις θα οδηγούσαν στην παράθεση του 'προβλήματος' από την οπτική των συμμετεχόντων (Παρασκευόπουλου Ι.(1993).

6.5. ΔΕΙΓΜΑ / ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Σαν δείγμα επιλέξαμε περίπου 50 άτομα τα οποία εργάζονται στο δήμο Ζωγράφου, είτε ως απλοί υπάλληλοι, είτε ως προϊστάμενοι ή διευθυντές, άτομα τα οποία προέρχονται από διάφορες βαθμίδες του δήμου. Η εστίαση μόνο σε διοικητικά ή μόνο σε χαμηλόβαθμα στελέχη είναι λανθασμένη, αφού η κάθε πλευρά μπορεί να εξέφραζε μια δική της άποψη, χωρίς να λάβει υπόψιν της και την άλλη γνώμη μέσα στο δήμο. Η εστίαση και στους δυο θα δώσει μια πιο εμπειριστατωμένη θέση σε σχέση με το τι συμβαίνει στον δήμο και το πώς λειτουργεί .Η στρατηγική της δειγματοληψίας είναι δειγματοληψία ευκολίας (opportunity sampling) (Fondaneche D., (2000))

6.6. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

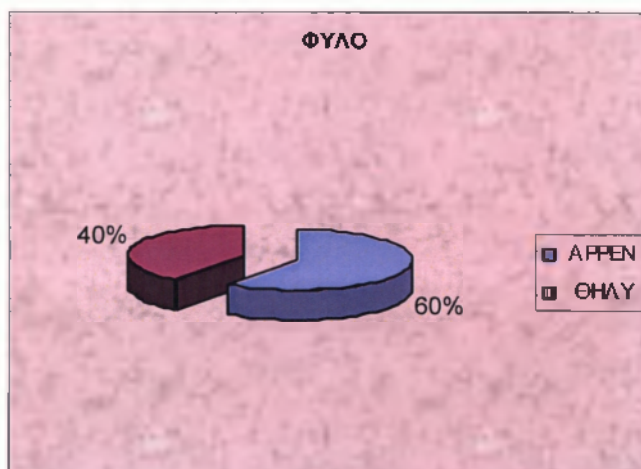
Ένας περιορισμός ήταν η πίεση του χρόνου για την επιτυχή διεξαγωγή της έρευνας στο προκαθορισμένο χρονικό πλαίσιο Ένας ακόμη περιορισμός ήταν οι ενδεχόμενες αναστολές των συμμετεχόντων ως προς την συμπλήρωση των ερωτηματολογίων. Λύση σε αυτό έχει δοθεί με βάση τον δεοντολογικό κώδικα τον οποίο εφαρμόζει η έρευνα , μέσα από τον οποίο έγινε σαφές σε όλους τους συμμετέχοντες ότι τα προσωπικά τους στοιχεία θα χρησιμοποιηθούν μόνο και μόνο για την ολοκλήρωση της παρούσας πτυχιακής, δεν θα δημοσιευθούν καθώς επίσης θα τηρηθεί απόλυτη εχεμύθεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1.ΦΥΛΟ

I. ΑΡΡΕΝ

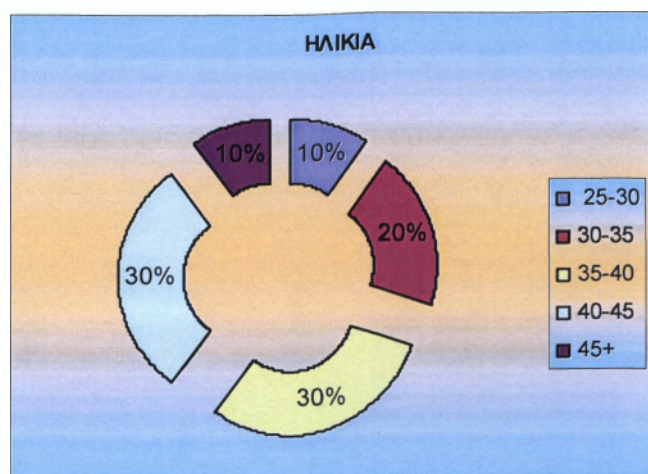
II. ΘΗΛΥ

Στο παρόν ερώτημα, παρατηρούμε από το παραπάνω αναλυτικό γράφημα ότι οι άνδρες υπερτερούν έναντι των γυναικών με ποσοστό της τάξης του 60% έναντι του 40% των γυναικών.

2. ΗΛΙΚΙΑ

- I. 25-30
- II. 30-35
- III. 35-40
- IV. 40-45
- V. 45+
- VI.

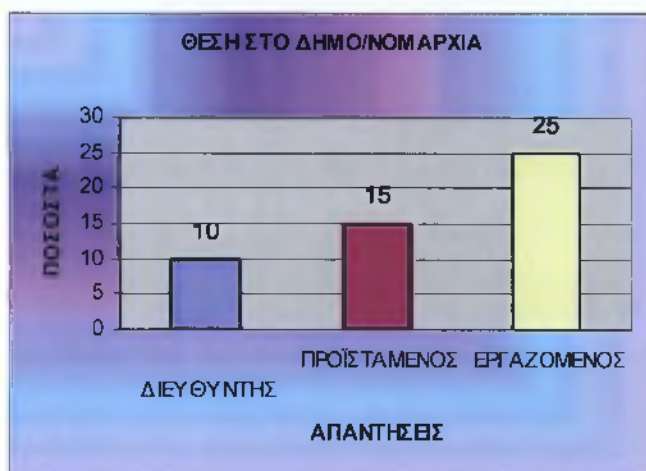

Όσον αφορά τις ηλικίες των συμμετεχόντων στην έρευνα, το 10% είναι από 25 έως 30 ετών, το 20% από 30 έως 35 ετών, το 30% από 35 έως 40 ετών, το 30% από 40 έως 45 ετών και το 10% από 45 ετών και άνω.

Οι ηλικίες που έχουν τα μεγαλύτερα ποσοστά, είναι μεταξύ 35 και 45 ετών.

3.ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟ

- I. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
- II. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
- III. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ

Σχετικά με τη θέση τους στο Δήμο ή τη Νομαρχία, οι 10 από τους 50 ερωτηθέντες, ανήκουν σε διευθυντική θέση, οι 15 είναι σε θέση προϊσταμένου και οι 25 που έχουν και τον μεγαλύτερο αριθμό, είναι εργαζόμενοι.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Η ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΒΟΗΘΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΟΣ ΤΟΠΟΥ

ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

ΣΥΜΦΩΝΩ

ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

Παραπάνω τέθηκε το ερώτημα αν η αυτοδιοίκηση βοηθά στην ανάπτυξη ενός τόπου, όπου η πλειοψηφία με ποσοστό της τάξης του 40% δήλωσε ότι συμφωνεί πολύ, το 30% επίσης συμφωνεί με κάτι τέτοιο, το 10% δεν πήρε συγκεκριμένη θέση, το 10% διαφώνησε και τέλος το 10% διαφώνησε πολύ.

2.Η ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΒΟΗΘΑ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

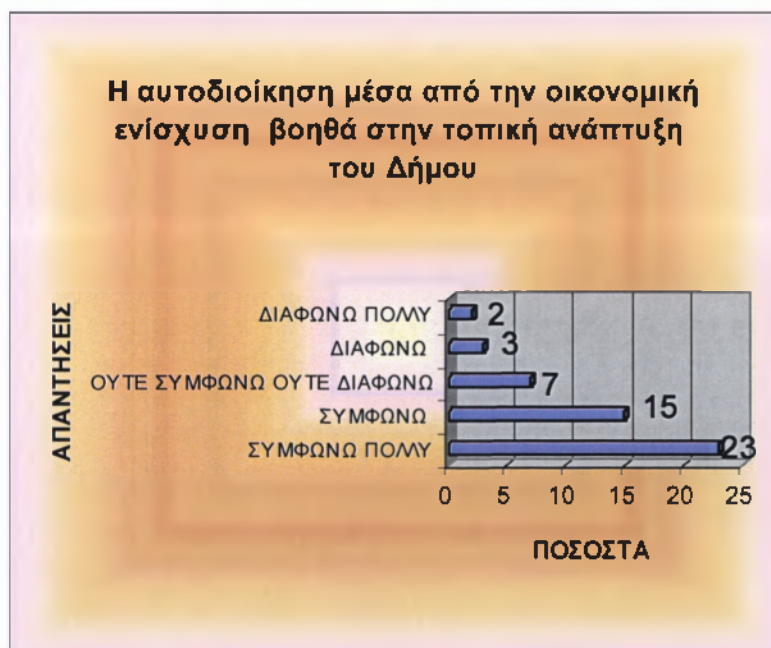
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

ΣΥΜΦΩΝΩ

ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

Παραπάνω τέθηκε το ζήτημα αν η αυτοδιοίκηση μέσα από την οικονομική ενίσχυση βοηθά στην τοπική ανάπτυξη.

Οι 23 από τους συμμετέχοντες με φανερό την πλειοψηφία των απαντήσεων, συμφώνησαν πολύ, οι 15 επίσης συμφώνησαν, οι 7 ούτε συμφώνησαν ούτε διαφώνησαν χωρίς να πάρουν θέση, οι 3 διαφώνησαν, ενώ μόλις 2 διαφώνησαν πολύ.

3.Η ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΒΟΗΘΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

ΣΥΜΦΩΝΩ

ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

Όσον αφορά το αν η αυτοδιοίκηση βοηθά στην προβολή ενός τόπου, το 54% με πλειοψηφία απαντήσεων δήλωσε ότι συμφωνεί πολύ, το 26% επίσης συμφωνεί, το 10% δεν παίρνει θέση, το 6% διαφωνεί και το 4% επίσης διαφωνεί πολύ.

4.0 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΕΡΓΑΖΕΣΤΕ ΕΧΕΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

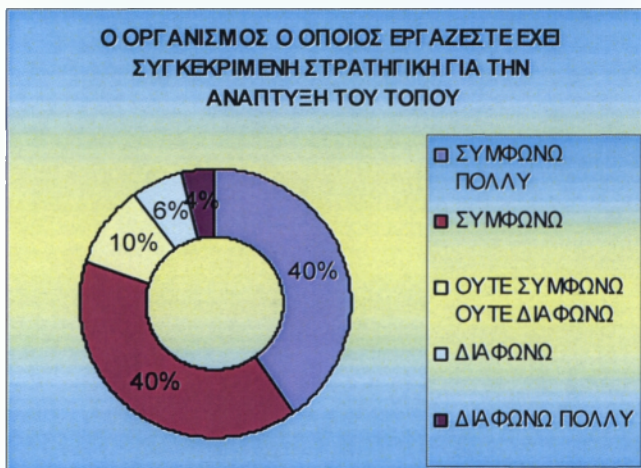
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

ΣΥΜΦΩΝΩ

ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

Σχετικά με το αν ο οργανισμός που είναι οι συμμετέχοντες στην έρευνα έχει συγκεκριμένη στρατηγική για την ανάπτυξη του τόπου, η συντριπτική πλειοψηφία με ποσοστό 40% δήλωσε ότι συμφωνεί πολύ, το 40% επίσης συμφώνησε, το 10% δεν έλαβε συγκεκριμένη θέση, το 6% διαφώνησε και το 4% διαφώνησε πολύ.

5.Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΕΡΓΑΖΕΣΤΕ ΒΟΗΘΑ ΜΕΣΩ ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΩΝ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

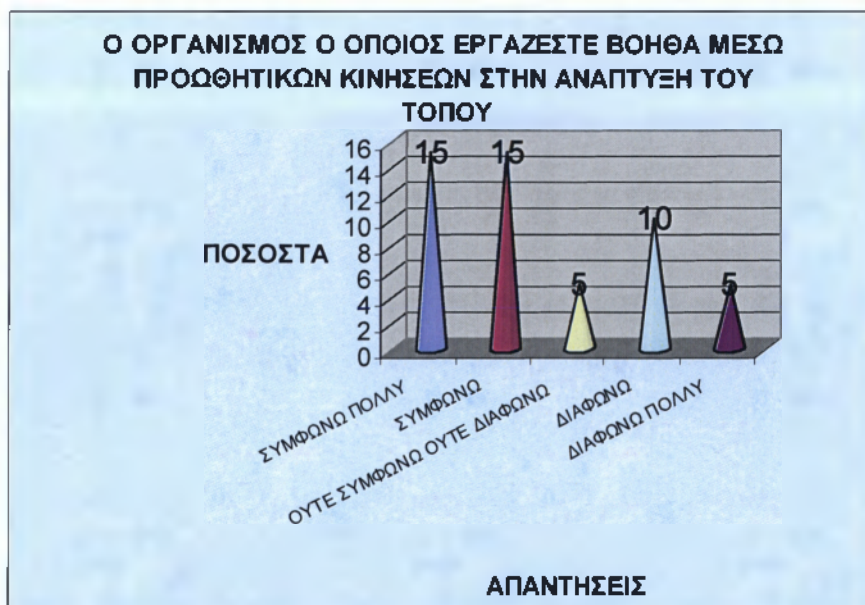
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

ΣΥΜΦΩΝΩ

ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

Στο παραπάνω γράφημα, παρατηρούμε τα αποτελέσματα που προέκυψαν από το ερώτημα αν ο οργανισμός στον οποίο εργάζονται οι ερωτηθέντες βοηθά μέσω προωθητικών κινήσεων στην ανάπτυξη του τόπου.

Οι 15 από αυτούς συμφώνησαν πολύ με αυτό, οι 15 επίσης συμφώνησαν, οι 5% ούτε συμφώνησαν ούτε διαφώνησαν, οι 10 διαφώνησαν και οι 5 διαφώνησαν πολύ. Η πλειοψηφία μοιράστηκε ανάμεσα σε αυτούς που συμφώνησαν και αυτούς

που συμφώνησαν πολύ ότι ο οργανισμός τους βοηθά στην ανάπτυξη του τόπου μέσω προωθητικών κινήσεων.

6.ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΟΙ ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΝΟΜΑΡΧΙΕΣ ΕΧΟΥΝ ΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΕ ΕΝΑΝ ΤΟΠΟ

I. ΝΑΙ

II. ΟΧΙ

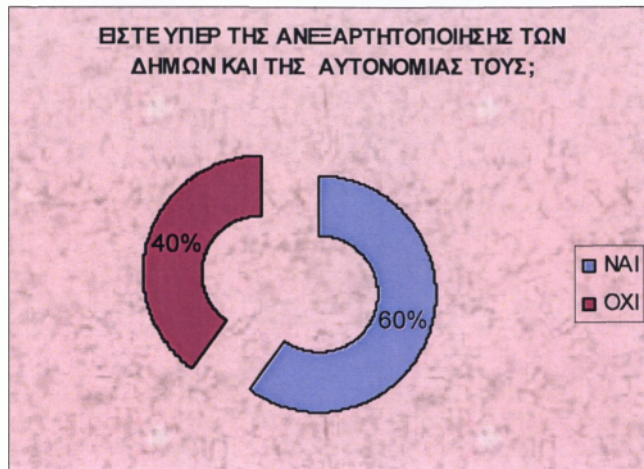

Σχετικά με το αν θεωρούν οι συμμετέχοντες στην έρευνα ότι οι Δήμοι και οι Νομαρχίες έχουν να προσφέρουν περισσότερες υπηρεσίες σε έναν τόπο, οι 76% με τις περισσότερες δοσμένες απαντήσεις απάντησαν θετικά, ενώ το 24% αρνητικά.

7.ΕΙΣΤΕ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥΣ

I. ΝΑΙ

II. ΟΧΙ

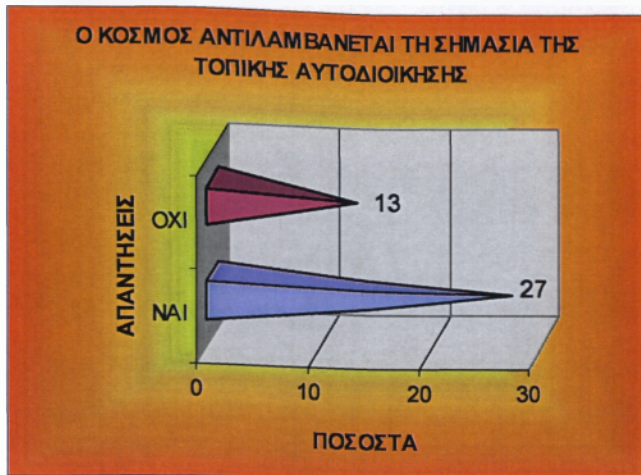

Το 60% στο παραπάνω σχεδιάγραμμα απάντησε με τις περισσότερες απαντήσεις ότι είναι υπέρ της ανεξαρτητοποίησης των δήμων και της αυτονομίας τους, ενώ το 40% είπε ότι δεν είναι υπέρ σε κάτι τέτοιο.

8.0 ΚΟΣΜΟΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΤΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

I. ΝΑΙ

II. ΟΧΙ

Σχετικά με το αν ο κόσμος αντιλαμβάνεται τη σημασία της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι 13 από τους 50 είπαν ότι ο κόσμος δεν την αντιλαμβάνεται, ενώ οι υπόλοιποι 27 δήλωσαν πως ο κόσμος αντιλαμβάνεται τη σημασία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

9.ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΒΟΗΘΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

I. ΝΑΙ

II. ΟΧΙ

Όσον αφορά αν υπάρχουν εξειδικευμένα στελέχη στον οργανισμό τα οποία βοηθούν στην ανάπτυξη του τόπου, η πλειοψηφία με ποσοστό 60% απάντησε θετικά, ενώ το 40% αρνητικά.

10.ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΒΑΘΜΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ ΣΑΣ

- I. ΝΑΙ
- II. ΟΧΙ

Το 60% στο παραπάνω σχεδιάγραμμα απάντησε με τις περισσότερες απαντήσεις ότι υπάρχουν σε ικανοποιητικό βαθμό αναπτυξιακά προγράμματα για το δήμο .

11.ΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΑΣ ΚΙΝΕΙΤΑΙ ΣΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ

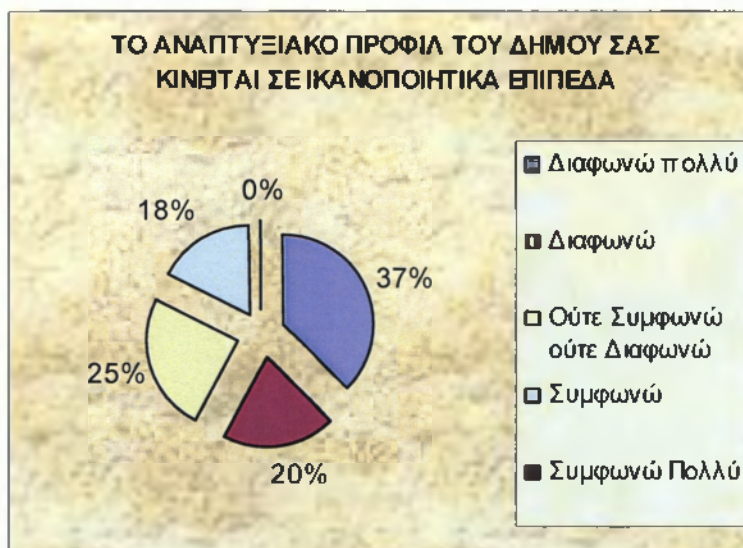
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

ΣΥΜΦΩΝΩ

ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

Στο παραπάνω γράφημα φαίνονται αναλυτικά οι απαντήσεις εκείνων που μας είπαν για το αν το αναπτυξιακό προφίλ του δήμου κινείται σε ικανοποιητικά επίπεδα. Το 37% ποσοστό το οποίο έχει και την πλειοψηφία, διαφώνησε πολύ με κάτι τέτοιο, το 20% επίσης διαφώνησε, το 25% δεν πήρε θέση, το 18% συμφώνησε , ενώ κανείς δεν είπε ότι συμφωνεί απόλυτα.

12.Ο ΔΗΜΟΣ ΧΡΙΖΕΙ ΑΝΑΓΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

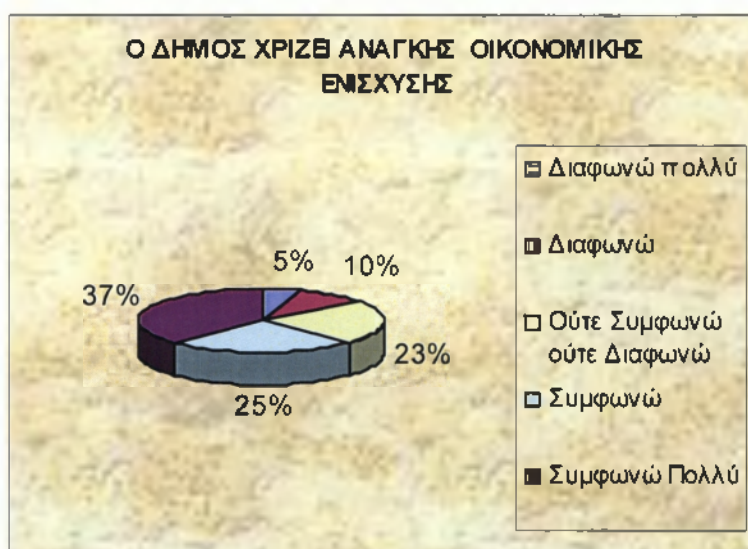
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

ΣΥΜΦΩΝΩ

ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

Εδώ ερωτήθηκαν οι συμμετέχοντες στην έρευνα, αν ο Δήμος χρίζει ανάγκης οικονομικής ενίσχυσης. Το 5% διαφώνησε πολύ, το 10% επίσης διαφώνησε, το 23% δεν έλαβε συγκεκριμένη θέση, το 25% συμφώνησε και η πλειοψηφία με το 37% επίσης συμφώνησε πολύ.

13.ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΠΕΡΕΤΑΙΡΩ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

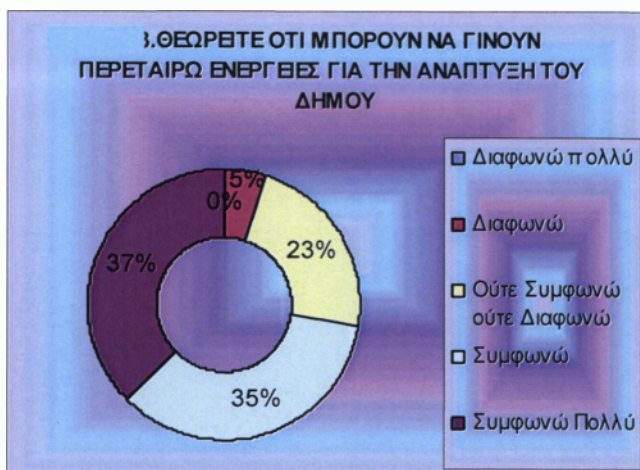
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

ΣΥΜΦΩΝΩ

ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

Το 5% διαφώνησε ότι μπορούν να γίνουν περαιτέρω ενέργειες για την ανάπτυξη του δήμου, το 23% δεν έλαβε συγκεκριμένη θέση για το θέμα, το 35% συμφώνησε και το 37% συμφώνησε πολύ.

14.ΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΟΡΑΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ

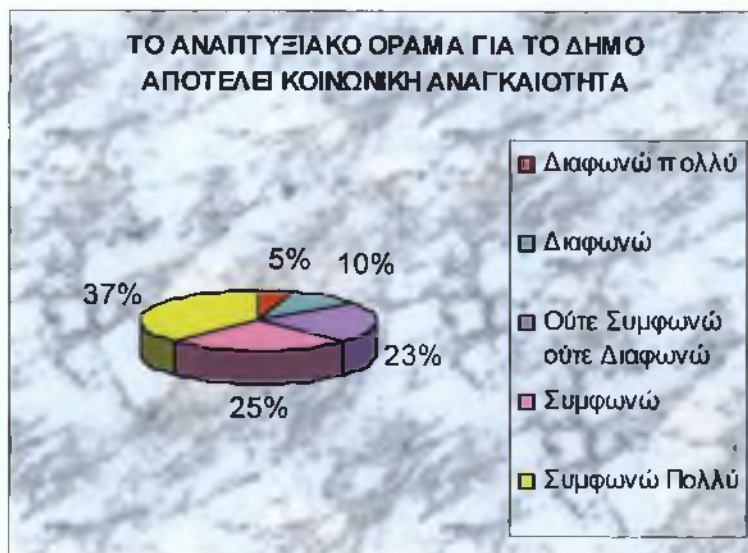
ΣΥΜΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

ΣΥΜΦΩΝΩ

ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ ΠΟΛΥ

Εδώ ερωτήθηκαν οι συμμετέχοντες στην έρευνα, αν το αναπτυξιακό όραμα για το δήμο αποτελεί κοινωνική αναγκαιότητα. Το 5% διαφώνησε πολύ, το 10% επίσης

διαφώνησε, το 23% δεν έλαβε συγκεκριμένη θέση, το 25% συμφώνησε και η πλειοψηφία με το 37% επίσης συμφώνησε πολύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ –ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στη παρούσα έρευνα πήραν μέρος άνδρες και γυναίκες , με τους άνδρες να είναι περισσότεροι. ενώ η πλειοψηφία των ηλικιών τους κυμάνθηκε μεταξύ 35 και 45 ετών.

Οι πιο πολλοί ανήκουν σε θέση εργαζόμενου, ενώ κάποιοι άλλοι λιγότεροι σε αριθμό ανήκουν σε θέση προϊσταμένου ή σε διευθυντική θέση.

Από τις ερωτήσεις που τους τέθηκαν, οι περισσότεροι συμφώνησαν με το ότι η αυτοδιοίκηση βοηθά στην ανάπτυξη ενός τόπου στη παρούσα περίπτωση πρόκειται για το δήμο Ζωγράφου , μέσα από την οικονομική ενίσχυση, καθώς επίσης βοηθά και στην προβολή του τόπου.

Θεωρούν ότι ο οργανισμός στον οποίο βρίσκονται οι συμμετέχοντες έχει συγκεκριμένη στρατηγική αλλά κάνει και συγκεκριμένες προωθητικές κινήσεις για την ανάπτυξη του δήμου και του τόπου γενικότερα.

Σχετικά με το αν θεωρούν οι συμμετέχοντες στην έρευνα ότι οι Δήμοι και οι Νομαρχίες έχουν να προσφέρουν περισσότερες υπηρεσίες σε έναν τόπο, οι περισσότεροι απάντησαν θετικά, πράγμα που φανερώνει κάποια έλλειψη στον τομέα αυτό και θα πρέπει να δοθεί η κατάλληλη βαρύτητα από τους αρμόδιους. Πιστεύουν ότι ο κόσμος αντιλαμβάνεται τη σημασία της τοπικής αυτοδιοίκησης και, όσον αφορά αν υπάρχουν εξειδικευμένα στελέχη στον οργανισμό τα οποία βοηθούν στην ανάπτυξη του τόπου, η πλειοψηφία απάντησε θετικά.

Σε αρκετά μεγάλο βαθμό υπάρχουν στο δήμο Ζωγράφου αναπτυξιακά προγράμματα , σύμφωνα όμως με τα ποσοστά είναι ένας τομέας όπου θα μπορούσε να αναπτυχθεί πολύ περισσότερο, όπως και το αναπτυξιακό προφίλ γενικότερα του δήμου. Μεγάλα είναι τα ποσοστά επίσης , τα οποία αφορούν την ανάγκη για οικονομική ενίσχυση του δήμου καθώς και την ανάγκη για περαιτέρω ενέργειες και όραμα ανάπτυξης.

Επομένως ο υπό εξέταση δήμος, ενώ κάνει κάποιες προσπάθειες ανάπτυξης, ακόμα υστερεί σε κάποιους τομείς που θα του προσδώσουν περεταίρω αναπτυξιακό όραμα καθώς υπάρχει έλλειψη στον οικονομικό τομέα.

Παρόλα αυτά, το έργο του δήμου είναι μέχρι στιγμής πολύ σημαντικό, μιας και έχει ήδη επιτύχει ήδη σε αρκετούς τομείς ενώ έχει ήδη θέσει στόχους που αφορούν την περεταίρω ανάπτυξη κοινωνικοπολιτιστικών δραστηριοτήτων, τη δημιουργία και εκμετάλλευση χώρων αναψυχής και ψυχαγωγίας , τη κατασκευή και εκμετάλλευση χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, την οργάνωση και εκμετάλλευση του δικαιώματος του Δήμου επί της διαφήμισης προϊόντων και επιχειρήσεων. Παρόλες τις υπάρχουσες ελλείψεις, πρόκειται για ένα δήμο ο οποίος έχει να προσφέρει ακόμα πολλά. Βρίσκεται σε καλό δρόμο ανάπτυξης όπου μέσα από τις κατάλληλες υποδομές και σε συνεργασία με τους θύνοντες θα επιτύχει το επιθυμητό αποτέλεσμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ✚ Christofilopoulou P., 1990, «Decentralisation in Post Dictatorial Greece», London School of Economics and Political Science
- ✚ Dibb, Simkin, Pride and Ferrell, 1994 "Marketing, concepts and strategies" Houghton Mifflin
- ✚ Dunleavy P., 1984, «The Limits to Local Government», Mac Millan
- ✚ Fondaneche D., (2000), Guide for Statistical Analysis, England, Prentice Hall Publishing, pp.24-28
- ✚ Hesse JI. & Sharpe L.J, 1991, «Local Government in International Perspective: Some Comparative Observations», Baden-Baden
- ✚ Mc Daniel, C & Gates, R (1995) "Marketing Research Essentials", West Publishing Company
- ✚ Page & Goldsmith, 1987, «Central and Local Government Relations», London: Sage
- ✚ Pierson C, 1991, «Beyond the Welfare State?, The New Political Economy of Welfare», Cambridge: Polity Press
- ✚ Tull, D. & Hawkins, D. (1987) "Marketing research: Measurements and Method", 4th Edition, McMillian Publishing
- ✚ ΑΚΡΙΒΟΣ Χ., ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ Ν., ΠΑΠΠΑΣ Κ., (2008) «Στρατηγική Ανάπτυξη των ΟΤΑ», ΑΘΗΝΑ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Γ. Κ. (1995), «Περιφερειακή Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση», Αθήνα
- ✚ Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης <http://thiseas.yypes.gr/>
- ✚ Διαχειριστικής Επάρκειας των δικαιούχων των έργων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- ✚ Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. (2009), Οδηγός για την κατάρτιση των ετήσιων προγραμμάτων δράσης των δήμων και των νομικών προσώπων τους για το έτος 2009
- ✚ Εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια (2011). Ανακτημένο από: <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81>

%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1_%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%AC%CF%84%CE%B7%CF%82

- ⬇ Ελλάδα, Παρελθόν, Παρόν και Προτάσεις Πολιτικής, Αθήνα
- ⬇ Επίσημη Ιστοσελίδα ΚΕΔΚΕ www.kedke.gr
- ⬇ Εφημερίδα Πατρής (2011). Νέο τοπίο με τον "Καλλικράτη" σε δήμους και Περιφέρεια. Ανακτημένο από: <http://www.patris.gr/articles/186504?PHPSESSID=te0bfv5q9v5up7lnsd6hm a1i34>
- ⬇ Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. - Ε.Ε.Τ.Α.Α. (2008), Τεύχος Περιγραφής Συστήματος Επιβεβαίωσης της
- ⬇ Καλλικράτης (2011). Ανακτημένο από: <http://kallikratis.ypes.gr/Contents.aspx?catid=295&lang=gr&View=20>
- ⬇ κατά την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, Αθήνα ΚΕΠΕ(1990), Η ανάπτυξη της
- ⬇ Μπέσιλα –Βίκα, Ε., 2001, «Τοπική Αυτοδιοίκηση: Ένα σύγχρονος διοικητικός θεσμός», Σάκουλας
- ⬇ Ν.3274, 19.10.2004, Οργάνωση και λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Πρώτου και Δεύτερου Βαθμού
- ⬇ Νόμος 3852/2010 Άρθρο 73
- ⬇ Παρασκευόπουλου Ι.(1993), *Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας*, Τόμος 1, Αθήνα.
- ⬇ Παυλόπουλος, Π., 1984, «Τοπικές Υποθέσεις και Τοπική Αυτοδιοίκηση», Σάκκουλας
- ⬇ Παυλόπουλος, Π., 2005, «Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Νέα κοινωνική πλειοψηφία και εκλογικός νόμος», Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κων/νος Καραμανλής
- ⬇ Περιοδικό της Αυτοδιοίκησης www.aftodioikisi.gr
- ⬇ Σπανού, Ρήγος, Σπουρδαλάκης, 1997, «Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση: Προσδοκίες και προοπτικές», Σάκκουλα
- ⬇ Χριστοφιλοπούλου Ε., 1998, «Κατανομή των Λειτουργιών μεταξύ Κεντρικής Εξουσίας και Τοπικής Αυτοδιοίκησης» εκδόσεις Σάκκουλα
- ⬇ <http://www.neotita-zografou.gr>

📌 www.gspa.gr

📌 www.pepatt.gr

📌 www.statistics.gr

📌 www.zografou.gr

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ**

Α / Α	ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠ/ΜΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2012 ΕΝΤΑΞΗ ΕΡΓΩΝ ΣΤΗ ΣΑΤΑ 2012	ΠΙΣΤΩΣΗ 2012	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ						ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ + ΦΠΑ	ΣΥΜΒΑΗ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ
				ΙΔΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ	ΙΔΙΑ ΕΣΟΔΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΜΗΤΡΩΩΝ	ΣΑΤΑ	ΣΑΤΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ	ΘΗΣΑΣ (ΕΑΛΑΔΑ)				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
ΣΥΜΕΧΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ	1	02.4 5.73 11.7 5	ΕΡΓΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ	163.000,00		163.000,00				163.000,00			ΔΗΜΟ ΠΡΑΤΗΣΗ
	2	02.3 0.73 12.1 3	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ & ΔΙΑΚΛΑΝΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	73.800,00	73.800,00					73.800,00			ΔΗΜΟ ΠΡΑΤΗΣΗ

		2011											
3	02.3 0.73 22.0 8	ΑΝΑΠΛ ΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΟΧ ΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΔΗΜΟΥ ΣΩΓΡΑΦ ΟΥ	1.95 1.90 0,00						1.95 1.90 0,00	2.700. 000,0 0	2.56 6.86 5,00	566.8 65,00	ΟΙΚ/3 114/26 -2- 2010
4	02.3 0.73 22.2 7	ΔΙΑΜΟ ΡΦΩΣΗ ΠΑΙΔΙΚ ΩΝ ΧΑΡΩΝ ΠΛΑΤΕΙ ΑΣ ΤΕΡΖΑΚ Η ΚΑΙ ΠΛΑΤΕΙ ΑΣ ΑΓ.ΓΕΡΑ ΣΙΜΟΥ	107. 100, 00				107 .10 0,0 0			325.0 00,00	267. 000, 00		ΟΙΚ/1 1515/1 6-9-10
5	02.3 0.73 22.2 8	ΑΝΑΠΛ ΑΣΗ ΚΟΙΝΟΧ ΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ 2010	351. 974, 00	351 .97 4,0 0						600.0 00,00	535. 613, 00		ΟΙΚ/1 4396/2 4-11- 10
6	02.3 0.73 24.0 1	ΑΝΑΠΛ ΑΣΕΙΣ ΠΕΖΟΔΡ ΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΧ ΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	7.49 7,00				7.4 97, 00			1.165. 019,0 8	624. 219, 00		ΟΙΚ/4 003/18 -3-10
7	02.3 0.73 25.0 7	ΑΝΑΚΑΤ ΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΟ Υ ΗΛΕΚΤΡ ΟΦΩΤΙΣ ΜΟΥ	483. 768, 00		400.0 00,00		83. 768 ,00			600.0 00,00	531. 000, 00		ΟΙΚ/1 3261/2 5-10- 10

		2010											
8	02.3 0.73 23.0 1	ΑΠΟΚΑ ΤΑΣΤΑΣ Η ΦΘΟΡΩ Ν ΖΗΜΙΩ Ν ΟΔΟΣΤΡ ΩΜΑΤΩ Ν (2011)	12.1 93,4 8				12. 193 ,48			12.57 0,60	12.1 93,4 8		ΟΙΚ/1 6660/8 -12-11
9	02.3 0.74 11.3 9	ΜΕΛΕΤΕ Σ ΚΑΤΑΣΚ ΕΥΗΣ ΑΠΟΤΕ ΦΡΩΤΗ ΡΙΟΥ ΣΤΟ ΚΟΙΜΗ ΤΗΡΙΟ ΖΩΓΡΑΦ ΟΥ 2010	30.0 00,0 0	30. 000 ,00						30.00 0,00	30.0 00,0 0		ΣΤΑΤ:Ο ΙΚ/117 89/22- 09-10 ΑΡΧ:ΟΙ Κ/117 88/22- 09-10 Η/Μ:Ο ΙΚ/117 87/22- 09-10
1 0	02.3 0.74 13.1 0	ΝΕΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΟΛΕΟ ΔΟΜΙΚ Ο ΣΧΕΔΙΟ (Γ.Π.Σ.) ΣΤΑ ΔΙΟΙΚΗ ΤΙΚΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦ ΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕ ΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟ Υ	157. 794, 00			78. 875 ,00	78. 91 9,0 0		250.0 00,00	248. 875, 00		ΟΙΚ/6 262/4- 5-09	

		ΕΠΙΣΚΕ ΥΕΣ - ΜΙΚΡΟ ΚΑΤΑΣΚ ΕΥΕΣ- ΔΗΜΟΤ ΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩ Ν ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑ ΣΤΑΣΕΩ Ν (2011)	246. 246, 00				46. 246 ,00	200 .00 0,0 0		559.6 50,00	246. 246, 00		ΠΡΟΣΥ ΜΒΑΤΙ ΚΟΣ ΕΛΕΓΧ ΟΣ
Σ Υ Ν Ο Λ Ο ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ			3.58 5.27 2,48	381 .97 4,0 0	473.8 00,00	163. 000, 00	335 .67 9,4 8	200 .00 0,0 0	78. 91 9,0 0	1.95 1.90 0,00	6.479. 039,6 8	5.06 2.01 1,48	566.8 65,00
		ΚΑΤΕΔΑ ΦΙΣΕΙΣ ΑΥΘΑΙΡ ΕΤΩΝ ΚΤΙΣΜΑ ΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚ ΕΥΩΝ	25.0 00,0 0	25. 000 ,00						25.00 0,00			
		ΣΥΝΤΕΛ ΕΣΗ ΑΠΑΛΛ ΟΤΡΙΩΣ ΗΣ ΡΥΜΟΤ ΟΜΟΥΜ ΕΝΟΥ ΑΚΙΝΗΤ ΟΥ ΚΟΚΚΙΝ ΟΠΟΥΛ ΟΥ - ΓΚΑΝΟΓ ΙΑΝΝΗ	1.00 0,00	1.0 00, 00						3.000. 000,0 0		2.999. 000,0 0	
		ΑΓΟΡΕΣ ΑΚΙΝΗΤ ΩΝ	1.00 0,00	1.0 00, 00						16.00 0.000, 00		15.99 9.000, 00	
		ΑΓΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤ ΟΥ ΙΑΙΣΣΙΩ Ν -	1.00 0,00	1.0 00, 00						1.000. 000,0 0		999.0 00,00	

		ΚΕΡΑΣΟ ΥΝΤΟΣ - ΚΑΤΡΑΚ Η											
1 6	02.3 0.73 11.1 9	ΚΑΤΑΣΚ ΕΥΗ ΚΤΙΡΙΟ Υ ΑΠΟΤΕ ΦΡΩΤΗ ΡΙΟΥ ΣΤΟ ΚΟΙΜΗ ΤΗΡΙΟ ΖΩΓΡΑΦ ΟΥ	1.00 0,00	1.0 00, 00						3.000. 000,0 0	2.999. 000,0 0		
1 7	02.3 0.73 11.2 2	ΚΑΤΑΣΚ ΕΥΗ 2ου ΔΗΜ. ΒΡΕΦΟ ΝΗΠΙΑΚ ΟΥ ΣΤΑΘΜ ΟΥ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΓΑΛΗΝ ΗΣ	1.00 0,00	1.0 00, 00						2.400. 000,0 0	2.399. 000,0 0		
1 8	02.3 0.73 11.0 3	ΚΑΤΑΣΚ ΕΥΣΗ ΚΤΙΡΙΟ Υ Γ ΚΑΠΗ	1.00 0,00	1.0 00, 00						1.500. 000,0 0	1.499. 000,0 0		
1 9	02.3 0.73 22.1 5	ΑΝΑΠΛ ΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙ ΑΣ ΜΕΡΚΑΤ Η	1.00 0,00	1.0 00, 00						1.000. 000,0 0	999.0 00,00		
2 0	02.3 0.73 22.1 9	ΑΝΑΠΛ ΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙ ΑΣ ΑΝΟΙΞΗ Σ	1.00 0,00	1.0 00, 00						1.000. 000,0 0	999.0 00,00		

		ΕΠΙΣΚΕ ΥΕΣ ΜΙΚΡΟ ΚΑΤΑΣΚ 02.3 0.73 11.8 5	150. 000, 00	100 .00 0,0 0					50. 000 ,00		300.0 00,00		200.0 00,00
		ΑΠΟΚΑ ΤΑΣΤΑΣ Η 02.3 0.73 24.0 2	12.2 00,0 0	12. 200 ,00							12.20 0,00		
		ΚΑΤΑΣΚ ΕΥΗ ΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟΧΕΤ ΕΥΣΗΣ ΚΑΙ 02.3 0.73 12.0 1	20.0 00,0 0	20.00 0,00							80.00 0,00		60.00 0,00
		ΕΡΓΑ ΑΝΑΚΑΤ ΑΣΚΕΥΗ Σ 02.4 5.73 21.0 1	600. 000, 00					600. 000, 00			600.0 00,00		

		02.2	ΗΛΕΚΤΡ																	
		0.73	ΟΦΩΤΙΣ	600.																
3		25.3	ΜΟΣ	000,																
0		1	ΟΔΙΚΟΥ	00																
			ΔΙΚΤΥΟ																	
			Υ 2012																	
			ΜΕΛΕΤΗ																	
			ΚΑΤΑΣΚ																	
			ΕΥΗ																	
			ΑΥΤΟΧΡ																	
			ΗΜΑΤΟ																	
			ΔΟΤΗΣ																	
			Η ΚΑΙ																	
			ΠΑΡΑΧ																	
			ΩΡΗΣΗ																	
		02.3	ΕΚΜΕΤΑ																	
3		0.74	ΛΛΕΥΣΗ	1.00																
1		13.0	Σ	0,00																
		1	ΥΠΟΓΕΙ																	
			ΟΥ																	
			ΣΤΑΘΜ																	
			ΟΥ																	
			ΑΥΤΟΚΙ																	
			ΝΗΤΩΝ																	
			ΣΤΗΝ																	
			ΠΛΑΤΕΙ																	
			Α																	
			ΝΕΚΡΟΤ																	
			ΑΦΕΙΟΥ																	
			ΥΠΟΣΤ																	
			ΗΡΙΚΤΙ																	
			ΚΕΣ																	
			ΜΕΛΕΤΕ																	
			Σ ΓΙΑ																	
			ΤΗΝ																	
			ΤΡΟΠΟ																	
			ΠΟΙΗΣΗ																	
			-																	
		02.3	ΕΠΕΚΤΑ																	
3		0.74	ΣΗ	18.0																
2		11.0	ΤΟΠΙΚΟ	00,0																
		1	Υ	0																
			ΡΥΜΟΤ																	
			ΟΜΙΚΟ																	
			Υ																	
			ΣΧΕΔΙΟ																	
			Υ																	
			(ΚΛΕΙΣΙ																	
			ΜΟ Ο.Τ.																	
			358 &																	
			359)																	

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ	3 8	02.3 0.73 33.1 1	ΧΡΩΜΑ ΤΙΣΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙ ΚΗΣ ΝΗΣΙΔΑ Σ ΟΔΟΥ ΠΑΠΑΓ ΟΥ (2012)	12.0 00,0 0	2.4 00, 00									12.00 0,00	9.600, 00	
	3 9	02.3 0.73 36.0 1	ΣΥΝΤΗΡ ΗΣΗ ΥΔΡΑΥΛ ΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑ ΣΤΑΣΕΩ Ν (2012)	12.0 00,0 0	2.4 00, 00									12.00 0,00	9.600, 00	
	4 0	02.3 0.73 32.0 1	ΚΑΘΑΡΙ ΣΜΟΣ - ΚΑΛΩ ΠΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΑΣ ΤΙΚΟΥ ΠΡΑΣΙΝ ΟΥ (2012)	12.0 00,0 0	2.4 00, 00									12.00 0,00	9.600, 00	
	ΣΥΝΟΛΟ ΝΕΩΝ ΕΡΓΩΝ Μ Ε ΑΥΤΕΠΙΣΤΑΣΙ Α				187. 000, 00	37. 400, 00	0,00	0,00	0,0 0	0,0 0	0,0 0	0,00	187.0 00,00	0,00	149.6 00,00	
ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ	4 1	02.3 0.73 12.1 0	ΚΑΤΑΣΚ ΕΥΗ ΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟΧΕΤ ΕΥΣΗΣ & ΔΙΑΚΛΑ ΔΩΣΕΩ Ν ΓΙΑ ΣΥΝΔΕΣ Η ΑΚΙΝΗΤ ΩΝ 2009	17.0 00,0 0	17. 000 ,00									108.0 00,00	104. 325, 00	ΟΙΚ/7 326/28 -5-10
	4 2	02.3 0.73 12.1 8	ΚΑΤΑΣΚ ΕΥΗ ΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟΧΕΤ ΕΥΣΗΣ &	11.8 00,0 0	11. 800 ,00									11.80 0,00	11.8 00,0 0	ΟΙΚ/1 5635/2 3-12- 10

		ΔΙΑΚΛΑΔΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ 2010											
4 3	02.3 0.73 11.6 7	ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΟΔΟΥ ΚΡΙΝΩΝ	3.00 0,00					3.000,00		120.000,00	144.011,00		ΟΙΚ/1 740/30 -01- 2009 ΣΣ ΟΙΚ/1 6685/1 4-1- 2010
4 4	02.2 0.73 25.2 9	ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΣ ΟΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΣΩΓΡΑΦΟΥ 2007	15.7 16,0 0	15. 716 ,00						388.235,53	213.036,77		ΟΙΚ/1 3364/1 0-9-08
4 5	02.3 0.73 11.0 1	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΗΠΕΔΩΝ 5Χ5 ΣΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΓΟΥΔΗ								300.000,00	280.615,00		ΟΙΚ/4 233/17 -3-10 Σ.Σ.ΟΙ Κ/100 76/30- 7-10
4 6	02.3 0.73 11.9 2	ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ - ΜΙΚΡΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ- ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 2010	9.12 1,00					9.121,00		890.000,00	423.162,00		ΟΙΚ/6 253- 05- 2010
4 7	02.3 0.73 22.2	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΧΩΡΟΥ ΗΡΩΟΥ	7.84 6,00					7.846,00		250.000,00	124.034,00		ΟΙΚ/9 548/19 -7-10

	5	ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΠΑΠΑΓ ΟΥ - 1. ΜΑΡΑΤ ΟΥ											
4 8	02.3 0.73 23.0 5	ΑΝΑΚΑΤ ΑΣΚΕΥΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟ Υ 2008	106. 876, 87				134 .72 0,0 0			1.000. 000,0 0	823. 890, 00		ΟΙΚ/4 22/8- 1-10
4 9	02.3 0.73 23.1 8	ΑΝΑΚΑΤ ΑΣΚΕΥΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟ Υ 2010	137. 598, 60				281 .60 7,0 0			1.000. 000,0 0	653. 214, 21		ΟΙΚ/1 0037/3 0-7-10
5 0	02.3 0.73 24.1 1	ΑΠΟΚΑ ΤΑΣΤΑΣ Η ΦΘΟΡΩ Ν ΠΕΖΟΔΡ ΟΜΙΩΝ 2010	610, 46				610 ,46			12.32 4,38	12.2 78,0 0		ΟΙΚ/1 0046/3 0-7-10
5 1	02.3 0.73 33.0 4	ΑΠΟΚΑ ΤΑΣΤΑΣ Η ΦΘΟΡΩ Ν ΖΗΜΙΩ Ν ΟΔΟΣΤΡ ΩΜΑΤΩ Ν 2010	2.29 5,05				2.2 95, 05			12.40 5,04	12.3 59,0 0		ΟΙΚ/1 0045/3 0-7-10
5 2	02.3 0.73 33.0 5	ΑΠΟΚΑ ΤΑΣΤΑΣ Η ΦΘΟΡΩ Ν ΖΗΜΙΩ Ν ΟΔΟΣΤΡ ΩΜΑΤΩ Ν 2009	400, 00				12. 164 ,82			12.20 0,00	12.0 78,0 0		ΟΙΚ/1 449/27 -1-10
Σ Υ Ν Ο Λ Ο ΠΕΡΑΙΩΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ			312. 263, 98	44. 516 ,00	0,00	0,00	442 .24 3,3 3	9.1 21, 00	0,0 0	0,00	4.104. 964,9 5	2.81 4.80 2,98	0,00

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΝΟ ΛΑ	5.87	874	1.093	873.	777	259	78.	1.95	58.11	7.87	46.31	
	5.44	.10	.800,	700,	.92	.12	91	1.90	0.914,	6.81	5.465,	
	6,46	0	00	00	2,8	1,0	9,0	0,00	63	4,46	00	